

Strävandets pris

En studie av socialisering av studenter på Handelshögskolan i Stockholm

Abstract

Studies of socializing impacts among students at prestigious colleges (referred to as "elite colleges") have been rare. Central to socializing impact among students is the formation of identity. This study investigates socialization of students during (elite) college through the lens of the formation of social (elite) identity among students. A mixed qualitative and quantitative empirical study has been conducted at the bachelor program Business & Economics at the highest ranked business school (according to Financial Times) in the Nordics, Stockholm School of Economics.

The study concludes that socializing effects among students at the Stockholm School of Economics are salient. Socializing effects, for a main part of the student group, work through the (1) construction of elite identity among students, (2) frequent interaction among students, (3) influence by employers, and (4) expectations by the college institution and from peers. The socializing effects can impact (1) career choices, producing conformity of career paths and promoting a careerist mindset (2) ambition and pursuit for achieving and maintaining social status, which could be expressed in a willingness to work long days, (3) mindset, conveying valued styles of thought, and (4) social patterns of behavior. Resistance among some students to the socialization process might also arise where students oppose parts of the socialization process leading to other socializing outcomes. Consequences of socialization, through the frame of social elite identity, that can arise, are strong pressure to perform, status anxiety, high levels of stress and consequences for psychological health and well-being. This gives rise to the concluding remark that there might be a "price of pursuit" to be paid in terms of described consequences while pursuing to win the "prize of pursuit for social status". The study suggests that further research conducted at a broader scale would be needed to draw general conclusions and provide transferability to other contexts.

Keywords: socialization, identity, elite identity, higher education, college

Handledare:
Stefan Einarsson

Examinator:
Laurence Romani

Framläggning:
Maj, 2019

Först...

Ett stort tack till alla studenter på Handelshögskolan i Stockholm som svarat på enkätundersökningar eller deltagit i intervjuer. Vi vill även rikta ett stort tack till lärarlaget och rektor på Handelshögskolan i Stockholm som bidragit med värdefulla insikter och kritik. Därtill vill vi tacka vår handledare Stefan Einarsson för värdefull kritik och stöd samt för att han hela tiden har utmanat oss att ta vårt arbete steget längre.

Innehållsförteckning

1. Inledning	4
1.1. Tidigare forskning	4
1.2. Syfte och frågeställning	5
1.3. Förväntat forskningsbidrag	5
2. Teoretiskt ramverk	6
2.1. Socialisering av studenter - Weidmans modell	6
2.1.1. Input (studenters bakgrund)	7
2.1.2. Miljö - universitetsinstitutionen	8
2.1.2.1. Normativ kontext	8
2.1.2.2 Formella och informella sociala aspekter	9
2.1.2.3 Referensgrupper utanför universitetet och personal communities	9
2.1.3 Socialiserande utfall	10
2.2. Gränsöverskridande aspekter	10
2.2.1. Social och personlig identitet	10
2.2.2. Elitidentitet	11
2.2.3. Identitetsarbete	11
2.2.4. Social status och statusångest	11
2.2.5. Typer av universitet	12
2.2.6. Koppling till empiri och analys	12
3. Metod	13
3.1. Strategi och forskningsansats	13
3.2. Val av studieobjekt	13
3.3. Forskningsdesign	14
3.4. Empiriinsamling	14
3.4.1. Kvalitativ undersökning	14
3.4.2. Kvantitativ undersökning	15
3.4.3. Urval av intervjupersoner och enkätrespondenter	15
3.5. Empirianalys	15
3.6. Etiska reflektioner	16
3.7. Metoddiskussion	16
4. Empiri med inslag av analys	17
4.1. Studenter vid studiestart	17
4.2. Idealstereoetyper	19
4.3. Konstruktion av social elitidentitet	19
	2

4.4. Gruppering av studenter	20
4.5. Studentkåren	25
4.6. Institutionens roll	25
4.7. Press att prestera	26
4.8. Andra aktiviteter	28
4.9. Social miljö	28
4.10. HHS - Det enda valet	30
4.11. Studenthälsa	30
4.12. Andra kontexter	31
5. Analys	32
5.1. Analys av karriärval	32
5.2. Elitidentitetens påverkan på socialisering	33
5.3. Förändring av agerande som ger social status och förändring av karriärmål	34
5.4. De som syns och hörs	35
5.5. Utspridning av risker	36
5.6. Social miljö	37
5.7. Polarisering	37
5.8. Individ-, grupp- och organisationsnivå	38
6. Diskussion	39
6.1 Slutsats	39
6.2 Forskningsbidrag	39
6.3 Överförbarhet	40
6.4 Förslag till framtida forskning	40
7. Referenslista	41
Appendix	45
Intervjuguide	45
Intervjuade studenter	47

1. Inledning

Begreppet identitet, i sociovetenskapliga kontexter, har brukat beskrivas i termer av "pågående ansträngningar för att adressera frågorna, 'Vem är jag?' och som följd - 'hur borde jag agera?' " (Cerulo, 1997 refererat av Alvesson et al., 2008: 6). En särskilt avgörande tid för formande av identitet hos individer sker vid universitets- och högskoleutbildning (Kaufman&Feldman, 2004; Cohen, 2009; Weidman et al., 2014a), där högskoleutbildning häfter benämns universitetsutbildning. Identitet är vidare intressant att studera då det leder individer i en betydande del av deras agerande. (Alvesson et al., 2008)

Identitet kan av Weidman (2014a) förstås påverkas av socialisering, där identitet kan ses som en *input* för en socialiserande process under universitetstiden som ger upphov till ett *utfall*. En vanligt förekommande definition av socialisering, som används i universitetskontext, är socialisering som "processen genom vilken personer förvärvar kunskapen, färdigheterna och sinnelaget som gör dem till mer eller mindre effektiva medlemmar av deras sociala omgivning" (Brim, 1966: 3).

Särskilt *social identitet* har nära koppling till socialisering (Ashforth&Mael, 1989) som utifrån *social identitetsteori*, kan användas vid sammankoppling av social identitet och socialisering (Ashforth&Mael, 1989). I social identitetsteori utgörs vidare identitet främst av personlig och social identitet. Social identitet beskrivs av Hogg&Abrams (1988) som en individs känsla av att tillhöra en social grupp. En social grupp är vidare en grupp personer som har gemensam social identifiering eller ser sig själva som medlemmar i samma sociala kategori. (Stets&Burke, 2000; Hogg et al., 2004).

Personlig identitet beskrivs av Stets&Burkes (2000) som förmågan att vara unik och distinkt från andra och personlig identitet omfattar egenskaper som förmågor, attribut och intressen (Ashforth&Mael, 1989).

För att studera påverkan på identitet hos universitetsstudenter genom socialisering, har Handelshögskolan i Stockholm (HHS) valts ut. HHS är ett universitet som av många anses vara en elitutbildning (Popova, 2016; Holmqvist, 2018), är den högst rankade ekonomutbildningen i Norden enligt Financial Times (HHS, u.å.d), har benämnts som elitutbildning av flera tidigare rektorer på HHS under 2000-talet (Holmqvist, 2018) och har av nuvarande rektor Strannegård benämnts som en ekonomiutbildning i världsklass (Lundsgård, 2018). Dessa beskrivningar stämmer in på vad ett *elituniversitet* kan anses vara (Hermanowicz, 2005), där en bild av att tillhöra "de bästa" är dominerande, vilket vidare medför att det kan förväntas finnas inslag av social elitidentitet där individers processande av frågan "Hur är vi bland de bästa?" (Alvesson&Robertson, 2006: 197) är centralt.

Meyer (1970) pekar särskilt ut *elitutbildningar*, som de utbildningar som har störst socialiserande påverkan på sina studenter, vilket gör *socialisering av studenter vid HHS* särskilt intressant att studera där socialiserande effekter kan förväntas framträda tydligare än på andra utbildningar.

1.1. Tidigare forskning

Tidig forskning på hur studenter formas under universitetstiden gjordes av Newcomb (1943) som kunde visa hur Bennington College påverkade studenters ideologiska identitet till att bli alltmer

liberal. Astin (1977) har senare genomfört studier på socialiserande effekter på universitetsstudenter på nationsnivå i USA som tillsammans med framförallt Tinto (1975) lagt grunden för utvecklandet av konceptuella ramverk för studenters socialisering under universitetstiden, vilket Weidman (1989) använt för att konstruera en av de mest välkända teoretiska ramverken för studenters socialisering under universitetstiden, Weidmans modell. Modellen är ett teoretiskt ramverk som täcker in en mängd olika aspekter av vad som påverkar studenters socialisering under universitetstiden, som sedan är avsedd att kompletteras med andra teorier.

Weidmans modell har senare vidareutvecklats genom fortsatt forskning, som Berger&Milem (2000) (Weidman, 2006; Weidman et al., 2014b).

Kopplat till elituniversitet har bland annat Meyer (1970) och Bourdieu (1996) studerat studenters socialisering och till viss del formande av identitet under universitetstiden. Meyer (1970) utvecklade ett teoretiskt ramverk för i vilken utsträckning socialisering sker hos studenter, medan Bourdieu (1996) mer ingående studerade vad som förändras hos studenter på elitutbildningar. Meyer (1970) menade att elitutbildningar har allra störst påverkan på studenters socialisering och identitet. Bourdieu (1996) beskrev hur elitskolor ansamlar en homogen social grupp av studenter, vars *sociala identitet* vidare formas efter universitets villkor.

1.2. Syfte och frågeställning

Den betydande forskning som gjorts av studenters socialisering eller identitet under universitetstiden har i regel antingen studerat socialiserande processer eller identitet utan att sammankoppla begreppen (Weidman et al., 2014a). Utifrån Meyer (1970) och Weidman et al. (2014a) kan identitet vidare ses som något som både påverkas av socialisering och påverkar socialisering. Det gör det intressant att undersöka socialisering av studenter utifrån ett perspektiv av identitet, vilket görs på ett *elituniversitet*, där socialiserande påverkan på studenter kan förväntas framträda extra tydligt. Därtill begränsas studiet av identitet framförallt till social identitet som har närmast koppling till socialisering (Stets&Burke, 2000). Social identitet och personlig identitet hör dock samman (Stets&Burke, 2000) varför även personlig identitet behandlas då det har tydlig koppling till social identitet.

Av Kaufmann&Feldman (2004) framgår att socialisering och påverkan på studenters identitet de första åren på ett universitet är som mest framträdande, varför en studie av studenter vid ett av HHS två kandidatprogram är intressant. Kandidatprogrammet i Business&Economics är i sin tur det kandidatprogram som haft högst antagningspoäng och högst söktryck de senaste 5 åren (HHS, u.å.a; HHS, u.å.b), varför studien har avgränsats till just Business&Economics på HHS. Det leder fram till frågeställningen:

Vilken socialisering och påverkan på identitet sker hos studenter under universitetstiden, på kandidatprogrammet Business&Economics, på Handelshögskolan i Stockholm?

1.3. Förväntat forskningsbidrag

Weidman et al. (2014a) uttrycker behov av framtida forskning för sammankoppling av socialisering och identitet för studier i universitetsmiljö, vilket studien har till syfte att göra. Därtill är forskning som sammanlänkar specifika sociala identiteter, som elitidentitet, med socialisering än mer sparsam. Det förväntade forskningsbidraget består framförallt i att knyta samman Weidmans konceptuella ramverk för socialisering under universitetstiden med specifika teorier kopplade till identitet på ett elituniversitet.

2. Teoretiskt ramverk

Weidmans modell inrymmer många aspekter, är förhållandevis heltäckande av centrala faktorer som påverkar studenters socialisering och är välanvänd inom fältet (Carter et al. 2013). Mot bakgrund av detta utgörs det teoretiska ramverket främst av Weidmans modell där andra kontextspecifika teorier integreras i modellen, vilket är ett vanligt sätt att använda modellen (Weidman et al., 2014b).

2.1. Socialisering av studenter - Weidmans modell

Weidmans modell konceptualiserar hur socialisering hos studenter sker där studenter har en viss *input* som påverkas av en socialiserande process i en *miljö* under universitetstiden och medför att denna *input* ändras eller behålls som ett *utfall* vid studiernas avslutande, enligt nedanstående, där:

Input, eller annorlunda uttryckt *studenters bakgrund* (Weidman, 1989), kan beskrivas som (1) socioekonomisk status, (2) begåvning och akademiska förberedelser, (3) karriärpreferenser, (4) värderingar och (5) strävanden.

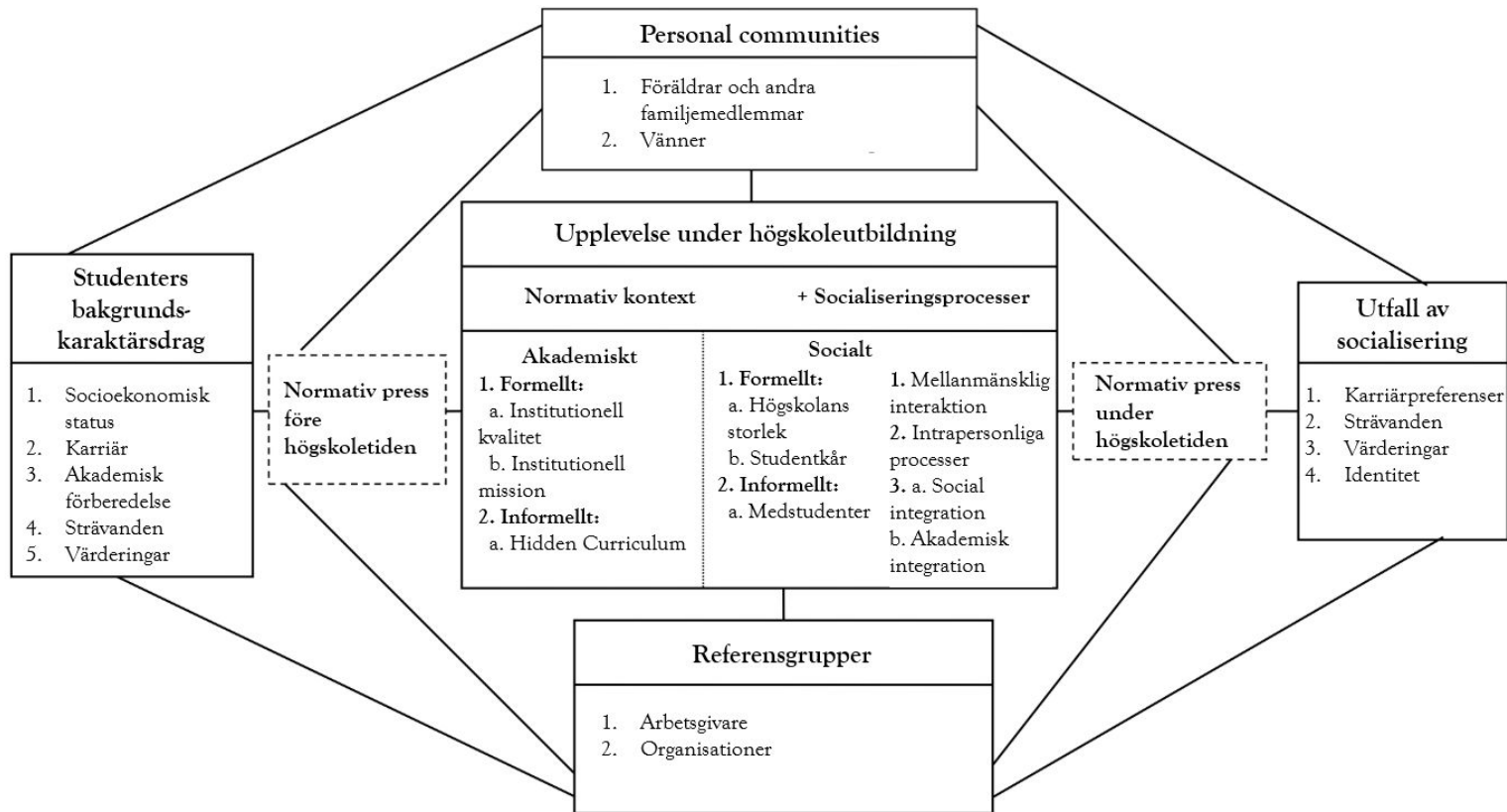
Miljö representerar organisationsstrukturer och institutionell kultur där studenter interagerar (Weidman, 2006). Miljö består av: (1) referensgrupper utanför universitetet (Weidman, 1989) som har inflytande på studenter, och som studenter är del av eller strävar efter att vara del av. De består främst av (1a) arbetsgivare och (1b) organisationer.

(2) universitetsinstitutionen, vilken består av (2a) normativ kontext som enligt Weidman (1989) främst utgörs av (2a.i) institutionell mission och kvalitet, (2a.ii) *Hidden Curriculum*, (2b) socialiseringsprocesser, som utgörs av (2b.i) universitetets storlek, (2b.ii) studentkår, (2b.iii) informella referensgrupper, (2b.iv) anteciperande socialisering, (2b.v) social interaktion, (2b.vi) social integration och (2b.vii) intrapersonella processer.

(3) "*personal communities*" som består av (3a) föräldrar och andra familjemedlemmar och (3b) vänner (Weidman et al., 2014b).

Utfall består av (1) karriär (Weidman, 1989; 2014b), (2) strävanden (Weidman, 1989), (3) värderingar (Weidman, 1989), (4) identitet (Weidman, 2006; Meyer 1970). Identitet och socialisering kan av Weidman (2006; 2014b) tillsammans med Meyer (1970) förstås ha ömsesidig påverkan på varandra. Identitet är dock ett gränsöverskridande begrepp som är relaterat till andra socialiserande utfall.

Nedan följer en anpassning av Weidmans (1989) modell som förklaras under 2.1.1 till 2.1.3.

Figur 2.1. Anpassning av Weidmans (1989) och Weidmans et al. (2014b) modell kombinerad med Meyer (1970)

Weidman et al. (2014b) menar även att de olika kategorierna interagerar med varandra och är delvis överlappande.

2.1.1. Input (studenters bakgrund)

Socioekonomisk status - På elituniversitet är studenter som kommer från den övre socioekonomiska klassen generellt sett överrepresenterade (Zanten, 2009; Bourdieu, 1996) även om länken mellan elitutbildningar och övre socioekonomisk bakgrund överlag har försvagats i västvärlden sedan 1950-talet (Zanten, 2009). Bourdieu (1996) menar att elitskolor samlar en homogen grupp av studenter med viss socioekonomisk bakgrund och liknande sociala normer, beteenden och uppväxt vilket påverkar den sociala miljön på en utbildning och enligt Bourdieus mening gör att mångfald av bakgrunder på ett elituniversitet är lägre i förhållande till övriga samhället. För att avgöra socioekonomisk status beskriver SCB (2019a) hur personers inkomst kan användas för socioekonomisk indelning, även om fler aspekter behövs för en mer komplett bild.

Karriär - Deresiewicz (2014) benämner studenter på elitutbildningar som *“Excellent Sheep”*, skolade i att jobba hårt och sträva efter givna mål som andra satt upp, vilket innebär att studenterna väljer liknande karriärer och inte väljer karriär utifrån vad studenterna faktiskt har störst inre motivation för. Deresiewicz (2014: 25) beskriver även att studenter kan känna sig tvingade att välja

en karriär som anses "bra" av andra och inte är "under sig själv", vilket i många fall är karriärvägar som är svåra att nå inom en begränsad del av arbetsmarknaden.

Akademisk förberedelse och begåvning för studier kan på ett elituniversitet båda förväntas vara av det högre slaget som ett resultat av höga antagningskrav som generellt sett gäller på elituniversitet (Meyer, 1970; Bourdieu, 1996).

Strävanden (Weidman 1989) är snarlikt Meyers (1970) beskrivning av personlig drivkraft och mål. Studenter som antas till elituniversitet kan enligt Deresiewicz (2014) förväntas sträva efter högt ställda mål, som dock ofta definieras av andras förväntningar. Strävanden, mål och personlig drivkraft kan på ett elituniversitet även relateras till strävande efter *socialt värde eller vinning* (Meyer, 1970), där *socialt värde eller vinning* är snarlikt Gills (2015) definition av *social status*, där social status erhålls genom prestationer i konkurrens med andra. Agerande som ger social status kan utifrån Gill (2015) även förstås som prestationer kopplade till identitet. Ju högre en students strävande efter social status (social vinning) är, desto mer socialiserande påverkan kan en utbildning ha på studenten (Meyer, 1970).

Specifika värderingar för studenter på elituniversitet kan vara svåra att skilja ut, men toppuniversitet inom ekonomi kan i svensk kontext enligt Börjesson et. al. (2016) anses ha drag av image och bild utåt är viktigt som kan innefatta ett fokus på kroppslig perfektion, exklusiva kläder och särskilda sociala beteenden förekommande inom näringslivet. Det kan med Weidman (1989) kopplas till livsstilspreferenser. Börjesson et. al. (2016) betonar att utbildningens huvudområde och framtida yrke spelar en avgörande roll för vilka värderingar och kulturella uttryck som råder. En utbildning på en handelshögskola kan därför förväntas skilja sig markant från andra elitutbildningar.

2.1.2. Miljö - universitetsinstitutionen

Weidman (2014b) delar upp universitetsinstitutionens påverkan på socialisering i normativ kontext och socialiseringsprocesser.

2.1.2.1. Normativ kontext

Institutionell kvalitet beskrivs ofta som ett universitets prestige eller status (Weidman, 1989), där ett elituniversitet kan anses ha hög prestige och status (Kamens, 1974). Från Meyer (1970) kan förstås att externa aktörer, som arbetsgivare, har betydande roll för att bedöma institutionell kvalitet.

Institutionell mission beskrivs av Weidman (1989) med stöd av Meyer (1970; 1972) som ett universitets syfte, som driver resursfördelning och utbildningsmål. Bourdieu beskriver att ständig tävling och att oavbrutet testas är en del av den sociala identiteten på ett elituniversitet, vilket kan ses som en del av *institutionell mission*, vilket får studenter att fullständigt ge sig hän åt denna tävling, som Bourdieu (1989: 128) benämner "spel", och göra "enorma investeringar" i vad som lärs ut för att lyckas utmärka sig i detta spel. Studenterna skolas enligt Bourdieu (1996) till fullständig hängivelse åt spelet och de värderingar som produceras genom spelet, vilket kan liknas vid att studenter anammar "valued styles of thought" (Meyer, 1970: 15), som är ett sätt som ett universitet påverkar socialisering på hos dess studenter som även kan anses vara ett socialiserande utfall av värdering i Weidman (1989). Meyer (1970) beskriver i likhet med Bourdieu (1996) att studenters

framgång beror på deras grad av konformitet till kraven i systemet på ett universitet, vilket liknar Weidmans (1989) beskrivning av *akademisk integration*. Meyer (1970) beskriver vidare att studenter bedömer hur stora möjligheterna är att "lyckas" respektive "misslyckas" inom systemet och att studenter begränsar ("hedge") sin hängivenhet till systemet så att ett misslyckande inte blir för kostsamt.

Hidden curriculum beskrivs av Weidman (1989) som oskrivna regler för fakultetens förväntningar på studenters akademiska prestation, eller oskrivna informella normer för studenters akademiska prestation definierat av studenter.

2.1.2.2 Formella och informella sociala aspekter

Universitetets storlek - Zanten (2009) argumenterar med stöd av Wakeford (1969) för att en skola har mer påverkan på socialisering hos studenter ju mindre den är då det bidrar till distinktivitet och inklusivitet, vilket går i linje med Weidmans (1989) beskrivning av att tätare interaktion är vanligare på ett mindre universitet vilket får liknande effekt. Ett litet universitet kan dock fortlöpande behöva "*dramatize the successful career lines which they claim to open up - calling attention to successful alumni*" för att skapa trovärdighet för utbildningen hos studenter, vars avsaknad leder till mindre socialisering (Meyer, 1970).

Studentkår - Weidman (1989) beskriver att involvering i studentkåren och studentlivet kan vara ytterligare ett sätt varpå ett universitet kan influera studenter genom involvering i ett bredare spektrum av aktiviteter.

Socialiseringsprocesser - Weidman et al. (2014b: 8) betonar att socialisering sker genom processer av *mellanmänsklig interaktion* och *integration* (Tinto, 1975; 1993), där frekvent mellanmänsklig interaktion leder till ökad socialisering (Weidman, 1989). *Social integration* beskrivs av Weidman (1989: 294) som i vilken utsträckning en individs beteende är karaktäriserat av en vilja att acceptera gruppnormer och relationer till andra gruppmedlemmar. *Akademisk integration* anger hur väl studenter följer och anpassar sig till det akademiska systemet för att uppnå goda studieresultat (Weidman, 1989).

Anteciperande socialisering (Merton, 1968: 438-439) är "*the acquisition of values and orientations found in statuses and groups in which one is not yet engaged which one is likely to enter*", vilket överensstämmer med Meyer (1970) som beskriver att studenter anammar karaktärsdrag för de framtida karriärer de strävar efter.

Intrapersonella processer kan ses som det egna tolkandet av mellanmänsklig interaktion och tolkandet av andra intryck (Weidman, 1989).

2.1.2.3 Referensgrupper utanför universitetet och personal communities

Referensgrupper, i form av arbetsgivare, har påverkan på en utbildning genom att sätta standarder för vad dessa arbetsgivare efterfrågar hos studenter. Arbetsgivare med nära kontakt med studenter har störst påverkan (Weidman et al., 2014b: 8). Personal communities är personer med inflytande och påverkan på en student som studenten fortsätter att ha kontakt med under tiden studenten studerar på en universitetsutbildning. Organisationer som kyrkor, moskéer eller fritidsorganisationer som studenter delar värderingar med kan ha betydande påverkan på studenter och leda till att studenter utvecklar en motkultur mot en utbildnings influenser (Weidman, 1989).

2.1.3 Socialiserande utfall

Socialiserande utfall i form av värderingar, strävanden, personliga mål och drivkrafter och preferenser för karriären, har samma begrepps betydelse som beskrivet i 2.1.1. *Input*. Det socialiserande utfallet *identitet* är gränsöverskridande och beskrivs vidare nedan.

2.2. Gränsöverskridande aspekter

Här nedan följer en beskrivning av aspekter som är gränsöverskridande mellan kategorier i Weidmans modell.

2.2.1. Social och personlig identitet

Definition av social och personlig identitet har gjorts i *Inledning*.

Identitet kan av Weidman (2014a) förstås vara både en *input* till den socialiserande processen under universitetstiden som ger upphov till ett *utfall*, där dock Weidman lägger särskilt fokus på identitet som *utfall*.

Relevant för en elitkontext, där individer enligt Deresiewicz (2014) ofta agerar utifrån externa förväntningar, är Ylijoki&Välilä (2008) beskrivning av personliga identitetskriser som kan uppkomma då en individ inte kan hitta personlig mening och värde i sin nuvarande sysselsättning (Ylijoki&Välilä, 2008: 81). Mest centralt för socialisering är dock social identitet (Ashforth&Mael, 1989), även om social identitet och personlig identitet beror av varandra (Vignoles, 2007).

Självkategorisering utgör i social identitetsteori en viktig del av processen under vilken social identitet formas, där en individ klassificerar eller namnger sig själv i relation till andra sociala kategorier (Turner et al., 1987; Stets&Burke, 2000: 224). Förutom självkategorisering är *social jämförelse* en viktig process för social identitetsformering. Social jämförelse är en process under vilken individer som liknar *en själv* kategoriseras i samma "*in-group*" och individer som skiljer sig från *en själv* kategoriseras som "*out-group*".

Stets&Burkes (2000) och Hogg et al. (2004) beskriver hur stereotyper skapas både för "*in-groups*" och för "*out-groups*" där stereotyper för en "*in-group*" fungerar som en mall som beskriver hur en student ska bete sig, känna till och följa normen, vilket beskrivs liknande av Brim (1966) som att individens beteenden evalueras utifrån en mall som korrekta eller inkorrekta av andra gruppmedlemmar, beskrivet av Weidman (1989). "*Out-groups*" blir med en utmålad stereotyp lättare att kategorisera och distansera sig från, vilket förstärker identifikationen hos en individ med sin "*in-group*" (Stets&Burkes, 2000: 226; Haslam et al., 1996).

Hammack (2016) beskriver, specifikt för skol- och universitetsmiljö, hur en student kan byta beteende och det sätt som studenten framställer sig på beroende på sammanhanget studenten befinner sig i, vilket Hammack (2016: 100) benämner "*code switching*". Det går i linje med Hogg et al. (2004: 252) beskrivning av att personer har så många sociala och personliga identiteter som det finns grupper de upplever sig tillhöra, samtidigt som endast en identitet är psykologiskt verklig i en specifik situation.

En särskild social identitet som kan förväntas konstrueras bland studenter på ett elituniversitet är *elitidentitet*, beskrivet nedan.

2.2.2. Elitidentitet

Elitidentitet är en typ av social identitet och konstrueras på organisationsnivå främst genom en intern upplevelse av exklusivitet, distinktivitet och av att vara "superior" till andra motsvarande organisationer, tillsammans med validering av detta från externa parter (Alvesson&Robertson, 2006). Alvesson&Robertson (2006: 199) menar att elitidentitet kan gälla för medlemmar i en hel organisation men att "eliter inom eliten" kan uppstå vilket kan ge spänningar i organisationen. Om det inte råder "eliter inom eliten" underlättas konstruktion av elitidentitet (Alvesson&Robertson, 2006).

Elitkonstruktioner bidrar enligt Alvesson&Robertson (2006) till att: (1) främja självdisciplin och behålla en vilja av att uppnå höga standarder och hög prestation, (2) attrahera och behålla konsulter, (3) säkerställa en "image" som klienter är villiga att "engage with", samt (4) bilda en säker självuppfattning, som möjliggör för konsulter att fungera effektivt i situationer präglade av hög osäkerhet.

Konstruktioner av elitidentitet (Alvesson&Robertson, 2006: 209) kan ge höga standarder där konsulter kan vara beredda att jobba 60-70 timmar i veckan eller mer, vilket liknar Hermanowicz (2005) beskrivning av elituniversitet där det finns krav på att anta särskilda standarder. Med Alvesson&Robertsons (2006) beskrivning av elitidentitet sammanknutet med Hogg et al. (2004) om social identitet, kan andra organisationer som inte anses hålla lika hög nivå förstås som "out-groups" till en social elitidentitet på organisationsnivå.

(1) och (4) beskrivet av Alvesson&Robertson (2006) kan med stöd av Bergami&Bagozzi (2000), Worschel et al. (1998) och Pilegge&Holz (1997), ge överförbarhet generellt till organisationer med hög prestige och starka sociala identiteter.

Betydelsefullt för förståelsen av forandet av social identitet, som elitidentitet, och även personlig identitet är identitetsarbete, vilket beskrivs nedan.

2.2.3. Identitetsarbete

Watson (2008) beskriver identitetsarbete som pågående ansträngningar för att skapa en distinkt personlig självidentitet, konstituerad inom *sociala-identiteter*, i kontexten av andra människor, kulturer och diskurser. Identitetsarbete kan anses överbrygga skillnader mellan *sociala-identiteter* och *självidentitet* där självidentitet definieras som en individs förståelse av "vem och vad de är" medan social-identitet beskrivs som "kulturella, diskursiva eller institutionella föreställningar om vem eller vad en individ kan vara". Watsons beskrivning av social-identitet respektive självidentitet har vissa likheter med beskrivning av social identitet respektive personlig identitet i *social identitetsteori* (Stets&Burke, 2000) men det råder även betydande teoretiska skillnader, vilket gör att dessa två teorier ogärna ska integreras i varandra (Watson, 2008) även om de kan användas parallellt för att belysa olika aspekter.

Gill (2015) beskriver att konstruerandet av social elitidentitet kan förväntas ge upphov till omfattande identitetsarbete, vilket kan ge upphov till hög stress.

2.2.4. Social status och statusångest

Kopplat till elitidentitet beskriver Gill (2015) *social status*, där elitidentitet är sammankopplat med social elitstatus. Ett agerande för att öka eller behålla social status, där prestation och ambition är centralt, är vanligt i en organisation präglad av elitidentitet. Gill (2015) beskriver även att social elitidentitet ofta ger upphov till att individer genom identitetsarbete justerar sin självidentitet för att passa den sociala elitidentiteten. Alvesson&Robertson (2006) och Gill (2015) menar att elitidentiteten även skapar en press hos individer att prestera och leva upp till bilden av elitidentiteten för att känna att de passar in i en organisation. Gill (2015) beskriver vidare med stöd av Jensen (2006: 97) begreppet *statusångest* som ett tillstånd där en individ är orolig att dess status ska minska. Statusångest och press på att leva upp till en elitidentitet kan enligt Gill (2015) leda till konsekvenser som hög stress och psykisk ohälsa.

2.2.5. Typer av universitet

Hermanowicz (2005) delar upp universitet utifrån tre olika kulturer och knyter samman kulturens påverkan med identitet. Hermanowicz (2005: 42-43) benämner de tre olika kulturerna som (a) *elit*, med ett mål bland sina medlemmar att vara bland de bästa och ha standarder som medlemmar anammar, (b) *pluralist* med betydligt mer varierande krav, som "mass teaching", forskning, tjänster till kommun och stat samt (c) *communitarian* med ett lokalt fokus utan några försök till att locka till sig välkända personer inom den akademiska världen. Hermanowicz (2005) beskrivning av elitinstitutioner i universitetsvärlden, där det är centralt "att vara bland de bästa" (Hermanowicz 2005: 42) liknar Alvesson&Robertsons (2006: 197) beskrivning av elitidentitet inom konsultfirmor där "hur vi är bland de bästa" beskrivs som centralt.

2.2.6. Koppling till empiri och analys

Weidmans modell med olika aspekter som påverkas av socialisering, sedd genom ett personligt och framförallt socialt identitetsperspektiv, används vid bearbetning av empirin dels för teoretisk klassificering av empiriska fynd och för vidare analys och förståelse av dessa.

3. Metod

3.1. Strategi och forskningsansats

Harper (2011) förespråkar användandet av kvalitativ och kvantitativ metod, s.k. *mixed method*, vid studerandet av identitet hos studenter då det kan ge nyansering av förståelsen för det studerade, som av Alvehus (2013) beskrivs som *kristallisering* där en uppdelning i olika aspekter fås genom användandet av olika metoder för att belysa ett fenomen. En *mixed method* kan även klargöra "*disparate results*" genom att jämföra dem (Mertens&Hesse-Biber, 2012), vilket Harper (2011) beskriver är betydelsefullt vid studie av identitet. Klargörande av "*disparate results*" genom mixed metod kan ses som *triangulering* där flera metoder används för att mer precist kunna beskriva ett problem och dra slutsatser (Alvehus, 2013). En metod med huvudfokus på kvalitativ empiriinsamling, särskilt i form av djupintervjuer, har dock valts, vilket enligt Kroger (2007) kan vara lämpligt för studerandet av identitet då det har komplex natur. Intervjuerna analyserades sedan och information användes till konstruktion av enkäter i kvantitativ fas i enlighet med en *exploratory sequential approach* (Creswell, 2009: 43).

Vidare beskriver Harper (2011) området identitet som komplext. Formande av identitet och socialisering är områden som i huvudsak består av individers upplevelser och processer för att skapa mening och de är socialt konstruerade (Cinoğlu&Arıkan, 2012). För att försöka förstå studenters livsvärldar och hur de upplever verkligheten används ett interpretivistiskt tillvägagångssätt, där innebörden av individers sociala handlingar tolkas (Bryman&Bell, 2013). Utifrån en vilja att förstå studenter utifrån deras egna perspektiv är en konstruktionistisk utgångspunkt lämplig, där sociala företeelser och deras mening är något som sociala aktörer kontinuerligt skapar (Bryman&Bell, 2013:43), vilket även lämpar sig väl med studiens huvudfokus på kvalitativ metod. (Creswell, 2009)

Vid studerandet av ett komplext fenomen, som identitet, där det på förhand kan vara svårt att fastställa några hypoteser kan abduktion vara särskilt lämpligt, där hypoteser gradvis kan växa fram i ett samspel av empiri och teori (Awuzie&McDermott, 2017). Studien inleddes dock medvetet med en deduktiv ansats (Bryman&Bell, 2013: 34), där teori gav upphov till intervjufrågor vid inledande empiriinsamling. Empiriska fynd gav sedan upphov till av teorin obesvarade frågor, vilket ledde till sökandet efter ny teori, i enlighet med en induktiv ansats (Bryman&Bell, 2013: 34). Växelvist skiftande mellan teori och empiri gav sedan gradvis framväxande förståelse enligt önskvärd abduktiv ansats (Bryman&Bell, 2013).

3.2. Val av studieobjekt

Skälen att studera Business&Economics vid HHS presenterades i *Inledning*. För att vägleda oss som uppsatsskrivare för att se aspekter som eventuellt skiljer ut HHS som elituniversitet från andra icke-elituniversitet och få en djupare förståelse av den miljö som influerar studenter på HHS, användes även Företagsekonomi (årskurs 1-3) på Stockholms universitet (SU) som jämförelseobjekt i en bakgrundsstudie. SU kan närmast beskrivas som ett pluralistiskt universitet (Hermanowicz, 2005: 42-43), då det allmänt anses stort till storleken, med ungefär 33 000 studenter (SU, u.å.), och har varierande krav på både "mass teaching" och även tjänster till kommun och stat. Intervjuer och enkätsvar på SU bekräftade även bilden av utbildningen som en icke-elitutbildning där få uttryck av

elitstatus eller elitidentitet förekom hos studenter, vilket kunnat vägleda oss som uppsatsskrivare för att se aspekter som kan vara specifikt för HHS som elituniversitet och intressant att studera närmare på HHS. Enstaka jämförelser mellan HHS och SU har gjorts i uppsatsen där det kan bidra med ökad förståelse för HHS.

Samtal har även förts med två utbytesstudenter på HHS som studerar ekonomi vid prestigefyllda universitet i Frankrike respektive Kanada, för att kunna se om det finns indikationer av överförbarhet av studien till elitutbildningar med liknande ämnesområden i andra länder.

3.3. Forskningsdesign

Då uppsatsen behandlar identitetsförändring och socialisering hos studenter i en högre utbildning, är en fallstudie enligt Cousin (2005) lämplig. Gustafsson (2007) beskriver en fallstudie som en "intensiv studie av en person, grupp av personer eller avdelning, vilket syftar till att generaliseras till flera avdelningar". För att minimera risken för ett spritt fokus, som skulle kunna bli fallet vid ingående studie av flera utbildningar, och fokusera på djupförståelse, har en *intern fallstudie* (Mills et. al., 2010) genomförts på Business&Economics på HHS. Det lämpar sig väl för att försöka förstå unika fenomen på en utbildning och undersöka studenters socialiseringsprocess kombinerat med identitet inom högre utbildning, då det är ett utforskat område (Mills et al., 2010).

"Thick description" (Lincoln&Guba, 1985) har använts där stort utrymme lämnats för empiri och där empiri försökt beskrivas detaljerat så att utsträckningen av slutsatser och resultat överförbarhet till andra kontexter ska kunna bedömas.

3.4. Empiriinsamling

3.4.1. Kvalitativ undersökning

Då merparten av studien undersöker studenters beteenden och uppfattningar, har en kvalitativ undersökningsmetod använts i ett första stadie där empiri samlats in genom semi-strukturerade djupintervjuer. Djupintervjuer bedömdes lämpliga då det ger flexibilitet (Bryman&Bell, 2013: 467), där studenter inte behöver anpassa sina responser till ett förutbestämt frågeformulär som i en kvantitativ studie, utan mer fritt kan uttrycka sina tankar. Vidare anser Adams (2015) att semi-strukturerade intervjuer lämnar rum för intervjuaren att ifrågasätta respondenter med *varför* och *hur*, vilket utgör kärnan i djupförståelse för identitetsförändring.

Totalt 21 djupintervjuer har genomförts och samtliga intervjuer kom att spelas in på intervjurespondenters medgivande. Först genomfördes 18 djupintervjuer med sex studenter vardera från årskurs 1, 2 respektive 3, där nio av intervjurespondenterna var kvinnor och nio var män. Därefter bedömdes *teoretisk mättnad* ha åstadkommits med återupprepande responser och mönster (Bryman&Bell, 2013). Sedan genomfördes analys av intervjuerna varefter ytterligare tre djupintervjuer med en student från vardera årskurs genomfördes för att utifrån ett perspektiv av *autenticitet* (Alvehus, 2013) kunna undersöka om studenters beskrivningar överensstämde med vår empiriska beskrivning och analys av studenters upplevelse av HHS, vilket är värdefullt för säkerställandet av kvaliteten av en studie av en kultur eller social miljö (Alvehus, 2013). Det bidrog till ökad nyans och till vissa justeringar samtidigt som de tillfrågade studenterna i regel bekräftade den redan befintliga empiriska beskrivningen och analysen.

Åtta studenter intervjuades även i kortare intervjuer i ett första stadie före djupintervjuerna för att få en inblick i empirin och för att kunna konstruera intervjufrågor av hög kvalitet.

3.4.2. Kvantitativ undersökning

Huvudsakligen användes kvantitativ data utifrån *etnostatik* med "statistik som retorik" (Gephart, 1988: 99 refererat i Bryman&Bell, 2013: 624-625) där kvantitativ data användes för att kunna tolka betydelsen av kvalitativ data och kunna kvantifiera påståenden. Kvantitativt stöd och validitet till observationer som gjorts under intervjuer (PCMH Research Wisdom&Creswell, 2013) gör det även möjligt att delvis anta en mer objektiv ståndpunkt, givet omständigheterna att vi som intervjuar själva är studenter vid HHS, även om en konstruktivistisk studie som denna har stora inslag av subjektivitet.

Fyra olika enkätundersökningar genomfördes på HHS. För att kunna genomföra en rik empiriinsamling utan att enkäterna skulle bli för långa användes olika frågor vid olika enkäter samtidigt som vissa frågor med behov av många svar för att kunna ge statistisk tillförlitlighet återfanns i varje enkät. På SU genomfördes kortare enkäter, i fyra omgångar, med frågor vars syfte var att användas främst internt av oss som uppsatsskrivare för att genom ett kontrasterande perspektiv få en tydligare bild av HHS. Totalt påbörjade 216 respondenter vid HHS någon av de olika enkäterna varav 166 fullföljde enkäterna, medan 126 respondenter vid SU påbörjade enkäterna och 98 fullföljde enkäterna. Fördelningen mellan årskurserna på HHS var jämn för ettor och tvåor men lägre för treor medan det på SU var ett underskott av ettor. I de fall då årskurs har betydande påverkan på svaren har svaren även delats upp utifrån årskurs.

3.4.3. Urval av intervjupersoner och enkätrespondenter

Vid urvalsprocessen av respondenter till både intervjuerna och enkätundersökningen har ett jämnt fördelat antal kandidatstudenter från samtliga årskurser eftersträvat med jämn könsfördelning. Urvalet har på så vis varit *strategiskt* (Bryman&Bell, 2013) för att ge representativitet för kön och årskurs. Samtidigt har urvalet inom varje årskurs försökt göras *slumpmässigt* för att kunna få större representativitet för hela kandidatstudentpopulationen (Alvehus 2013). Svårigheter i att åstadkomma ett helt slumpmässigt urval via mejlkontakt med studenter, där ytterst få responser erhöles, ledde till att studenter på olika platser på campus valdes ut, både för enkätsvar och intervjuer, vilket kan beskrivas som ett *bekvämlighetsurval* med inslag av slumpmässighet i form av slumpmässighet i vilka studenter som befinner sig på campus. Studenter som befinner sig mycket på campus och är mer i kontakt med universitetsmiljön, kan enligt Weidman (1989) förväntas ha starkare socialiserande effekt där formande av identitet framträder starkare, vilket kan vara särskilt intressant att studera. En problematik finns dock i att många studenter vanligtvis inte befinner sig på campus efter lektionstid, och tillvägagångssätt vid urvalet innebär att studien i huvudsak beskriver socialisering av studenter som har nära kontakt med miljön på HHS, vilket därav inte ger representation för alla studenter.

3.5. Empirianalys

En tolkningsfenomenologisk analys (*interpretative phenomenological analysis*) (Smith, 1996) användes som tillvägagångssätt vid analysen. Data analyserades först narrativt för att kunna förstå studenternas erfarenheter ur empirin och därefter tolkades dessa utifrån det teoretiska ramverket. Detta tillvägagångssätt kan i linje med Sutton&Austin (2015) minska risken att data tolkas utifrån uppsatsskrivarens synvinkel, utan det teoretiska ramverket blir avgörande vid tolkningen. Den tolkningsfenomenologiska analysen är högst applicerbar i undersökning av studenters identitetsskapande då den möjliggör för forskaren att "gå på djupet (*getting underneath*)" av vad en person försöker säga och förstå världen utifrån dennes synvinkel (Larkin et al., 2006).

Samtliga intervjuer transkriberades och kodades även i linje med Cope (2010), där överflödiga data som inte knyter an till studien avlägsnades och resterande data kategoriserades för att välja ut betydelsefull information och upptäcka mönster och samband. Information kategoriserades i huvudsak utifrån kategorier i Weidmans modell.

3.6. Etiska reflektioner

Då studenterna delar med sig av högst personliga livserfarenheter och värderingar, är det viktigt att dessa anonymiseras, i synnerhet då vissa personers kritik kan medföra skada mot dem som personer enligt (Diener&Grandall, 1978). För att undvika "*internal confidentiality*" (Tolich, 2004), och risken att någon blir spår- och identifierbar har samtliga studenters namn anonymiserats. Årskurs och kön har dock framgått, förutom i de fall då årskurs och kön tillsammans med en students respons eller kombination av responser kan underlätta identifiering av personen.

3.7. Metoddiskussion

"Quality inquiry" involverar *hermeneutik*, som beskrivs av Soeffner (2004: 95) som förståelsen av förståelsen själv. Roulston (2013: 7) citerar Reichertz (2004: 293) som beskriver att en viktig del av sociologisk *hermeneutik* är att forskaren som vill förstå sin observation behöver observera sin egen "action of 'understanding'". En särskild problematik i den kvalitativa metoden, är att vi som forskare själva är studenter på HHS och att en studie av studenter på HHS därmed till viss del blir en studie av sig själv, där observationen och den egna "action of 'understanding'" därmed kan smälta samman. Det knyter an till Alvesson & Skoldbergs (2009) resonemang om reflexivitet och beskrivning av att kunskap inte kan separeras från den som har eller får denna kunskap.

För att kunna uppnå god validitet av undersökningen under dessa förutsättningar, har faktumet att vi själva är studenter på HHS försökt vändas till en fördel för att kunna uppnå *intern validitet* (Bryman&Bell 2013) utifrån ett etnografiskt perspektiv, där vår långvariga närvaro i miljön vi studerar kan möjliggöra säkerställandet av överensstämmelse av observationer och teoretiska idéer och slutsatser vi utvecklat, vilket gjorts både informellt i samtal med andra studenter och aktivt genom frågor till intervjurespondenter i de fyra avslutande djupintervjuerna. Ett etnografiskt

perspektiv har även gett fördelar genom aktiva observationer och indirekt genom flera års passivt observerande av miljön.

Extern validitet (Finfgeld-Connett, 2010) i form av generaliserbarheten till andra kontexter är dock bristande då studien enbart genomförts på ett universitet med ett annat universitet som referensobjekt.

Merriam (1998) beskriver dock att validiteten för en studie kan öka om en mixad metod används, genom triangulering vilket går i linje med Harpers (2011) beskrivning av användandet av mixad metod vid studie av identitet, vilket kan ge något ökad extern validitet även om möjligheterna för rigorös triangulering är ytterst begränsade som ett resultat av ett huvudfokus på en kvalitativ intern fallstudie.

4. Empiri med inslag av analys

I enlighet med Alvehus (2013) kan det vid struktur av en rapport som huvudsakligen gjorts med kvalitativ metod, där analys och empiri kan vara svår att separera, vara fördelaktigt att kombinera dessa, vilket gjorts där det bidrar till ökad förståelse. Samtidigt ses ett värde i att separera analys och empiri för ökad tydlighet och för att ge en empirisk "thick description" som underlättar för en läsare att skilja ut empiriskt vad som liknar andra kontexter, för att kunna bidra till bedömning av överförbarhet. (Lincoln&Guba, 1985)

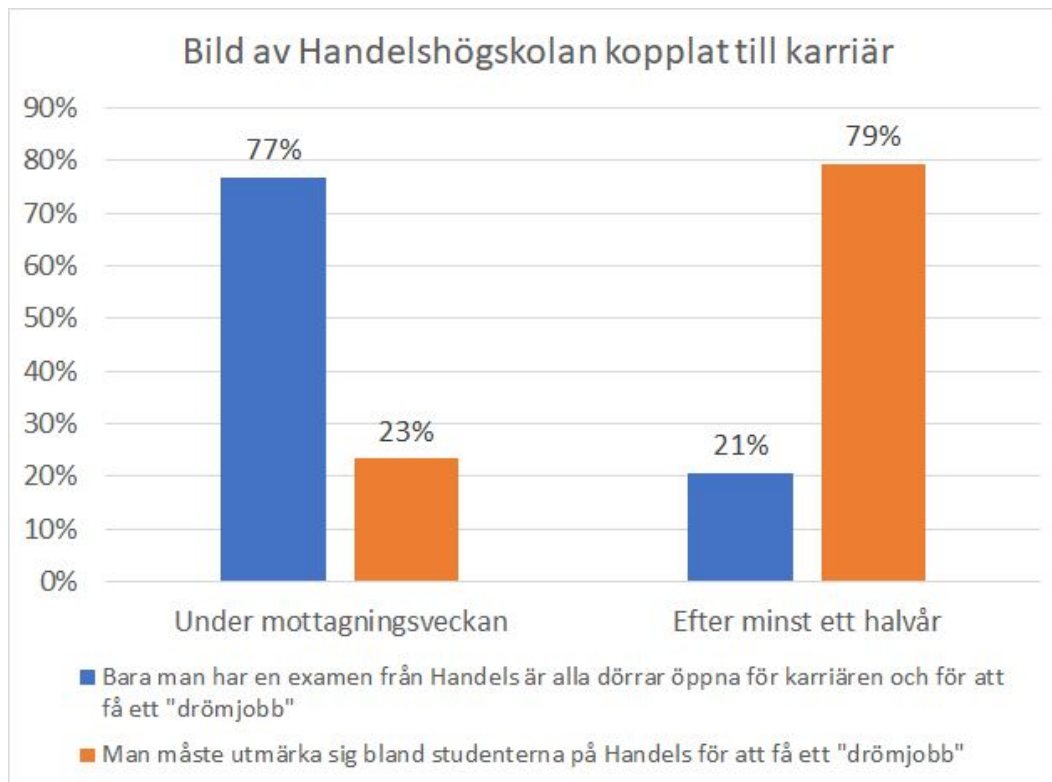
4.1. Studenter vid studiestart

Från intervjuvaren framkom att studenter före studiernas början haft en bild av HHS som ett prestigefyllt universitet och att denna bild förstärktes ytterligare under mottagningsveckan. Vissa studenter beskrev en känsla av utvaldhet och att tillhöra "de bästa" studenterna i Sverige med mycket goda framtidsutsikter.

Under mottagningsveckan, utan några studiemässiga test, beskrev studenter även att alla studenter var på samma nivå.

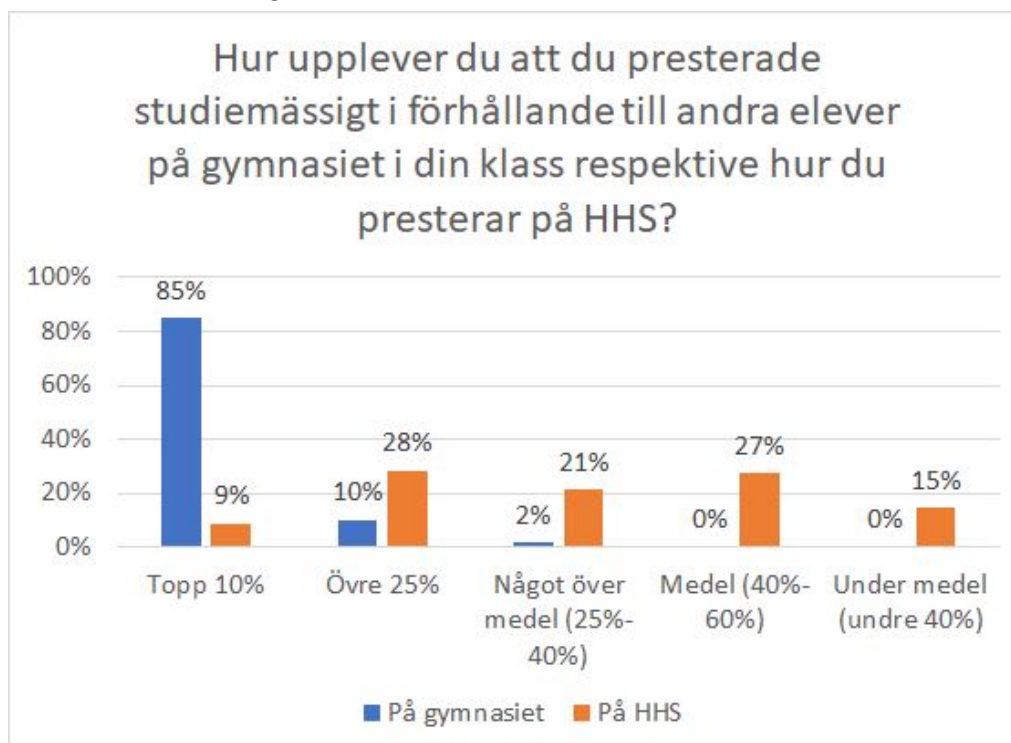
Efter att de första kurserna börjat beskrevs dock en radikal förändring genom ständiga moment där studenternas förmågor både studiemässigt och socialt utvärderades i form av prestationer i grupparbeten och på tentor. Ett flertal studenter beskrev hur ett konkurrensinriktat klimat med starkt fokus på prestation började växa fram. Särskilt grupparbeten blev en arena där ett prestationsinriktat tankesätt spreds.

Figur 4.1. från enkätundersökningen indikerar att många (77%) av studenterna under mottagningsveckan hade intrycket av att det räcker med att ha en examen från HHS för att få ett jobb med hög status som är svårt att få ("drömjobb") men att bilden senare byttes ut till att många (79%) av studenterna upplevde att det krävdes att utmärka sig bland studenterna på HHS för att få tillgång till sådana jobb.

Figur 4.1. Bild av HHS kopplat till karriär under inskrivningsdagen respektive efter minst ett halvår. (60 respektive 58 responser)

Vissa studenter beskrev en chock av att inte längre tillhöra de högst presterande studiemässigt, vilken kan förstås av figuren:

Figur 4.2. HHS-studenters relativa studiemässiga prestation på gymnasiet i jämförelse med HHS. (118 responser)

Det fanns uttryck bland studenter för att försöka återskapa en personlig identitet av att vara högpresterande på HHS. Henrik beskrev:

“Man vill ju va unik i den aspekten att man är bäst typ. Att folk tänker att den här personen är hur smart som helst. Nån som kanske dubblar. Nån som jobbar mycket.”

4.2. Idealstereoetypen

En ideal HHS-student, som andra HHS-studenter strävar efter att likna, beskrevs av Ivar som:

“Väldigt driven, som har ett mål och jobbar inte bara för att nå det målet utan överträffa det målet. Någon som är ambitiös, social och extrovert.”

En annan snarlik beskrivning som kan ses som representativ för mångas beskrivningar:

“En social, aktiv, högpresterande och ambitiös person.”

Att vara utseendemedveten eller vältränad tillades av vissa till bilden. Ett fåtal studenter menade dock att det inte finns något tydligt ideal. En typisk HHS-student beskrevs likt idealet, dock med något mindre betoning av prestation, även om prestation var centralt.

En enhetlig stereotyp kan i enlighet med Hogg et. al. (2004) ha betydande påverkan på social identitet och social anpassning hos personer. Flera karaktärsdrag hos den ideala stereotyp som en stor del av studenterna beskrev och många studenter strävade efter överensstämmer med elitidentitet, beskrivet av Alvesson&Robertson (2006) med fokus på prestation och att vara bland “de bästa”.

4.3. Konstruktion av social elitidentitet

Studenters upplevelse av utvaldhet vid studiestart, att tillhöra “de bästa”, och att alla dörrar för karriären var öppna (*figur 4.1*) skulle kunna beskrivas som att studenter insocialiseras till en form av organisationsmässig elitidentitet där frågor i stil med “Hur är vi bland de bästa?” processas (Alvesson&Robertson, 2006) och där prestation är centralt. Att alla studenter i en nyantagen årskurs ser sig på samma nivå kan ses som att det då inte råder några “eliter inom eliten” (Alvesson&Robertson, 2006:199) vilket underlättar konstruktion av elitidentitet (Alvesson&Robertson, 2006). När studierna började beskrevs dock tilltagande konkurrens mellan studenter för att utmärka sig, som kan liknas vid Bourdieus (1996) beskrivning av “enormt investering” i utbildningen, vilket indikerar ett högt strävande efter social status hos studenter utifrån att social status erhålls genom prestationer i konkurrens med andra (Gill, 2015). Det innebär även krav på kontinuerlig prestation för att leva upp till en elitidentitet (Alvesson&Robertson, 2006; Gill, 2015).

Mot denna bakgrund har ett särskilt fokus lagts på analyserandet av elitidentitet och nära knutna aspekter som karriär (Alvesson&Robertson, 2006) och agerande som ger social status (Gill,

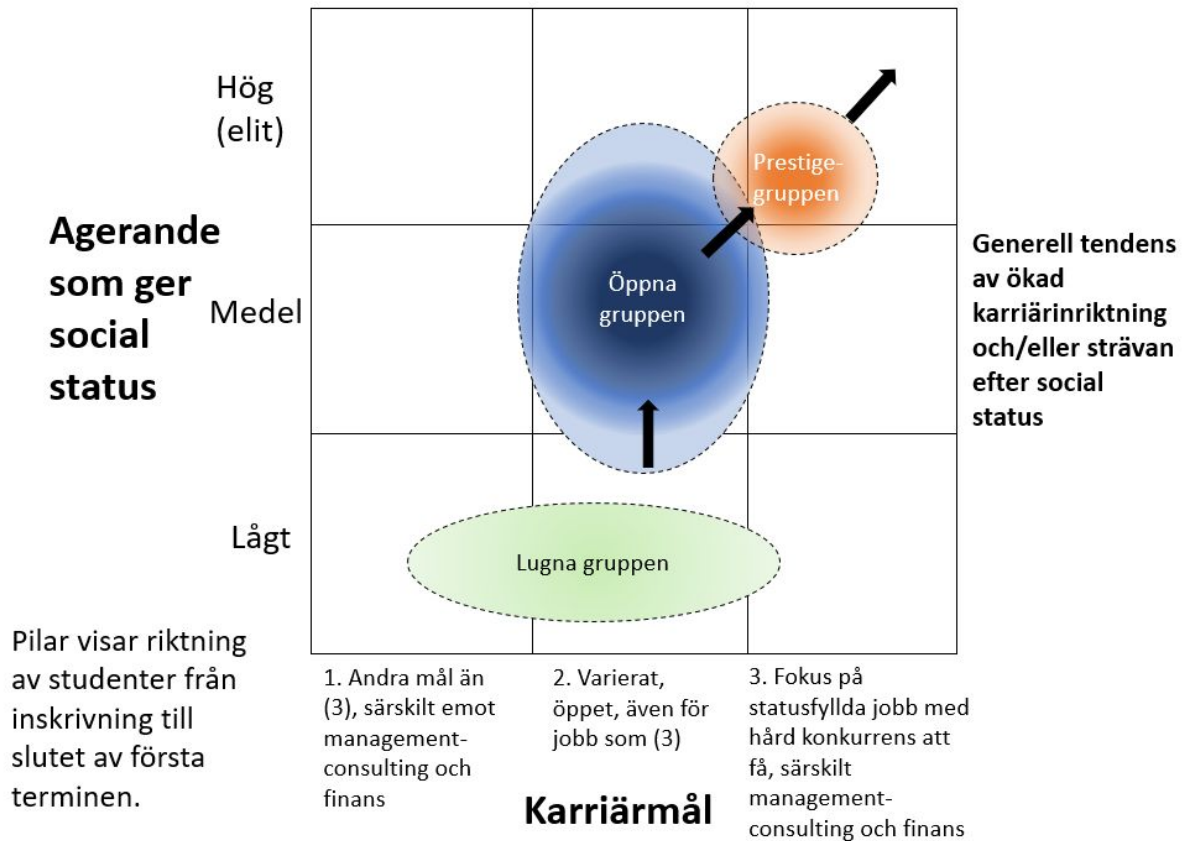
2015). Intervjurespondenternas svar indikerade att sociala grupper i många fall formades utifrån dessa två aspekter. Samtidigt beskrevs även att sociala grupper formades utifrån värderingar, vilket beskrivs senare.

4.4. Gruppering av studenter

En gruppering av studenter utifrån graden av agerande som ger social status, och utifrån karriärmål, vilket kan ses som två socialiserande utfall, har nedan gjorts i en grov kartläggning för att kunna se hur dessa aspekter förändrades över tid. En grov kartläggning vid studiestart visas schematiskt i *figur 4.3.*, med pilar som visar studenters beskrivning av förändringsriktning under första månaderna av studietiden på HHS. Därefter visas kartlagda förändringar efter minst ett halvårs studier i *figur 4.4.*, baserat på intervjurespondenternas beskrivningar.

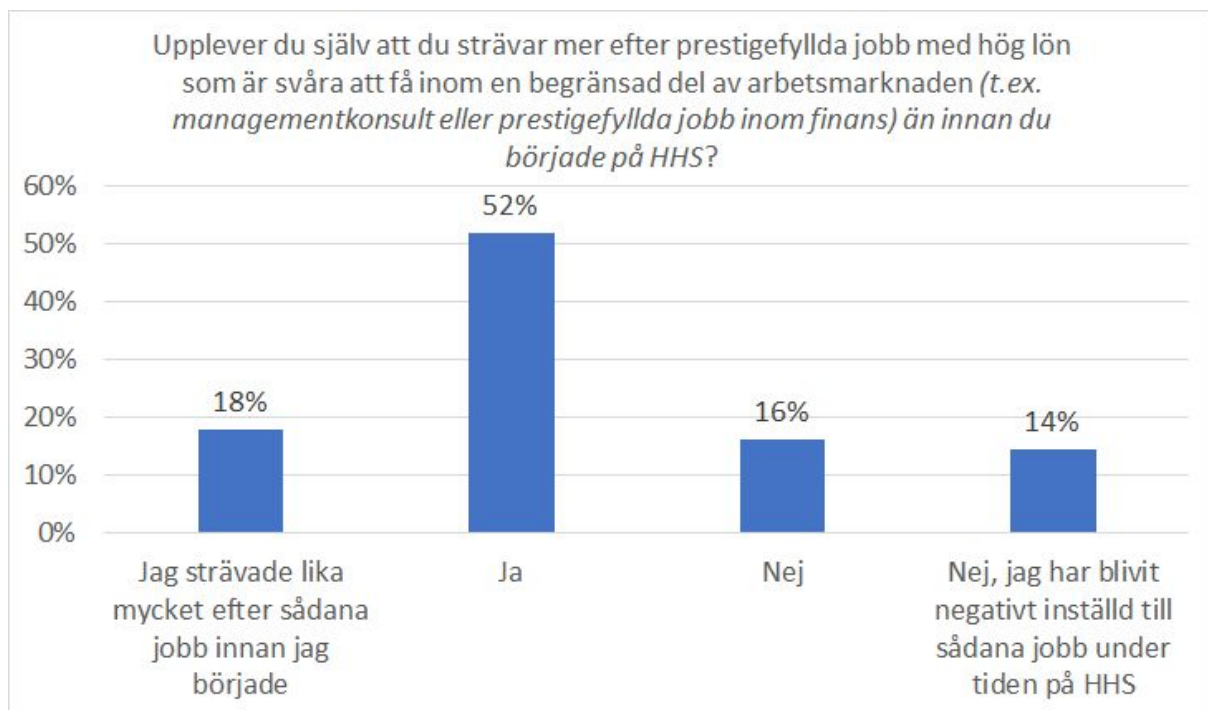
Det bör betonas att studenter i olika grad uppfyller de typiska karaktärsdragen för grupper i figuren och att de även kan ha karaktärsdrag utanför de definierade grupperna. Studenter har också olika karaktärsdrag i olika situationer, så som Hoggs et al. (2004) beskriver att sociala identiteter är olika i olika situationer. Mörkare färgnyans står för en illustration av tendenser till högre koncentration av studenter i området. Högt agerande som ger social status kan i linje med Gill (2015) bestå i att prestera på olika sätt som i konkurrens med andra ger hög social status. Exempelvis kan en vilja att vara beredd att jobba mycket, som 70 timmar i veckan, ses som ett agerande i linje med elitidentitet (Alvesson&Robertson, 2006), vilket utifrån Gill (2015) kan ses som agerande för att erhålla hög social status. Klassificeringarna i figuren av *agerande som ger social status* förstås under figuren vid beskrivning av grupperna.

Karriärmål och agerande som ger social status, första månaderna av studietiden

Figur 4.3. Karriärmål och agerande som ger social status, vid studiestart och första månaderna av studietiden.

Vid studiestart beskrev en stor del av studenterna, retrospektivt, att de inte hade någon tydlig uppfattning om vad de ville jobba med efter examen, men hade ganska höga och ibland höga ambitioner. Dessa kan ses som den *Öppna gruppen*. *Prestigegruppen* utgörs av studenter med fokus på statusfyllda jobb och i många fall var de redan från studiestart inställda på att jobba hårt. *Lugna gruppen* hade karaktärsdrag av att inte agera i enlighet med hög strävan efter social status. De utmärktes av att prioritera fritid och andra aktiviteter högt och inte prioritera karriär eller studier högt. Gruppen var dock inte betydande vid studiestarten. Hur många studenter som har karaktärsdrag av olika grupper var dock svårt att observera, medan förflyttningar från en grupp till en annan var lättare att se. Figur 4.5. ger en bild av studenternas inställning till karriärmål. En förändrad inställning till karriärmål efter minst ett halvårs studier illustreras tydligt av att hälften av studenterna blivit mer inriktade mot prestigefyllda jobb under tiden på HHS, samtidigt som 14% blivit negativt inställda till sådana jobb.

Figur 4.4. Enkät svar om studenter under studietiden på HHS ändrat sin inställning till prestigefyllda jobb. (113 responser)

Evelina beskrev även en likriktning av karriärval under studierna på HHS, till jobb liknande *Prestigegruppen*:

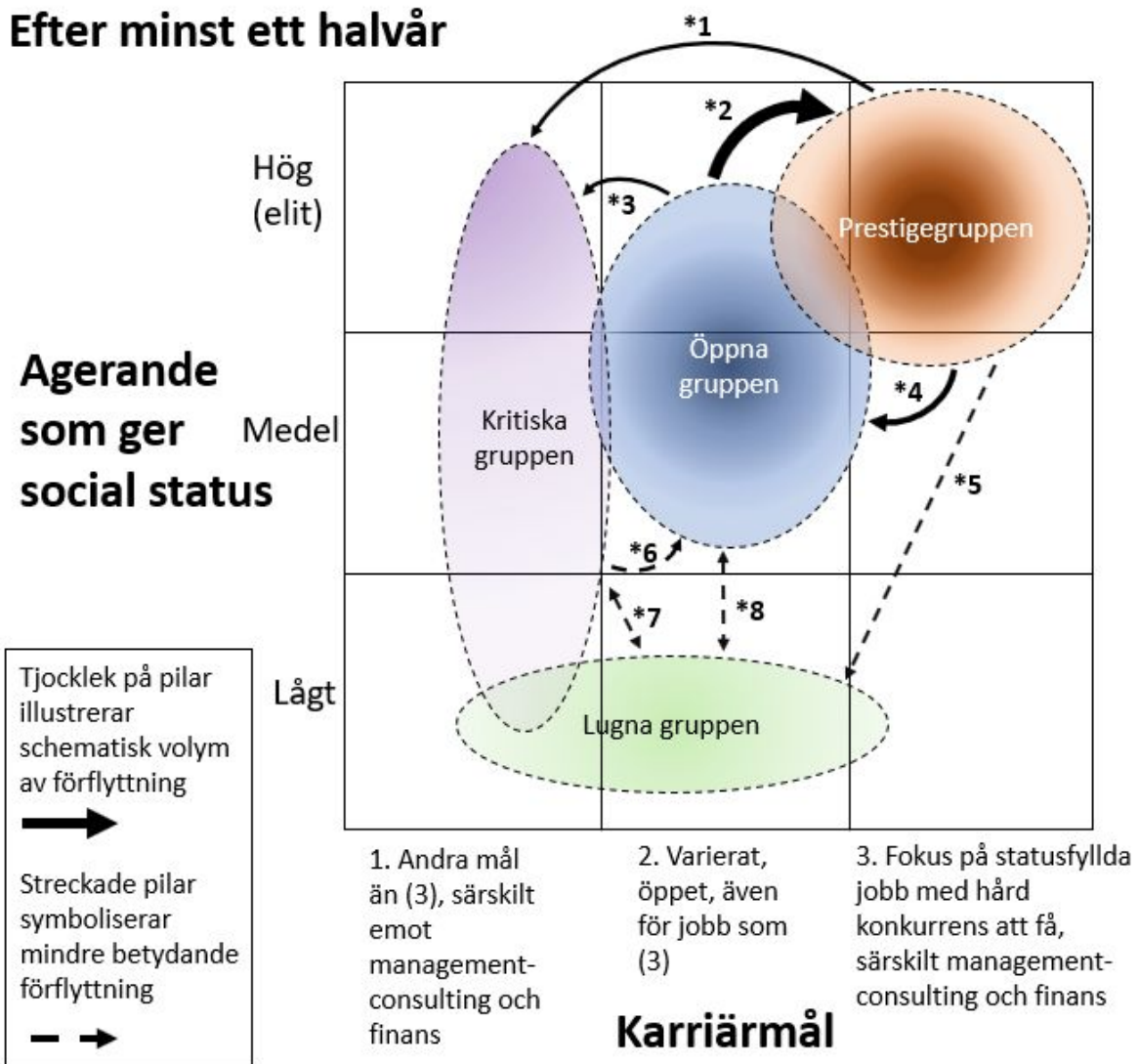
”Man ska försöka uppnå det som är svårast att få [jobb som är svåra att uppnå] [...] Det blindar en ju som person för ganska många andra alternativ som man inte funderar så mycket på, eller som man ignorerar för att ens referensram, på något sätt liksom, minskas ganska mycket. [...] Det är svårt att skilja på vad man själv vill, mot vad man vill p.g.a. av vad andra studenter vill.”

Josephine uttryckte även:

”Vid stora mässor är det i princip alltid uteslutande management- och bankingbyråer.”

Förändring av karriärval och agerande som ger social status över tid beskrivs i figuren nedan.

Efter minst ett halvår

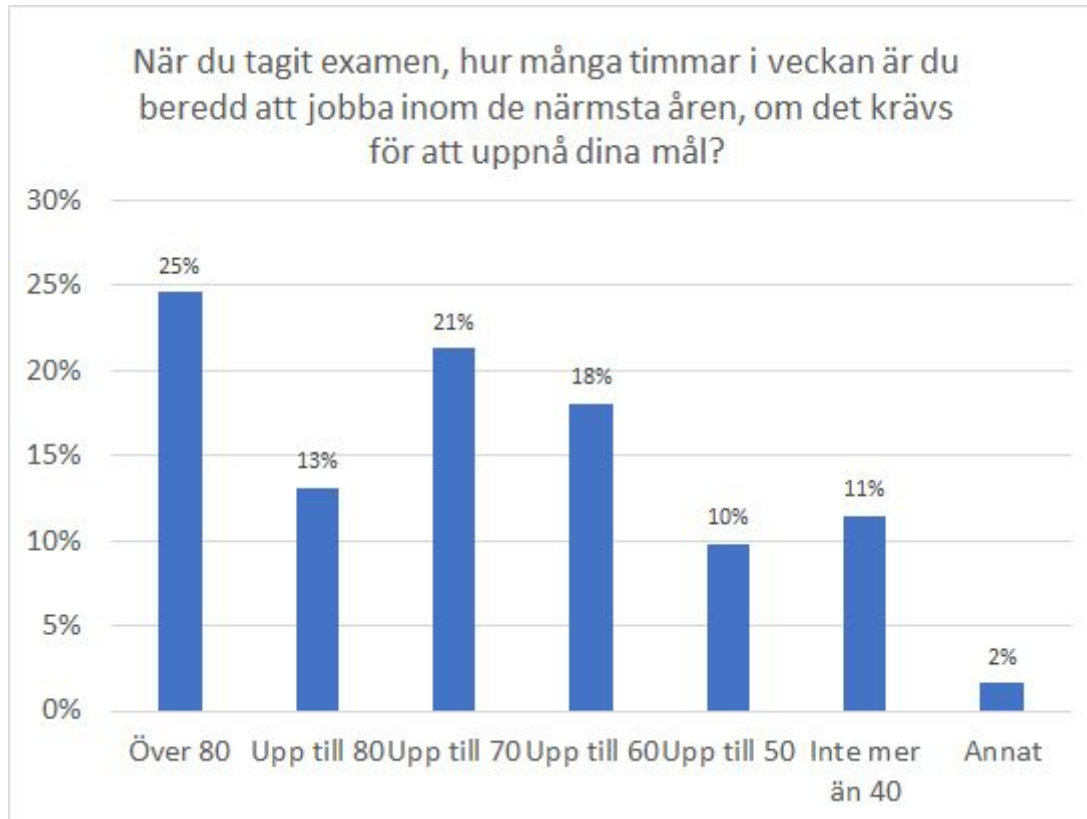
Figur 4.5. Beskrivning av studenters förändring under studietiden, avseende karriärmål och agerande som ger social status, utifrån intervjurespondenternas beskrivning och utgående från figur 4.4. Streckade områden är schematiska grupper efter minst ett halvår på utbildningen.

Den mest betydande förändringen av karriärmål och agerande som ger social status, skedde genom att studenter rörde sig mer mot *Prestigegruppen* (*2). Drygt 50% av studenterna angav att de börjat sträva mer efter sådana jobb under studiernas gång och ytterligare 18% beskrev att de strävade efter sådana jobb redan från början (figur 4.4.). Att vara beredd att jobba mycket var vanligt förekommande i *Prestigegruppen*. Henrik och Fredrik, som båda var intresserade av managementconsulting eller finans, uttryckte båda att de var beredda att jobba över 80 timmar i veckan efter examen och Fredrik uttryckte:

“Jag skulle som mest kunna tänka mig att jobba 85-90 timmar i veckan. Men max ett och ett halvt år. [...] Göra några hundår.”

Samtidigt fanns det många i *Prestigegruppen* som inte var beredda att jobba fullt så mycket. Det bör även sägas att en strävan efter prestigejobb och hög social status inte behöver sammanfalla med

agerande som ger hög social status. Enkätundersökningen visade att runt 60% av studenterna var villiga att jobba upp till 70 timmar i veckan eller mer, första åren efter examen, om det krävdes för att uppnå uppsatta mål, vilket enligt Alvesson&Robertson (2006) kan ses som ett tecken på agerande utifrån elitidentitet.

Figur 4.6. Enkät svar om antalet timmar per vecka som studenter på HHS är beredda att jobba efter examen (61 responser)

Studenter beredda att jobba upp till 70 timmar i veckan eller mer efter examen kan anses agera utifrån en strävan att öka eller upprätthålla social status, och kan anses ha drag av att befinna sig i den övre tredjedelen av figur 4.3. och 4.3., men behöver inte tillhöra *Prestigegruppen*.

Det skedde även en förflyttning (*1, *5, *7) av studenter från olika grupper till den *Kritiska gruppen*, som enligt enkätundersökningen var 14% (figur 4.4). Dessa är emot karriärval i *Prestigegruppen*. Anledningar till förflyttande till *Kritiska gruppen* varierade. Sara beskrev en förändring mot lägre agerande efter social status med tendenser till drag av *Kritiska gruppen*, som ett resultat av att inte finna mening i strävande efter social status på HHS:

”Jag har pluggat jättemycket och jobbat och varit med i kåren och det blev inte kul längre. [...] Jag har stressat klart. [...] Det är inte värt att vara så nedbruten. [...] Nu känner jag att jag bara vill jobba 40 timmar i veckan och ha work-life balance.”

Kim som tydligt uttalade att Kim var kritisk mot *Prestigegruppen* beskrev:

”Då jag ser den här transformationen som människor går igenom, att de blir inbäddade i någon slags idealvärld av vad de bör göra, men som motsätter deras vilja helt. Så jag motsätter mig

bara det för att ha nån slags psykologisk spärr för att jag vet att jag inte vill hålla på med det.”

Kim beskrev även kritiskhet mot studentkåren som förmedlar av ett tankesätt i enlighet med Prestigegruppen. Övriga förflyttningar i figur 4.5. är inte centralt för att besvara forskningsfrågan och förklaring av dessa finns beskrivna i appendix.

4.5. Studentkåren

Studentkåren, som är representerade i samtliga av HHS beslutande organ (HHS, 2018) och som är en av Sveriges mest aktiva studentkårer (HHS, u.å.d), beskrevs av studenter ha stort inflytande på karriärval. Studenters beskrivningar skapade en bild av att detta skedde genom de företag som kommer via studentkåren och genom att studentkåren blir en arena där studenter interagerar med varandra och kan sporra och påverka varandra för mål för karriären.

En student med god inblick i studentkårens verksamhet uttryckte att det är en viss sorts företag med god ekonomi från en begränsad del av arbetsmarknaden som framförallt är närvarande via studentkåren, som en följd av studentkårens prissättning, tillsammans med nära kontakter mellan studentkår och sådana företag.

Även hur studenter uppför sig socialt och formande av sociala grupper var något som av vissa beskrevs vara påverkat av studentkåren.

4.6. Institutionens roll

Intervjurespondenter beskrev att upplevd press på att prestera till största del kom från andra studenter eller från företag.

Påverkan från HHS som institution bör dock inte försummas, med Weidmans (1989) resonemang om *institutionell mission* och *Hidden Curriculum*, då HHS är medskapare av de förväntningar studenter upplever och då HHS konstruerar spelplanen där dessa förväntningar utvecklas. HHS mission lyder (HHS, u.å.c):

“Genom vetenskaplig undervisning och forskning befrämja affärsverksamhetens höjande inom landet.”

Handelshögskolans vision, vilket kan anses vara inkluderat i Weidmans (1989) beskrivning av institutionell mission, innefattar bland annat (HHS, u.å.c):

“Handelshögskolan i Stockholm ska säkra och stärka sin position som en av de ledande handelshögskolorna i Europa. I denna grupp ska Handelshögskolan vara ett riktmärke genom sitt nära samarbete med näringslivet både i fråga om pedagogik och forskning.”

HHS har ett "core value" benämnt "Excellens" med målsättning att excellens ska genomsyra det HHS gör (HHS, 2018), vilket kan sägas stödja konstruerandet av en elitidentitet, i enlighet med Alvesson&Robertsons (2006). HHS har även en utmärkelse benämnd "Rektorns lista" för studenter med topp 10% genomsnittsbetyg vid examen, vilket skulle kunna ses som uttryck för att prestation värderas högt av HHS som institution då utmärkelsen just är benämnd "Rektorns lista" där rektorn leder HHS.

Vissa studiemässiga regler på HHS, uttryckte studenter kunde skapa press, som:

- Krav på att klara 30 HP, år 1, för att behålla sin studieplats
- Sänkning av GPA (genomsnittsbetyg) för att söka utbytesstudier för varje tenta som inte avklarats vid första försöket
- Ingen garantiplats från kandidatprogram till masterprogram på HHS

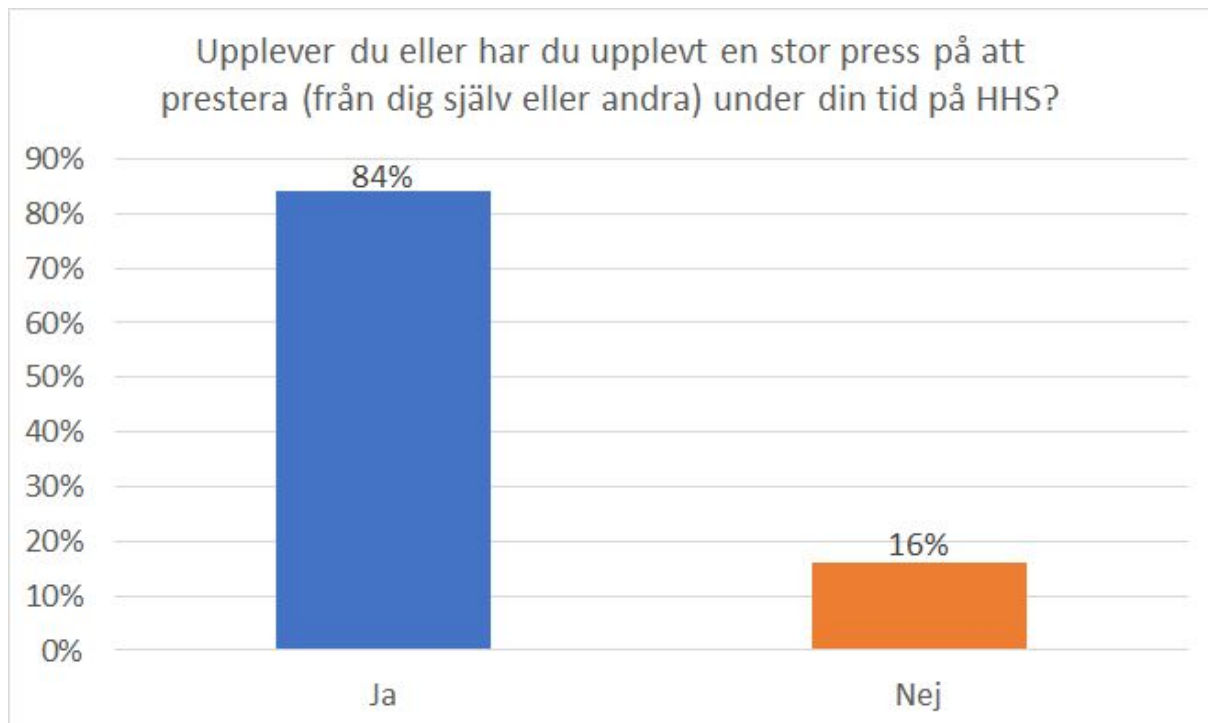
Därtill kommenterade vissa studenter att lärare uttryckt att de skulle hamna i problem om över 30% av studenterna i kursen fick Excellent. Några studenter beskrev även att betygsstatistik är lättillgänglig och att överklagande av betyg (HHS, 2018) riskerar att leda till sänkt betyg. Det kunde ge intrycket hos studenter av att betyg betonas som viktigt av institutionen, då det finns omfattande regler kring det. En student uttryckte även skillnader mellan HHS och KTH:

"Även en sån grej som att man kan se sitt betygsnitt på portalsidan vilket inte är en grej på KTH där du måste räkna ut det själv [kan skapa betygshets].

Dessa strukturer, tillsammans med krav från arbetsgivare på studiemässig prestation, förväntningar från andra studenter och i vissa fall från föräldrar och andra, kan ses som bidragande faktorer till att studenter "investerar enormt" i utbildningen, i enlighet med Bourdieu (1996).

4.7. Press att prestera

Flera intervjuade studenter gav uttryck för att det fanns en press och förväntan på att prestera som HHS-student från många olika håll, vilket går i linje med enkätundersökningen:

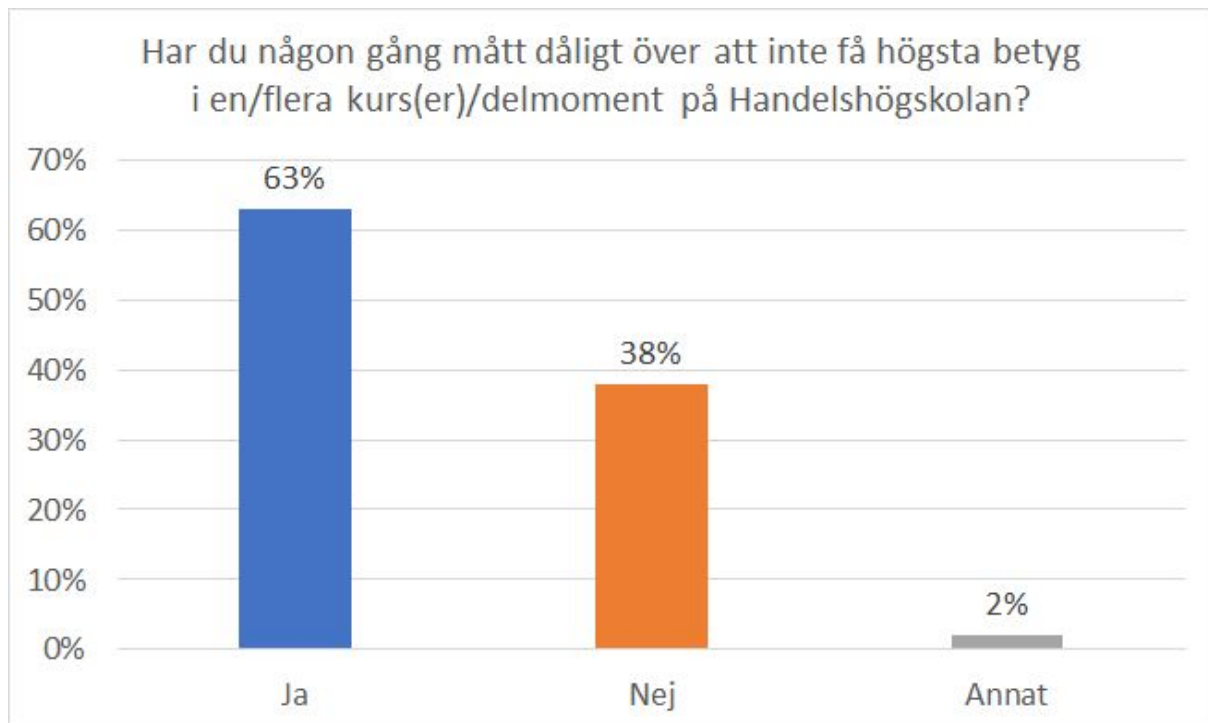

Figur 4.6. Enkät svar om upplevd press att prestera under studietiden. (67 responser, HHS)

Leo gav uttryck för hur denna press och förväntan kunde ta sig uttryck, samtidigt som Leo beskrev att det framförallt var prestationsinriktade studenter som hördes.

“Antingen ska du ha otroligt bra betyg eller så ska du ha gjort nåt mer som får dig att utmärka dig [...] jag tror att många har den uppfattningen. [...] Mycket det som pratas, jag extrajobbar här eller jag ska sommarjobba på det här stället eller att jag pluggar matte på SU. Eller så kanske det bara är så att det är dem man hör av.”

Felicia beskrev en press på att vara en högpresterande “lyckad Handelsstudent” och beskrev en känsla av att skämmas över att inte ha fått högsta betyg i kurser. Därtill beskrev drygt 60% av studenterna att de mått dåligt över att inte ha fått högsta betyg i kurser eller delmoment på HHS.

Figur 4.7. Andel studenter som enligt enkätsvaren någon gång mått dåligt över att inte få högsta betyg i en/flera kurser(er)/delmoment på Handelshögskolan (67 responser)

Leo indikerade att andra studie- eller karriärrelaterade aktiviteter utanför HHS kunde vara ett alternativt sätt att prestera och utmärka sig på och som kunde minska press på att prestera på HHS, vilket beskrivs nedan.

4.8. Andra aktiviteter

En nyanserad bild av prestationspress framträdde av att flera intervjurespondenter beskrev att de prioriterade aktiviteter utanför studierna i många fall och inte brydde sig nämnvärt om betyg. Vissa studenter beskrev att de lade mycket tid på fritidsaktiviteter, men det var vanligt med karriärrelaterade aktiviteter utanför HHS, som att jobba eller läsa en annan utbildning, vilket kunde göra att press för studierna på HHS minskade. Kim, som kan beskrivas som en person med hög ambitionsnivå, beskrev att Kim upplevde mindre stress och press av betyg av att Kim läste två utbildningar samtidigt:

“Jag tror att om jag bara hade läst på Handels så hade ju betygen haft otroligt stor betydelse och jag hade prioriterat det på ett helt annat sätt än vad jag gör idag.”

4.9. Social miljö

Av Evelina, Henrik och Kim framkom att sociala beteenden och klädstil var något som behövt anpassas bland vissa sedan studiestarten och beskrevs även ha likhet med socioekonomisk övre

klass. Att associeras med något positivt eller framstå som att vara lyckad var andra tecken på anpassning. Felicia uttryckte:

“Folk här är som ett instagramflöde. Det är sådan noga marknadsföring av sig själv hela tiden.”

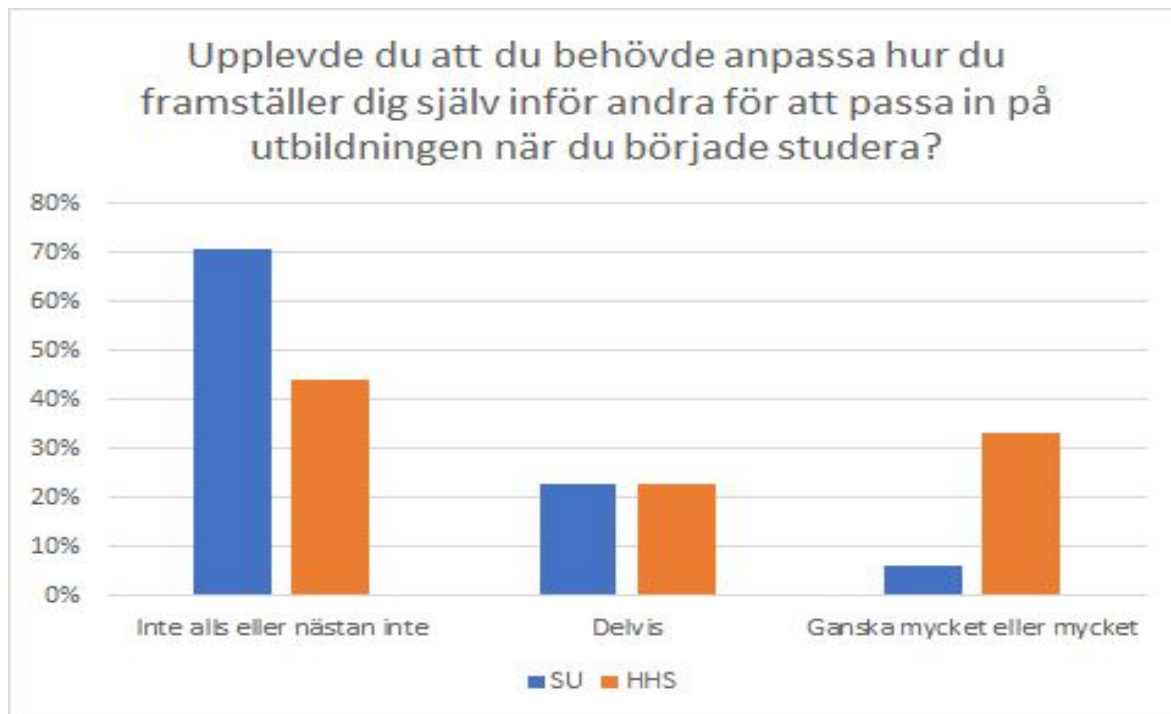
Henrik beskrev betydelsen av att framställa sig på ett sätt som ger ett gott personligt varumärke:

“Det är superviktigt med sitt personliga varumärke på skolan. [...] Jag tror det är något folk värderar väldigt högt och att inte associeras med något negativt.”

En enkätfråga med 80 respondenter visade på att studenter med föräldrar eller vårdnadshavare vars gemensamma hushållsinkomst låg i den undre kvartilen av studentgruppen upplevt att de, betydligt mer (65%) än motsvarande siffra för den övre kvartilen (30%), behövt anpassa hur de framställde sig själva inför andra “delvis”, “ganska mycket” eller “mycket” när de började på HHS. De högsta hushållsinkomsterna i den nedre kvartilen var dock över medellönen för personer i åldern 45-64 år (runt 73 000 kr år 2017 enligt SCB (2019b)), vilket kan förväntas vara den åldern den absoluta majoriteten av vårdnadshavare befinner sig i. För studenter vars vårdnadshavare tjänade under beskriven medellön var det 72% av studenterna som hade behövt anpassa sig “delvis”, “ganska mycket” eller “mycket”. Från enkätstudien kan dock inga slutsatser dras i denna fråga, då antalet responser är för litet och överensstämmelsen med verklig årsinkomst inte har kontrollerats. För studenter som jobbat i flera år före utbildningen eller fått betydande intryck utanför hemmet blir måttet även missvisande. Främst intervjusvar indikerar dock att studenter från låginkomstfamiljer och även studenter från studieovana miljöer behövt anpassa sig betydligt mer än studenter från höginkomstfamiljer. Flera intervjurespondenters svar indikerade även att socialisering sker mot vissa sociala beteenden som är mer förekommande i socioekonomisk övre klass. En student beskrev:

“Väldigt mycket mer homogent, i sätt att vara, i hur man tänker och vad man vill jobba med [i jämförelse med andra sammanhang]. [...] Stora massan pratar och beter sig på ett visst sätt och då faller det sig ganska enkelt att hoppa med på det tåget.”

Enkätundersökningarna visade även att studenter på HHS upplevt att de behövt anpassa hur de framställer sig själva inför andra i större utsträckning än studenter på SU, när de började studera och generellt från öppna enkätsvar målades en mer heterogen miljö upp av utbildningen på SU.

Figur 4.8. Anpassning av framställning av sig själv inför andra vid studiestart på HHS respektive SU.

4.10. HHS - Det enda valet

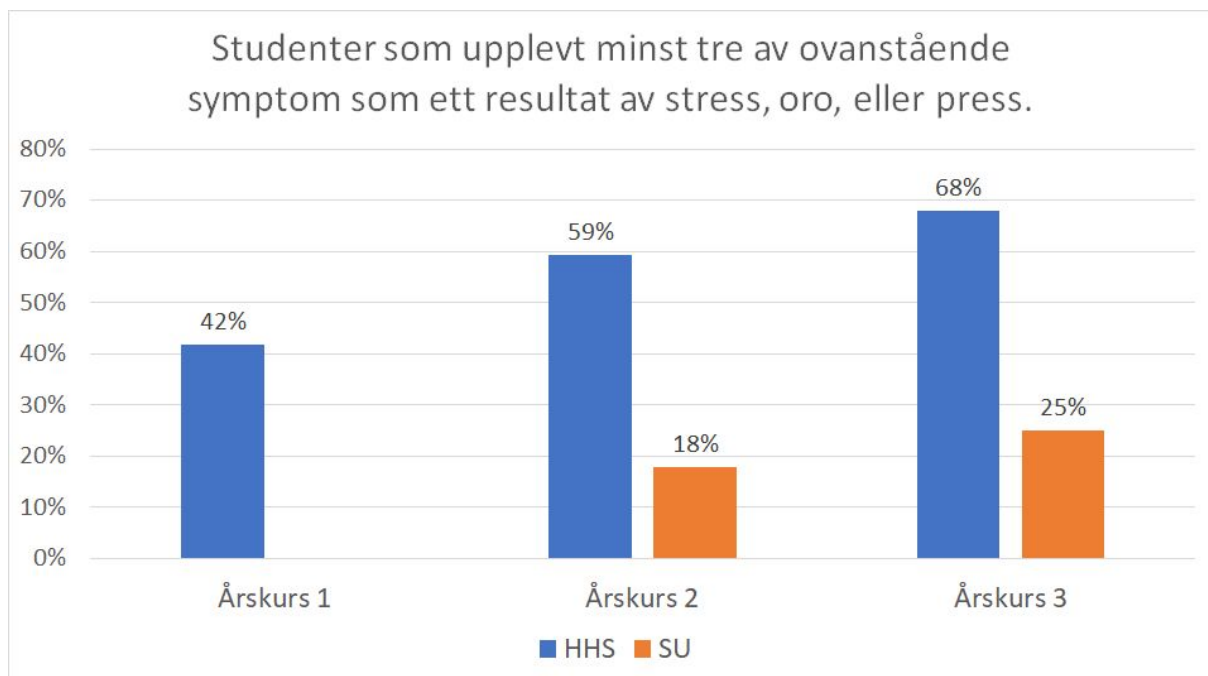
Vissa studenter med höga ambitioner beskrev HHS som det enda valet för utbildning i Sverige. En student beskrev:

“Om man inte sökt till Handels i Sverige skulle man sökt utomlands. Ska man läsa ekonomi i Sverige finns det ett alternativ och det är Handels.”

4.11. Studenthälsa

Ett stort antal intervjurespondenter gav uttryck för att ha upplevt hög stress relaterat till studierna på HHS, där vissa benämnde stressen som “extrem”. En markant skillnad fanns mellan andelen studenter på HHS respektive SU som upplevt minst tre av följande symptom som ett resultat av stress, oro eller press under studietiden:

- Panikångest
- Depression
- Utmattnings
- Magkatarr eller kraftig magont
- Sömnsvårigheter
- Behövt lämna skolan under schemalagd tid
- Illamående
- Sämre minne
- Fysisk smärta

Figur 4.9. Studenter som upplevt minst tre av ovanstående symptom. (117 responser på HHS, 73 responser på SU där antalet responser för årskurs 1 på SU bedömdes för litet för att inkluderas i figur).

4.12. Andra kontexter

Två utbytesstudenter från topputbildningar i Kanada respektive Frankrike, med snarlika ämnesområden som Business&Economics på HHS, uttryckte att det i deras hemländer skapades mycket stark press genom strukturer och *institutionell mission* samt från andra studenter och från arbetsgivare. Ångest beskrevs för att en underkänd tenta skulle anges i slutbetyget och de av Gill (2015) beskrivna konsekvenserna av elitidentitet och statusångest föreföll vara påtagliga. Dessa studenter gav även uttryck för likheter gällande fokus på prestation och konstruktion av elitidentitet, med processer beskrivna i studien. Det finns genom detta indicier på att det kan finnas överförbarhet av delar av studien till dessa kontexter, vilket framtida forskning kan utvisa.

5. Analys

5.1. Analys av karriärval

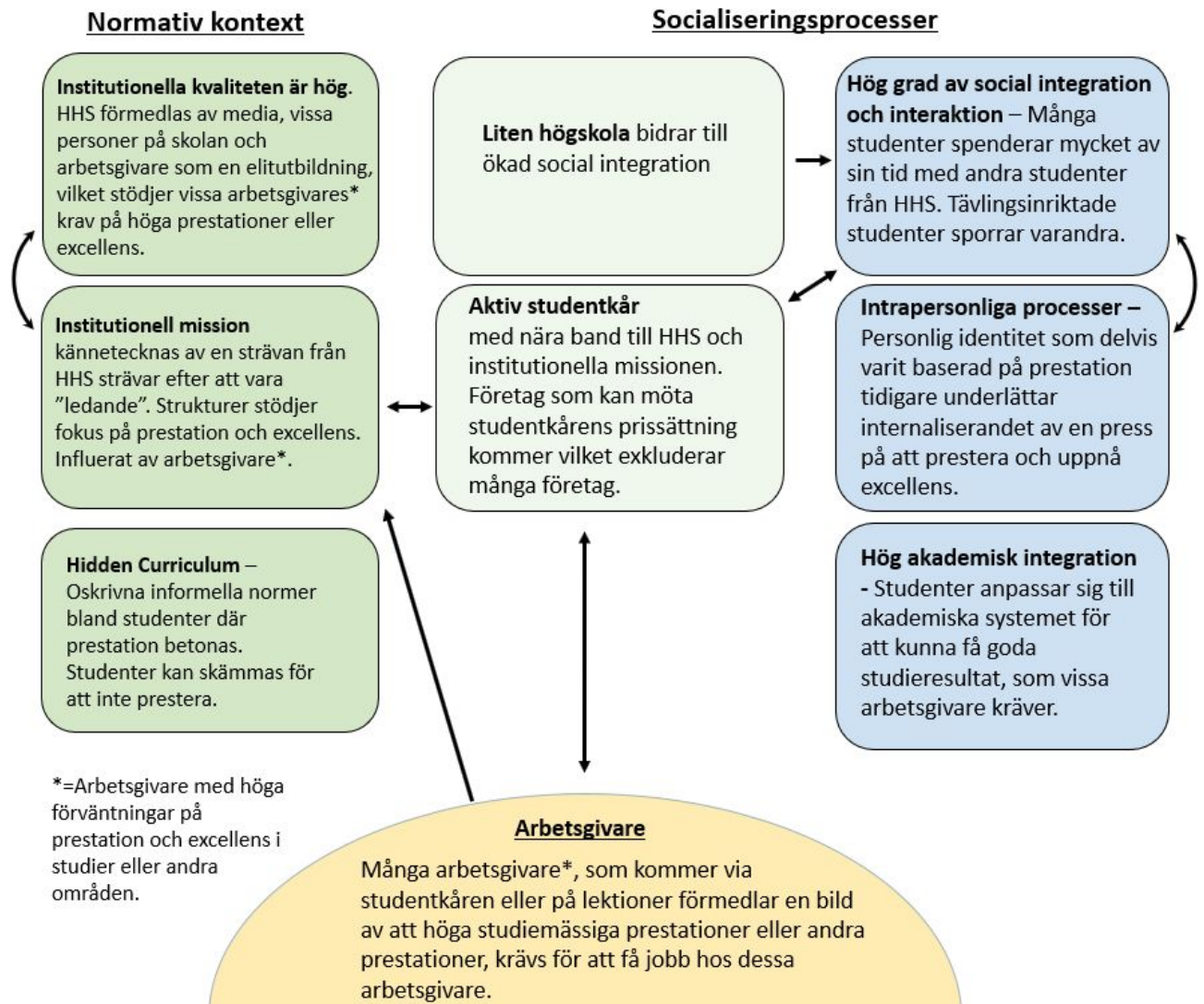
Arbetsgivare som via studentkåren möter studenter visar på jobbmöjligheter som finns efter examen och ställer höga krav på studenter för att kunna få dessa jobb, vilket kan ses som ett uttryck för *anteciperande socialisering* (Weidman, 1989) där arbetsgivare som studenter vill jobba hos i framtiden får påverkan på studenter redan under utbildningen. Därtill kan institutionell mission med "nära samarbete med näringslivet" (HHS, u.å.c.) förväntas påverkas av arbetsgivare från näringslivet, där HHS som institution vill möta arbetsgivares önsknings. Den höga institutionella kvaliteten som kännetecknas av elitism, i enlighet med Hermanovicz (2005), kan anses ge stöd för arbetsgivares höga krav på prestation på studenter och förväntningar på studenter att leva upp till en elitstatus. Samtidigt har institutionell kvalitet en växelverkan med institutionell mission. Detta då fokuset på att vara en "ledande" (HHS, u.å.c) utbildningsinstitution, kan stärkas av rådande elitism, samtidigt som den institutionella missionen med "Excellens" som *kärnvärdering*, och rådande strukturer beskrivna i *Institutionens roll*, som främjar tävling och prestation, reproducerar hög institutionell kvalitet.

Arbetsgivare beskrivs i enlighet med Weidman (1989) och Meyer (1970) som en betydelsefull bedömare av institutionell kvalitet. HHS nära kontakt med arbetsgivare och näringslivet, där utbildningen kan möta de behov som arbetsgivare har, fungerar för att ytterligare stärka den institutionella kvaliteten och kan anses vara en nyckel för framgång i att som universitet ha en hög institutionell kvalitet, kunna utmärka sig och vara ledande.

Studentkåren är representerad i samtliga av HHS beslutande organ (HHS, 2018), vilket visar på sammanlänkning av institutionell mission och studentkåren. Studentkårens verksamhet skulle kunna ses som en förlängd arm av institutionell mission där arbetsgivare har stort inflytande via mässor och evenemang. Det är särskilt vissa företag från en begränsad del av arbetsmarknaden som kommer till HHS via studentkåren, som ett resultat av studentkårens prissättning. Flera av de arbetsgivare som kommer via kåren skulle kunna beskrivas som elitarbetsgivare, med viss eller stor elitstatus på organisationsnivå enligt Alvesson&Robertson (2006), med höga krav på prestation hos studenter och som premierar studenter som kan visa på excellens. HHS är vidare ett litet universitet (HHS, u.å.d.) vilket i enlighet med Meyer (1970) och Weidman (1989) bidrar till ökad social interaktion och integration hos studenter.

Många studenter spenderar även mycket av sin tid med andra studenter från HHS. I en social miljö där många studenter tidigare har varit vana vid att sträva efter höga mål och att vara topppresterande i tidigare sammanhang, som i sina respektive klasser på gymnasiet, kan den frekventa sociala interaktionen leda till att tävlingsinriktade studenter sporrar varandra till att prestera. Därtill kan ett prestationsinriktat klimat tillsammans med tal om karriär i social interaktion mellan studenter, som beskrivet av Leo, ge upphov till ökad karriärinriktning. Intrapersonliga processer, där mellanmännsliga processer och andra intryck tolkas, kan särskilt förväntas påverkas av om studenter haft en personlig identitet av att utmärka sig tidigare. Detta kan påverka studenter att vilja utmärka sig bland andra studenter på HHS, så att de genom prestationer söker återskapa en personlig identitet som är distinkt och unik från andra (Stets&Burkes, 2000; Watson, 2008). Strävan efter höga studiemässiga resultat, som beskrevs av studenter, är tecken på hög akademisk

integration enligt Weidman. Det kan vidare, enligt Meyer (1970), utvecklas till att studenter inser att deras framgång i studierna beror på deras konformitet till det akademiska systemet och anpassar sig därefter, vilket leder till ökad socialiserande påverkan. Sammantaget kan processen ge upphov till fokus på prestation, ökad karriärinriktning och agerande som kan utmärka studenter och ge social status. Därtill likriktas även karriärval i viss utsträckning till de arbetsgivare studenter exponeras för. En illustration av beskriven process ges nedan:

Figur 5.1. En illustration av betydande aspekter i Weidmans modell, för påverkan på främst karriärval hos studenter.

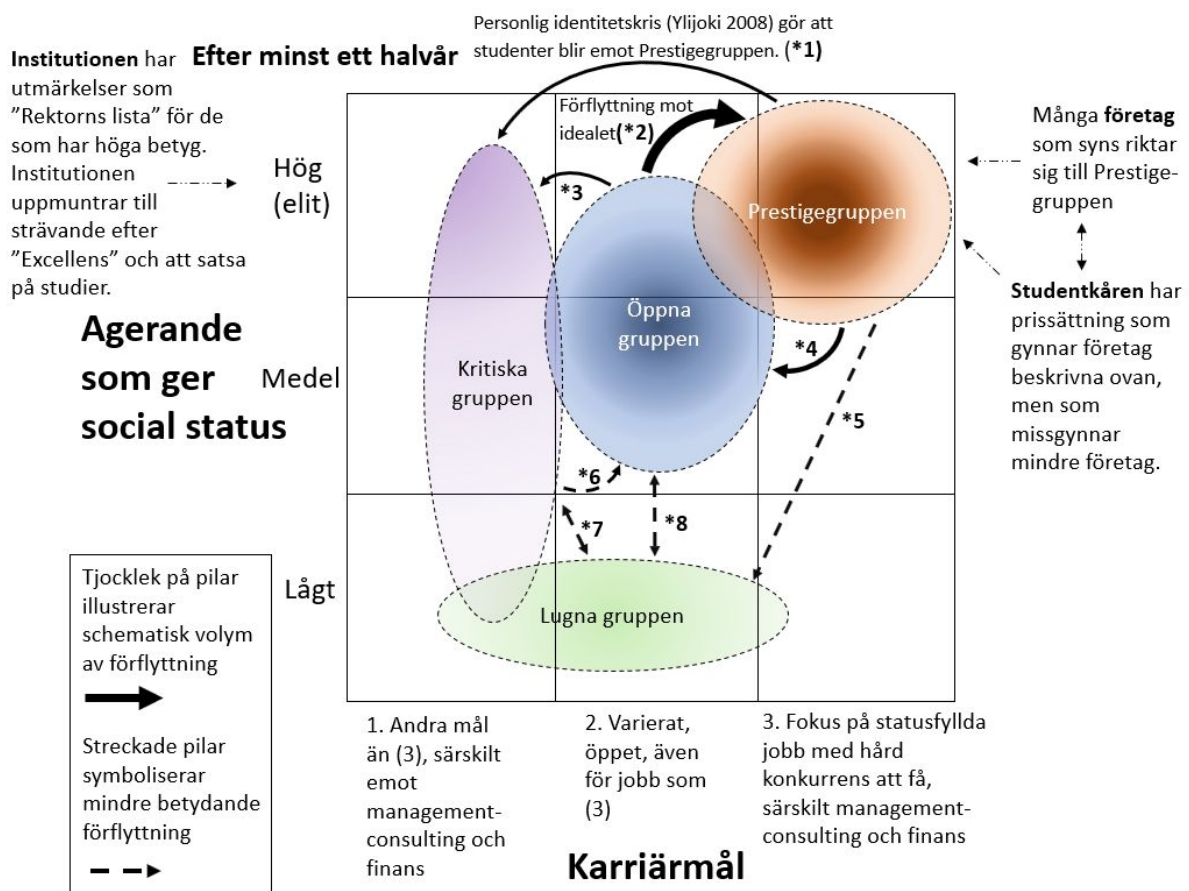
5.2. Elitidentitetens påverkan på socialisering

Alvesson&Robertsons (2006) resonemang om elitidentitet, med fokus på prestation, kan sägas stödja vad Bourdieu (1996) kallar "enormt investering" i utbildningen. När en viss grad av social elitidentitet blivit ett utfall av socialisering hos HHS-studenter, kan denna elitidentitet förväntas bli en drivande kraft i fortsatt socialisering. Detta genom att det krävs anpassning för att passa in i stereotypen för att behålla den sociala elitidentiteten, i enlighet med Stets&Burkes (2000)

beskrivning av social identitet. Det faller främst inom ramen för social interaktion enligt Weidman (2014b), vilket bland studenter visar sig genom en upplevd press på att passa in i normen av att vara en högpresterande lyckad HHS-student, som Felicia beskrev. Detta påverkar i sin tur socialiserande utfall som karriärpreferenser och strävan efter social status.

5.3. Förändring av agerande som ger social status och förändring av karriärmål

Empiriska fynd visar på en likriktning av karriärval och en förändring mot att agera mer på ett sätt som ger social status, beskrivet nedan. Se även figur 4.4.

Figur 5.2. En beskrivning av studenters förändring avseende karriärmål och agerande som ger social status, minst ett halvår efter studiestart.

Den mest betydande förändringen av karriärmål och ambitionsnivå skedde genom att studenter rörde sig mot *Prestigegruppen* (*2), vilket kan förklaras av (1) att de arbetsgivare som riktar sig till Prestigegruppen syns mest, (2) att hög ambitionsnivå och agerande som ger hög social status överensstämmer med idealsteroetypen av en HHS-student, (3) att arbetsgivare, studentkår och institutionell mission stöder konstruktion av social elitidentitet som gör strävan efter elitarbetsgivare naturligt.

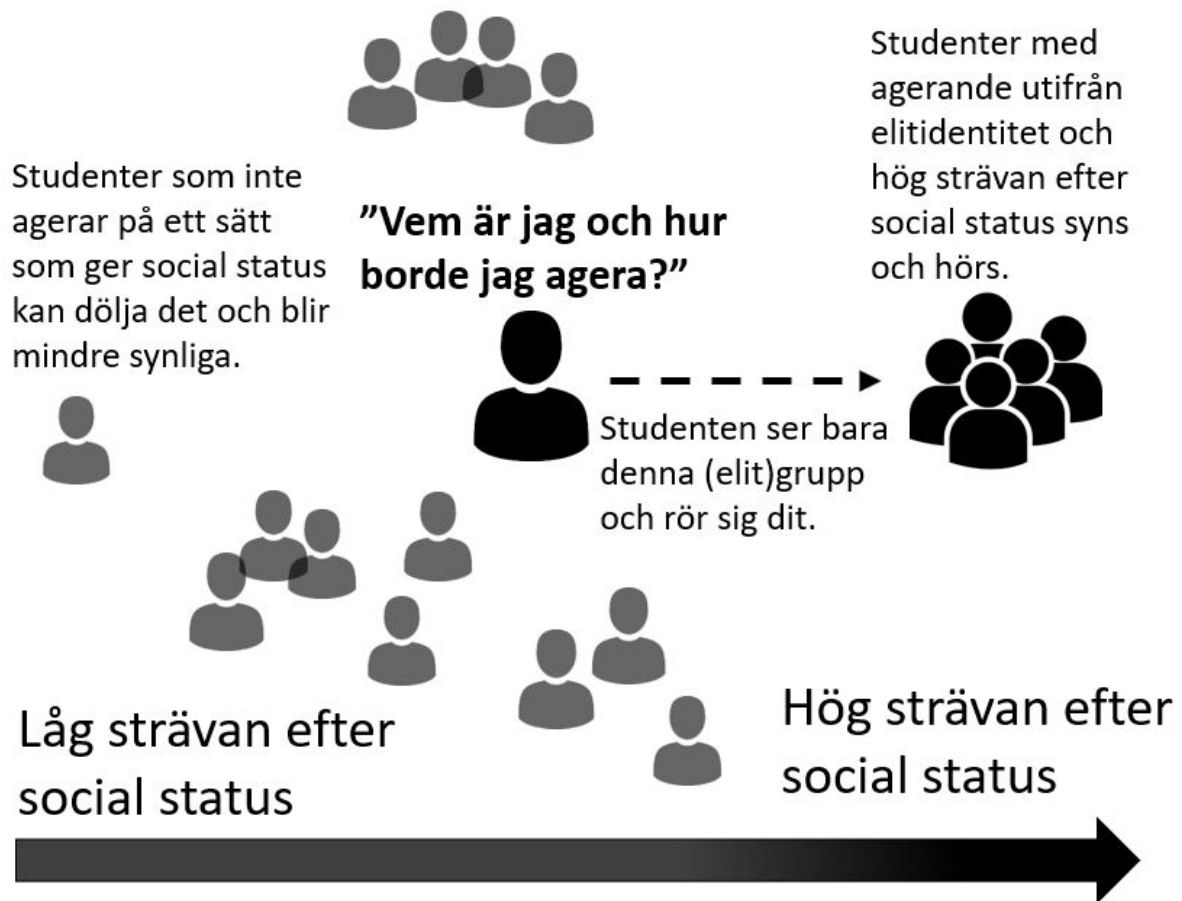
Likriktning av karriärval under studietiden kan även anses vara ett resultat av att studenter

inte vill välja jobb som är "under dem själva" (Deresiewicz, 2014) och att det för studenter som varit vana att prestera faller sig naturligt att sträva efter högt uppsatta mål som ger hög social status. Det skedde dock också en förflyttning (*1, *5, *7) av studenter från olika grupper till den *Kritiska gruppen* som är emot karriärval i *Prestigegruppen*, som för Sara och Kim. Det är intressant då den *Kritiska gruppen* i stort sett inte fanns vid studiestarten. Hos studenter som strävat efter jobb i enlighet med *Prestigegruppen*, men inte upplevt meningsfullhet i detta, kan en personlig identitetskris uppstå (Ylijoki&Välimaa, 2008: 81) som kan orsaka förändring av socialiserande utfall som karriärmål och strävan, vilket beskrevs av Sara.

Andra förflyttningar skedde i mindre utsträckning och är inte centrala för att besvara forskningsfrågan, och finns förklarade i appendix.

5.4. De som syns och hörs

Leos beskrivning av den sociala miljön på HHS antydde att studenter med karaktärsdrag i enlighet med *Prestigegruppen* och studenter med agerande som ger hög social status även utanför *Prestigegruppen*, var de studenter som framförallt syntes och hördes. Dessa studenter agerande stämmer överens med ett agerande utifrån elitidentitet, med höga ambitioner och en vilja att jobba hårt, vilket gör att deras agerande kan anses vara legitimt utifrån institutionens och arbetsgivares sida, samt utifrån *Hidden Curriculum* (se figur 5.1) och rådande normer bland studenter. Det kan förväntas ge upphov till identitetsarbete hos studenter för att dölja avvikande beteenden från elitidentitet och från övriga dominanta normer, som att inte ha hög ambitionsnivå eller inte agera utifrån strävande efter social status. Det gör visibiliteten av studenter med agerande utifrån elitidentitet och hög strävan efter social status ännu tydligare. Studenter som intrapersonellt processar frågan "Vem är jag och hur borde jag agera?" (Alvesson, 2008: 6) har då nära till hands att sträva efter social elitidentitet som är legitim från både institutionens och en betydande del av studentgruppens sida.

Figur 5.3. Illustration av förändring av karaktärsdrag mot ökat agerande för att få social status.

Denna process kan i viss mån tänkas förklara varför vissa studenter skäms för att inte ha fått högsta betyg i kurser, då det avviker från en elitidentitet. Det kan även ge viss förklaring till att en majoritet av studenterna uppgett att de mått dåligt över att inte få högsta betyg i kurser. Samtidigt bör betonas att studenter som av olika anledningar har en tydlig identitet i att strävan efter social status på HHS är ointressant kan gå nästintill opåverkade genom processen i figur 5.3.

5.5. Utspridning av risker

Samtidigt som många studenter "investerade enormt" i utbildningen i enlighet med Bourdieus (1996) beskrivning, uttryckte flera intervjurespondenter att de prioriterade aktiviteter utanför studierna i många fall och försökte hålla studierna på HHS på en lagom nivå. Dessa studenter agerande stod i kontrast till av Bourdieu (1996) beskrivna kraftigt investering i en elitutbildning. En tänkbar förklaring vore att dessa studenter inte i någon större utsträckning är ute efter *social vinning* eller *status* i enlighet med Meyer (1970), vilket gör att studenter påverkas i betydligt lägre utsträckning under universitetstiden. Det kan dock ses från ett annat perspektiv som att studenter ser möjligheterna att "lyckas" (Meyer 1970) inom utbildningen som små för att nå olika mål som att få ett visst jobb, då det kan kräva mycket höga studieresultat. Studenterna kan då se att det finns alternativa vägar som är säkrare för att nå dessa jobb som att jobba vid sidan om studierna på HHS

eller att läsa dubbla utbildningar och minska "investeringen" i utbildningen på HHS. Med Meyers (1970) resonemang skulle detta kunna ses som en form av "hedging" för att sprida ut riskerna. Kim som läste dubbla utbildningar spenderade mindre tid på studierna på HHS än vad de skulle ha gjort annars och upplevde just mindre press på att prestera.

Hög institutionell kvalitet och en institutionell mission som medför prestationsinriktning och konkurrens hos studenter tillsammans med arbetsgivare som efterfrågar höga prestationer, vilket framgångsrikt socialiserar studenter till höga strävanden, kan paradoxalt nog ge upphov till att studenter nedprioriterar studierna på HHS för att utmärka sig genom andra prestationer.

5.6. Social miljö

Intervjurespondenters svar tillsammans med enkätsvar indikerade att image och hur studenter framstår inför andra har stor betoning på HHS, som beskrivet av Felicia och Henrik.

Intervjurespondenter indikerade även ett inslag av förändring av sociala beteenden i riktning mot sociala beteenden förekommande i socioekonomisk övre klass. Flera studenters beskrivningar av en homogen social miljö kan utifrån *social identitetsteori* förstås som att liten variation i stereotyper för olika sociala grupper finns att tillgå, där enhetliga och tydliga stereotyper kan skapas, vilket i sin tur kan leda till likriktning och konformitet till en stereotyp bland studenter, vilket skulle kunna ses som en faktor som ytterligare kan stärka en dominerande social identitet som elitidentitet. Att image är viktigt kan även ge upphov till ett identitetsarbete där studenter döljer avvikande beteenden från normer och lyfter fram beteenden som ses som önskvärda, vilket vidare bidrar till processen beskriven i figur 5.3. Den sociala miljön i form av värderingar där image och socioekonomisk status är viktigt tillsammans med det samspel som sker mellan institutionell mission, studenter och arbetsgivare beskrivet i figur 5.1. som skapar en stark socialiserande process där studenter strävar efter liknande mål skulle även kunna tänkas ge konsensus om "valued styles of thought" beskrivet av Meyer (1970) som inte bara påverkar social identitet utan även tankesätt till att bli mer lika varandra.

5.7. Polarisering

Prestigegruppen och *Kritiska gruppen* skulle kunna ses som varandras motpoler som ömsesidigt förstärker varandras ståndpunkter där de är varandras "out-groups" i enlighet med social identitetsteori (Stets&Burke, 2000). Den Kritiska gruppen skulle även kunna förväntas vara kritisk till andra aspekter av HHS, som främjar ett tankesätt i enlighet med Prestigegruppen vilket indikerades av Kims kritiskhet till studentkåren som förmedlare av många av de jobb som Prestigegruppen strävar efter. Prestigegruppen har som tidigare beskrivits en tydlig social identitet om är legitim på HHS. Den Kritiska gruppen skulle dock kunna ses som bildandet av ett alternativ till Prestigegruppen och därigenom bidra till polarisering, där studenter väljer att antingen röra sig mot Prestigegruppen eller Kritiska gruppen. Enkät svar i figur 4.4. antyder att 66% av studenterna har rört sig antingen mot Prestigegruppen eller mot Kritiska gruppen under studiernas gång, vilket indikerar en polariserande effekt.

5.8. Individ-, grupp- och organisationsnivå

En intressant iakttagelse av processer på individ-, grupp- och organisationsnivå, var att det på alla dessa nivåer gick att se en strävan efter att utmärka sig och vara ledande, där ett stort antal studenter på individnivå strävar efter att utmärka sig, grupper strävar efter att utmärka sig där grupparbeten är en tydlig illustration. Därtill kunde en strävan från HHS som institution på organisationsnivå att "tillhöra de bästa" och vara "ledande" observeras. Att det både på mikro- och makronivå förekom betydande processer av en strävan efter att utmärka sig kan förväntas ha en ömsesidig påverkan på varandra. Dels genom att studenter ställer krav på att HHS som utbildningsinstitution ska vara ledande, vilket blev särskilt tydligt av vissa studenter beskrivning av HHS som den enda tillräckligt välrenommerad utbildningen i Sverige för att välja. Institutionen ställer i sin tur krav på att studenter ska prestera så att HHS kan vara ledande. Därtill ställer näringslivet och arbetsgivare krav på både HHS och studenter. Denna mikro-makro-process leder till ett starkt prestationsfokus hos många studenter som tar sig uttryck i att på olika sätt utmärka sig samtidigt som det kan medföra konsekvenser i form av *statusångest* i strävandet efter social status i enlighet med Gill (2015). Det skulle kunna vara en tänkbar förklaring till att många HHS-studenter upplevt många symptom orsakade av stress, oro eller ångest.

6. Diskussion

6.1 Slutsats

Studien indikerar att betydande socialisering sker hos studenter på Business&Economics vid HHS under studietiden. Strävan hos studenter att utmärka sig på individnivå och gruppnivå, samt för HHS som institution att utmärka sig på organisationsnivå, bidrar till konstruktion av social elitidentitet och strävande efter social (elit)status. Denna strävan både påverkas av socialisering och påverkar socialisering. Detta, tillsammans med (a) frekvent social interaktion mellan studenter, (b) influenser från arbetsgivare och (c) förväntningar från universitetsinstitutionen eller från medstudenter ger för många studenter upphov till socialiserande utfall där: (1) karriärval likriktas mot prestigefyllda jobb, som inom managementkonsultverksamhet eller finans, (2) agerande som ger social status ökar, som ökad prioritering av karriär, ökade ambitioner och ökad vilja att jobba långa dagar, (3) studenter anammar "valued styles of thought" som formas av interaktionen mellan arbetsgivare, universitetsinstitutionen och studenter, (4) sociala beteenden ändras där image får ökad betydelse.

Samtidigt sker en motreaktion till denna socialiserande påverkan bland vissa studenter, främst avseende karriärval. För dessa studenter, tillsammans med studenter som av andra anledningar inte har intresse av att sträva efter social status på HHS, sker parallella socialiserande processer som tar sig andra uttryck.

Detta visar på en komplexitet i den socialiserande processen där ett ömsesidigt nära samspel mellan identitet och socialisering leder fram till studenters socialiserande utfall, som dock kan skilja sig åt betydligt.

Den socialiserande processen och formandet av identitet medförde för många studenter, konsekvenser i form av statusångest, hög stress och i vissa fall ångest eller konsekvenser för psykisk hälsa.

6.2 Forskningsbidrag

Få tidigare studier har behandlat sammankoppling mellan social identitet och socialisering av studenter i universitetsmiljö. Forskningsbidraget består främst av att teori för socialisering av studenter i (elit)universitetsmiljö kombinerats med teori för personlig och social identitet, där olika teorier rörande socialisering och identitet (Meyer, 1970; Gill, 2015; Alvesson&Robertson, 2006; Stets&Burke, 2000; Watson, 2008; Hogg et al., 2004) och närliggande områden (Bourdieu, 1996; Hermanowicz, 2005) integrerats i, eller kombinerats med Weidmans modell för socialisering. Särskilt har *social elitidentitet* tillsammans med *social identitetsteori* kombinerats med Weidmans modell för socialisering, vilket kan användas för att undersöka vilken socialisering och vilket formande av identitet som sker hos studenter under universitetstiden.

6.3 Överförbarhet

Störst överförbarhet finns för slutsatser som har nära koppling till teori. Det råder dock begränsad direkt överförbarhet till andra kontexter då studien genomförts på ett specifikt universitet, HHS, och inte för ett större antal liknande universitet, vilket gör det svårt att peka ut vad som är specifikt för HHS och vad som kan anses gälla generellt för handelshögskolor eller för elitskolor.

Samtal med utbytesstudenter från topputbildningar i Kanada respektive Frankrike indikerade att det kan finnas överförbarhet för flera av slutsatserna i denna studie till dessa universitet, särskilt gällande aspekter knutna till elitidentitet och statusångest. Det är dock enbart indicier på eventuell överförbarhet och något framtida forskning kan utvisa.

Mer specifikt bör störst överförbarhet finnas till andra prestigefyllda utbildningar med liknande ämnesområden, som andra handelshögskolor eller andra ekonomiutbildningar, inom Sverige eller andra kontexter med liknande kultur. Sekundärt bör det finnas överförbarhet till elitutbildning på universitetsnivå inom kulturellt och institutionellt snarlika miljöer.

För att en läsare ska kunna bedöma vad som kan vara överförbart till en annan kontext har relativt stort utrymme lämnats till empirin. Därtill har empiriskt material kategoriserats respektive analyserats utifrån teori, för att ge större möjlighet att bedöma överförbarhet.

6.4 Förslag till framtida forskning

Liknande studier vore optimalt att genomföra som långtidsstudier där samma studenter följs genom en hel utbildning, från början till slut. Det skulle kunna ge mer precisa och tillförlitliga observationer och skulle undkomma problematik av retrospektiva beskrivningar av studenter.

Det vore även av intresse att genomföra en mer omfattande studie av ett större antal utbildningar, för att kunna urskilja kontextspecifika faktorer och identifiera generella drag som är applicerbara på olika universitet, beroende på typ av universitet, utbildningens prestige och beroende av ämnesområden.

Socialisering och formande av identitet är komplexa begrepp som inrymmer en mängd olika aspekter. Därtill finns det en mängd olika teorier och tolkningar av socialiseringsprocesser och formande av identitet. Att genomföra studier av studenters socialisering och formande av identitet under universitetstiden, belyst från fler olika teoretiska perspektiv, skulle även ge en bredare och mer nyanserad förståelse av området.

Därtill skulle studier där socialisering av studenter sammanlänkas med psykologisk forskning kunna ge en inblick i vad socialiserande processer och utfall har för påverkan på psykiskt välmående.

7. Referenslista

- Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: en handbok*. Stockholm: Liber
- Alvesson, M., & Robertson, M. (2006). The best and the brightest: The construction, significance and effects of elite identities in consulting firms. *Organization*, 13(2), 195-224
- Alvesson & Sköldbreg. (2009). *Tolkning och reflektion. Vetenskapsfilosofi och kvalitativ metod*. Studentlitteratur.
- Alvesson, M., Ashcraft, K. L. & Thomas, R. (2008). 'Identity Matters: Reflections on the Construction of Identity Scholarship in Organization Studies', *Organization* 15(1), 5–28.
- Ashforth, B., & Mael, F. (1989). Social Identity Theory and the Organization. *The Academy of Management Review*, 14(1), 20-39.
- Astin. A. W. (1977). *Four Critical Years: Effects of College on Beliefs, Attitudes, and Knowledge*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Awuzie, B. O., & McDermott, P. (2017). An abductive approach to qualitative built environment research: A viable system methodological exposé. *Qualitative Research Journal*, 17(4) , 356-372.
- Bergami, M., & Bagozzi, R. P. (2000). Self-categorization, affective commitment and group self-esteem as distinct aspects of social identity in the organization. *British Journal of Social Psychology*, 39: 555-577.
- Berger, J., & Milem, J. (2000). Organizational Behavior in Higher Education and Student Outcomes. In J. C. Smart (Ed.), *Higher Education: Handbook of Theory and Research*, (Vol. XV: 268-338). New York: Agathon.
- Bourdieu, P. (1996[1989]). *The State Nobility: Elite Schools in the Field of Power*. Oxford:Polity.
- Bryman, A. & Bell, E. (2013). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*, 2nd edn, Liber, Stockholm.
- Börjesson, M., D. Broady, B. Le Roux, I. Lidegran & M. Palme (2016). Cultural Capital in the Elite Subfield of Swedish Higher Education, *Poetics*. 56: 15-34.
- Carter D. F., Locks A. M., Winkle-Wagner R. (2013) From When and Where I Enter: Theoretical and Empirical Considerations of Minority Students' Transition to College. In: Paulsen M. (eds) *Higher Education: Handbook of Theory and Research*, 28. Springer, Dordrecht
- Cerulo, K. (1997) 'Identity Construction: New Issues, New Directions', *Annual Review of Sociology* 23: 385–409.
- Cinoglu, H & Arıkan, Y. (2012). Self, identity and identity formation: From the perspectives of three major theories. *International Journal of Human Sciences*. 9.
- Cohen, M. J. M., Kay, A., Youakim, J. M., & Balacius, J. M. (2009). Identity transformation in medical students. *American Journal of Psychoanalysis*, 69(1), 43-52.
- Cope, M. (2010): "Coding qualitative data": Qualitative Research Methods in Human Geography. Oxford, *Oxford University Press*, 281-294.
- Creswell, J. W. (2009). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Deresiewicz, W. (2014). *Excellent sheep: The miseducation of the American elite and the way to a meaningful life*. New York: Free Press.
- Diener, E., & Crandall, R. (1978). *Ethics in social and behavioral research*. Oxford, England: *Chicago Press*.

- Finfgeld-Connett D. (2010). Generalizability and transferability of meta-synthesis research findings. *J Adv Nurs*. 246–54
- Gephart, P.R. (1988). *Ethnostatistics : qualitative foundations for quantitative research*. Newbury Park : Sage Publications
- Gill, M. J. (2015). Elite identity and status anxiety: An interpretative phenomenological analysis of management consultants. *Organization*, 22(3), 306–325.
- Gustafsson, J. (2017). Single case studies vs. multiple case studies: A comparative study. *Academy of Business, Engineering and Science*
- Hammack, F. M. (2016). Schooling for Social Mobility: High School Reform for College Access and Success. *Journal of School Choice*, 10, 96-111.
- Harper, C. (2011). Identity, intersectionality, and mixed-methods approaches. *New Directions for Institutional Research*. 2011.
- Haslam, S. et al. 1996. "Stereotyping and Social Influence: The Mediation of Stereotype Applicability and Sharedness by the Views of In-Group and Out-Group Members." *British Journal of Social Psychology* 35:369-97.
- Hermanowicz, J. (2005). Classifying Universities and Their Departments: A Social World Perspective. *The Journal of Higher Education*, 76(1), 26-55. Hämtad från <http://www.jstor.org/stable/3838751>
- HHS. (u.å.a). Antagningsstatistik för betyg: Här hittar du antagningsstatistiken för kandidatprogrammet i Business & Economics mellan 2014 och 2018. *Handelshögskolan i Stockholm*. Hämtad från: <https://www.hhs.se/sv/utbildning/bsc/bscbe/antagning/antagningsstatistik/> [Hämtad 2019-05-06]
- HHS. (u.å.b). Antagningsstatistik för betyg: Här hittar du antagningsstatistiken för kandidatprogrammet i Retail Management mellan 2014 och 2018. *Handelshögskolan i Stockholm*. Hämtad från: <https://www.hhs.se/sv/utbildning/bsc/rm/application--admission/swedish--application--admission/antagningsstatistik/> [Hämtad 2019-05-06]
- HHS. (u.å.c). Mission och vision: Verksamheten vid Handelshögskolan i Stockholm vilar på en tydlig mission och vision och ett antal grundläggande värderingar. *Handelshögskolan i Stockholm*. Hämtad från: <https://www.hhs.se/sv/om-oss/organisation/mission-and-vision/> [Hämtad 2019-05-07]
- HHS. (u.å.d). 5 skäl att välja Handelshögskolan: Varför studera vid Handelshögskolan? Här är våra topp fem skäl. *Handelshögskolan i Stockholm*. Hämtad från: <https://www.hhs.se/sv/utbildning/other/hhs-topp-5/> [Hämtad 2019-05-07]
- HHS. (2018). Studiehandbok för Ekonomi kandidatprogrammen: Business and Economics – för studenter inskrivna fr.o.m. 2016 Retail Management – för studenter inskrivna 2016-2017. *Handelshögskolan i Stockholm*. Hämtad från: https://www.hhs.se/contentassets/ca6ba43ddc7d4585b3845eb9d681fc72/sh_bsc.pdf [Hämtad 2019-05-07]
- Hogg, M. A., & Abrams, D. (1988). *Social identifications: A social psychology of intergroup relations and group processes*. Florence, KY, US: Taylor & Frances/Routledge.
- Hogg, M. A., Abrams, D., Otten, S., & Hinkle, S. (2004). The social identity perspective: Intergroup relations, self-conception, and small groups. *Small Group Research*, 35(3), 246–276.
- Holmqvist, M. (2018). *Handels: maktelitens skola*. Bokförlaget Atlantis

- Jensen, M. (2006). 'Should We Stay or Should We Go? Accountability, Status Anxiety, and Client Defections', *Administrative Science Quarterly* 51(1): 97–128.
- Kamens, D. (1974). Colleges and elite formation: the case of prestigious American colleges. *Sociology of Education* 47: 354-378.
- Kaufman, P., & Feldman, K. A. (2004). Forming identities in college: A sociological approach. *Research in Higher Education*, 45(5), 463-496.
- Kroger, J. (2007). Identity formation: Qualitative and quantitative methods of inquiry. In M. Watzlawik & A. Born (Eds.), *Capturing identity: Quantitative and qualitative methods* (pp. 179-196).
- Larkin, M & Watts, S & Clifton, E (2006). Giving voice and making sense in Interpretative Phenomenological Analysis. *Qualitative Research in Psychology*. 3. 102-120.
- Lincoln, YS. & Guba, EG. (1985). *Naturalistic Inquiry*. Newbury Park, CA: *Sage Publications*.
- Lundsgård, J. (2018). Handels utsedd till en av världens bästa: Handelshögskolan i Stockholm är en av de bästa i världen, enligt Financial Times. På tre år har skolan klättrat till toppskiktet på den prestigefyllda listan. *Dagens industri*. Hämtad från <https://www.di.se/nyheter/handels-utsedd-till-en-av-varldens-basta/>
- Merriam, S. 1998. *Qualitative research and case study applications in education*. San Francisco (USA): Jossey-Bass. p. 179.
- Mertens, D. M., & Hesse-Biber, S. (2012). Triangulation and Mixed Methods Research: Provocative Positions. *Journal of Mixed Methods Research*, 6(2), 75–79.
- Merton, R. K. (1968) *Social Theory and Social Structure*. New York: *The Free Press*
- Meyer, J. W. (1970). The charter: Conditions of diffuse socialization in schools. In: Scott, W. Richard (ed.), *Social Processes and Social Structure: An Introduction to Sociology*, Holt, Rinehart and Winston, New York, pp. 564–578.
- Mills, A. J., Durepos, G., & Wiebe, E. (2010). *Encyclopedia of case study research* (Vols. 1-0). Thousand Oaks, CA: SAGE Publications, Inc. doi: 10.4135/9781412957397
- Newcomb, T. M. (1943). *Personality and social change; attitude formation in a student community*. Ft Worth, TX, US: Dryden Press.
- Orville G. Brim. (1966). Socialization After Childhood: Two Essays by Orville G. Brim. *Journal of Marriage and Family* 29(2)
- Pilegge, A. J., & Holtz, R. (1997). The effects of social identity on the self-set goals and task performance of high and low self-esteem individuals. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 70(1), 17-26.
- Popova, S. (2016) Svenska kvinnors framgångsrecept. *Affärsvärlden*, 2016-03-22
- Reichertz, Jo. (2004). Objective hermeneutics and hermeneutic sociology of knowledge. A *Companion to Qualitative Research*. 290-295.
- Roulston, K. (2013) Interactional problems in research interviews. *Qualitative Research* 14(3), 277-293.
- SCB. (2019a). Socioekonomisk indelning (SEI). Statistiska Centralbyrån (2019). Hämtad från: <https://www.scb.se/dokumentation/klassifikationer-och-standarder/socioekonomisk-indelnin-g-sei/> [Hämtad 2019-05-07]
- SCB. (2019b). Genomsnittlig grund- och månadslön samt kvinnors lön i procent av mäns lön efter sektor, yrke (SSYK 2012), kön och ålder. År 2014 - 2017. Statiska Centralbyrån (2019). Hämtad från: http://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/START__AM__AM0110__AM0110A/Lon

- [YrkeAlder4A/table/tableViewLayout1/?rxid=fd1ee282-87e3-4938-8c55-343933a55e4b](#)
[Hämtad 2019-05-07]
- Soeffner, H. G. (2004). Social scientific hermeneutics. *A Companion to Qualitative Research*. 95-100.
- Stets, J., & Burke, P. (2000). Identity Theory and Social Identity Theory. *Social Psychology Quarterly*, 63(3), 224-237
- SU. (u.å.) Sifferfakta 2018. *Stockholms Universitet*. Hämtad från:
<https://www.su.se/om-oss/fakta/sifferfakta> [Hämtad 2019-05-07]
- Sutton, J., & Austin, Z. (2015). Qualitative Research: Data Collection, Analysis, and Management. *The Canadian journal of hospital pharmacy*, 68(3), 226–231.
- Tinto, V. (1975). Dropout from higher education: A theoretical synthesis of recent research. *Review of Educational Research*, 45, 89–125.
- Tinto, V. (1993). *Leaving college: Rethinking the causes and cures of student attrition* (2nd ed.). Chicago: University of Chicago Press.
- Tolich, M. (2004). Internal Confidentiality: When Confidentiality Assurances Fail Relational Informants Human Sciences Press, 27:101
- Vignoles, V. L. och Moncaster, N. J. (2007), Identity motives and in-group favouritism: A new approach to individual differences in intergroup discrimination. *British Journal of Social Psychology*, 46: 91-113.
- Wakeford, J. (1969) *The cloistered elite*, London: Macmillan.
- Watson, T. J. (2008). Managing Identity: Identity Work, Personal Predicaments and Structural Circumstances. *Organization*, 15(1), 121–143.
- Weidman, J. C. (1989). Undergraduate socialization: A conceptual approach. In J. C. Smart (Ed.), *Higher education: Handbook of theory and research* (Vol. 5, pp. 289–322). New York: Agathon.
- Weidman, J. C. (2006) Socialization of students in higher education: organizational perspectives. s. 253-262 i Clifton C. Conrad och Ronald C. Serlin (Red.), *The Sage handbook for research in education: Engaging ideas and enriching inquiry*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications
- Weidman, J. C., DeAngelo, L. & Bethea, K. A. (2014a), Understanding Student Identity From a Socialization Perspective. *New Directions for Higher Education*, 2014: 43-51.
<https://doi.org/10.1002/he.20094>
- Weidman, J. C., DeAngelo, L., & Bethea, K. A. (2014b). *The Weidman Model of Undergraduate Socialization: Continuity and Change*. Opublicerad.
<https://doi.org/10.13140/RG.2.1.4634.5203>
- Wisdom, J. & Creswell, J. W. (2013). *Mixed Methods: Integrating Quantitative and Qualitative Data Collection and Analysis While Studying Patient-Centered Medical Home Models*. Rockville, MD: Agency for Healthcare Research and Quality.
- Ylijoki, O-H & Välimaa, J (2008). *Cultural Perspectives on Higher Education*. Springer Netherlands.
- Zanten, A. (2009). The Sociology of Elite Education. Apple Michael W, Ball Stephen J, Gandin Luis Armando. *The Routledge International Handbook of the Sociology of Education*, Routledge, s.329-339, 2009

Appendix

Intervjuguide

Intervjufrågor inleddes mestadels i en sådan ordning som presenteras nedan.

Bakgrundsinformation:

Hur gammal studenten är/vart den kommer ifrån?

Vad och var studenten pluggade under gymnasiet?

Om föräldrarna hade akademisk bakgrund (högskoleexamen)?

Om föräldrarna hade inverkan på studentens val av HHS?

Varför studenten valde att studera på Handels?

Mål med att välja Handels?

Studietiden på Handels:

Bilden/stereotypen på Handels innan studierna påbörjades?

Huruvida bilden/stereotypen stämmer väl efter studenten hade gått där ett tag?

Beskriv den stereotypiska Handelsstudenten?

Beskriv den ideala Handelsstudenten?

Hur har studenten förhållit sig till den stereotypiska och ideala bilden under sin studietid?

Hur upplever studenten kulturen på Handels?/Vad för kultur råder det på Handels?

Hur uttrycks kulturen explicit av andra studenter/skolan/lärarna/företag/kåren etc?

(Om studenten svarar homogent, så frågades på vilket sätt är Handels homogent och varför?)

Särskilda förväntningar på en Handelsstudent från andra studenter/institutionen/företag/kåren etc?

Hur många timmar studenten ligger på plugget på veckobasis?

Meddelar skolan något som kan tyda på att studenterna på HHS är "elitstudenter"?

Vad har SASSE för roll?

Studentens personlighet:

Hur har studenten ändrats som person ändrats under sin studietid på Handels?

Bryr studenten mer sig om hur den framstår inför andra (i form av klädstil, tillbehör, hårstil etc).

Har du behövt anpassa sig för att passa in på Handels, om ja, hur?

Hur mycket är du villig att jobba efter dina studier på veckobasis?

Hur väl presterade studenten akademisk under sin gymnasietid och hur presterar du idag?

Hur ser "work-life balance" ut idag jämfört med innan du började på Handels?

Hur syn var på framtiden, samhälle, ekonomi, privatliv, världsekonomi nu, hur ser du på dina medmänniskor, hur ser du på dem nu. Politisk åsikt och om den har ändrats, varför har den ändrats?

Kommentar:

Vilken riktning intervjuer tog varierade och andra frågor om socialisering och identitet ställdes i många fall.

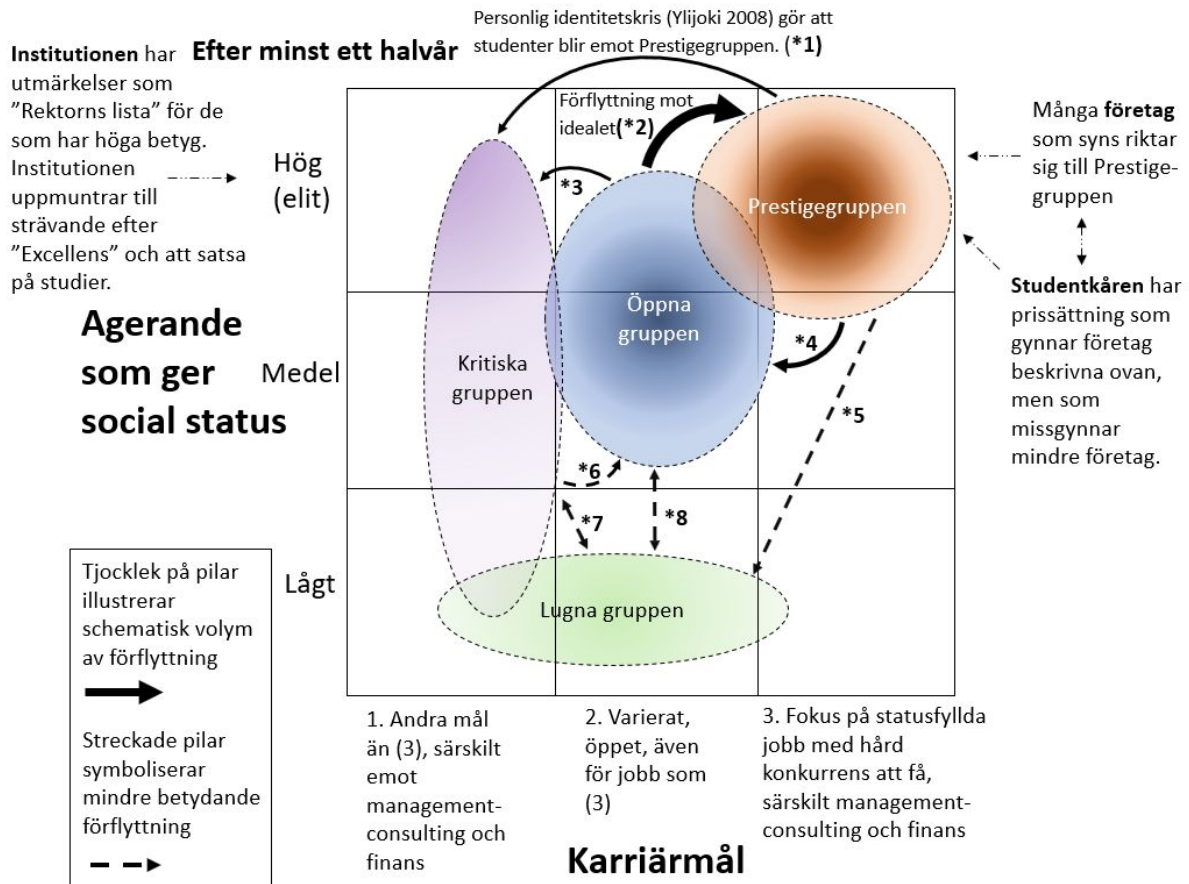
Intervjuade studenter

Djupintervjuer

Namn	Datum (månad)
Oskar (Årskurs 1)	Mars, 2019
Olivia (Årskurs 2)	Mars, 2019
Clas (Årskurs 2)	Mars, 2019
Evelina (Årskurs 2)	Mars, 2019
Sara (Årskurs 3)	Mars, 2019
Marcus (Årskurs 3)	Mars, 2019
Ivar (Årskurs 3)	Mars, 2019
Fredrik (Årskurs 2)	Mars, 2019
Felicia (Årskurs 3)	Mars, 2019
David (Årskurs 2)	Mars, 2019
Petter (Årskurs 2)	Mars, 2019
Erika (Årskurs 1)	April, 2019
Vera (Årskurs 1)	April, 2019
Isak (Årskurs 1)	April, 2019
Ellen (Årskurs 3)	April, 2019
Daniela (Årskurs 1)	April, 2019
Josephine (Årskurs 3)	April, 2019
Henrik (Årskurs 1)	April, 2019
Leo (Årskurs 3)	Maj, 2019
Hampus (Årskurs 2)	Maj, 2019
Kim (Årskurs 1)	Maj, 2019

Pilotintervjuer

Student 1	Februari, 2019
Student 2	Februari, 2019
Student 3	Februari, 2019
Student 4	Februari, 2019
Student 5	Februari, 2019
Student 6	Februari, 2019
Student 7	Februari, 2019
Student 8	Februari, 2019

Figur 5.2. En beskrivning av studenters förändring avseende karriärmål och agerande som ger social status, minst ett halvår efter studiestart.

En kort beskrivning av anledningar till förflyttningar i figur 5.2 (även 4.4) ges nedan:

(*1) Studenter ser inte personlig mening i att sträva efter idealet och blir kritiska till Prestigegruppen, vilket gör att personlig identitetskris kan uppstå (Ylijoki&Välímáa 2008) som för Sara. Kan även ske p.g.a. anledningar som *4.

(*2) Starkt tryck att röra sig mot idealet och Prestigegruppen p.g.a. social interaktion och integration samt arbetsgivare och studentkår och till viss del institutionen. Se Figur 3. Likriktning sker även av anledningar som Deresiewicz (2014) beskriver.

(*3) Rörelse från Öppna gruppen till Kritiska gruppen p.g.a. missnöje mot att det sker en likriktning i enlighet med Deresiewicz (2014) mot karriärval som finns i Prestigegruppen.

(*4) Studenter som inte orkar med att agera för att uppnå mål i enlighet med Prestigegruppen. T.ex. p.g.a. stress och press, som beskrivs av Gill (2015). Kan även röra sig om personlig identitetskris. (Ylijoki&Välímáa 2008)

(*5) Samma som *3 men starkare betoning på att ha upplevt stress, press och nu vilja ha work-life balance.

(*6) Ej observerat. En rörelse från Kritiska gruppen till Öppna gruppen kan dock förväntas ske i viss mån då de är närliggande och personer kanske inte "orkar vara kritiska".

(*7) Ej observerat men troligt att det sker förflyttning mellan dessa då de delvis har liknande karaktärsdrag.

(*8) Studenter som upplever för mycket stress, press eller inte ser personlig mening av att tillhöra

den *Öppna gruppen* flyttar till *Lugna gruppen*. Studenter som upplever att de kan satsa hårdare i *Lugna gruppen* agerar mer i enlighet med *Öppna gruppen*.

Enkätundersökning

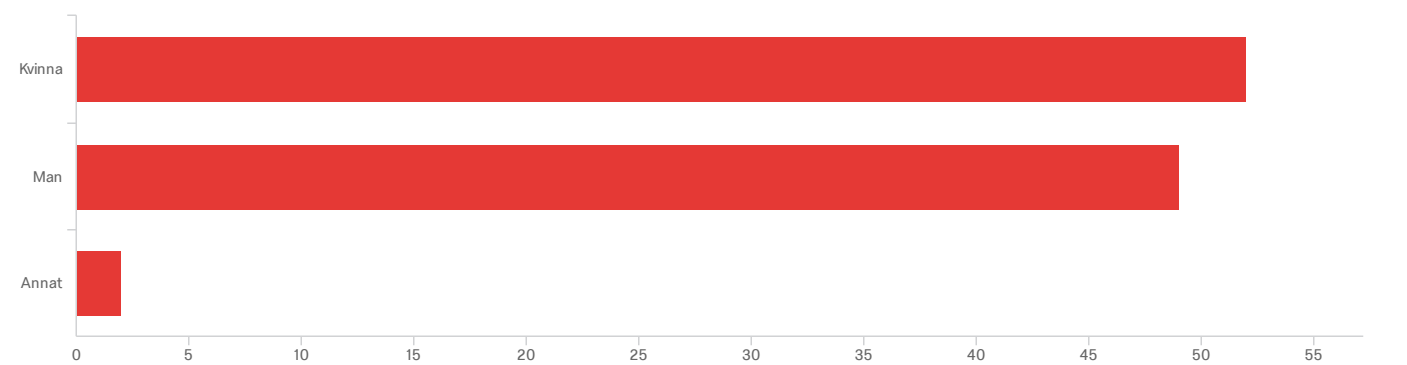
På nästa sida följer en av enkätundersökningarna genomförda på HHS bifogad, för att ge en inblick i enkätundersökningarnas konstruktion. Att bifoga alla enkätundersökningar vore allt för omfattande, varav enbart en av dessa bifogas.

Default Report

Handels (v. 3)

May 13, 2019 12:57 AM MDT

Q1 - Jag är:

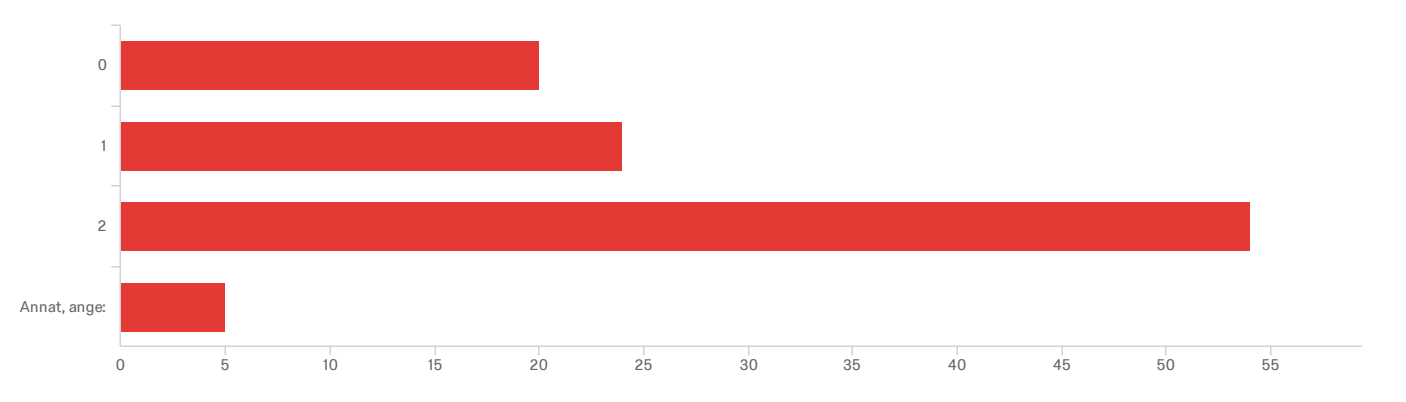

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Jag är:	1.00	3.00	1.51	0.54	0.29	103

#	Field	Choice Count
1	Kvinna	50.49% 52
2	Man	47.57% 49
3	Annat	1.94% 2
		103

Showing rows 1 - 4 of 4

Q4 - Hur många av dina föräldrar har läst en universitets-/högskoleutbildning?

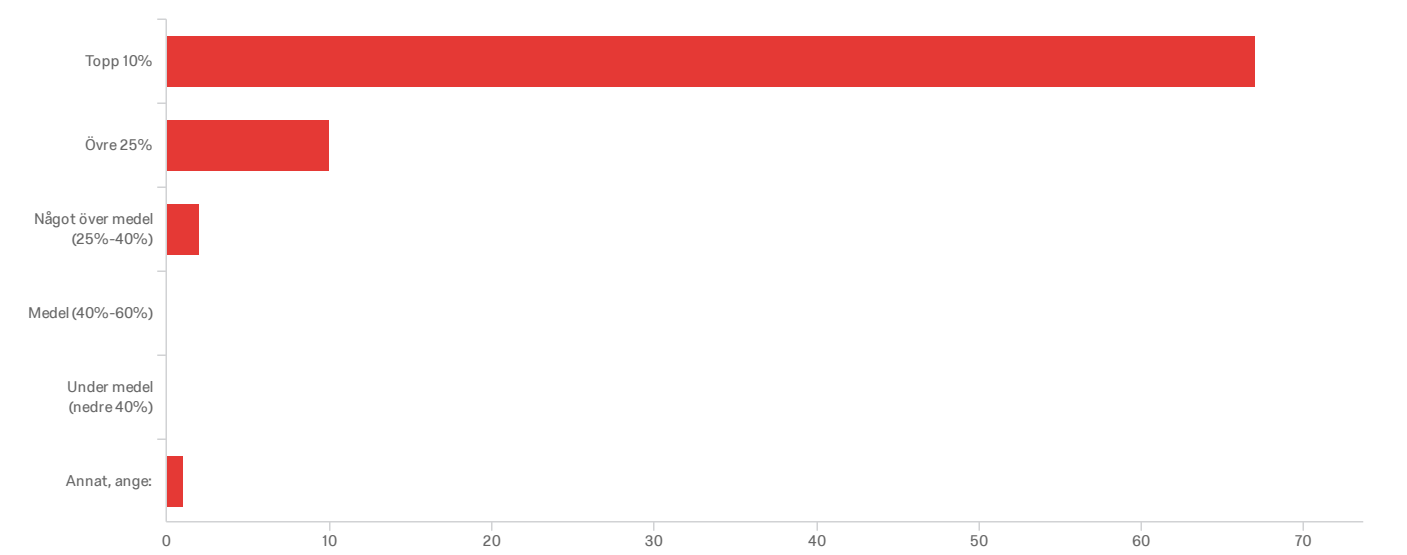
#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Hur många av dina föräldrar har läst en universitets-/högskoleutbildning? - Selected Choice	1.00	4.00	2.43	0.85	0.73	103

#	Field	Choice Count
1	0	19.42% 20
2	1	23.30% 24
3	2	52.43% 54
4	Annat, ange:	4.85% 5

103

Showing rows 1 - 5 of 5

Q9a - Hur upplevde du att du presterade studiemässigt i förhållande till andra elever på gymnasiet i din klass? Jag var:

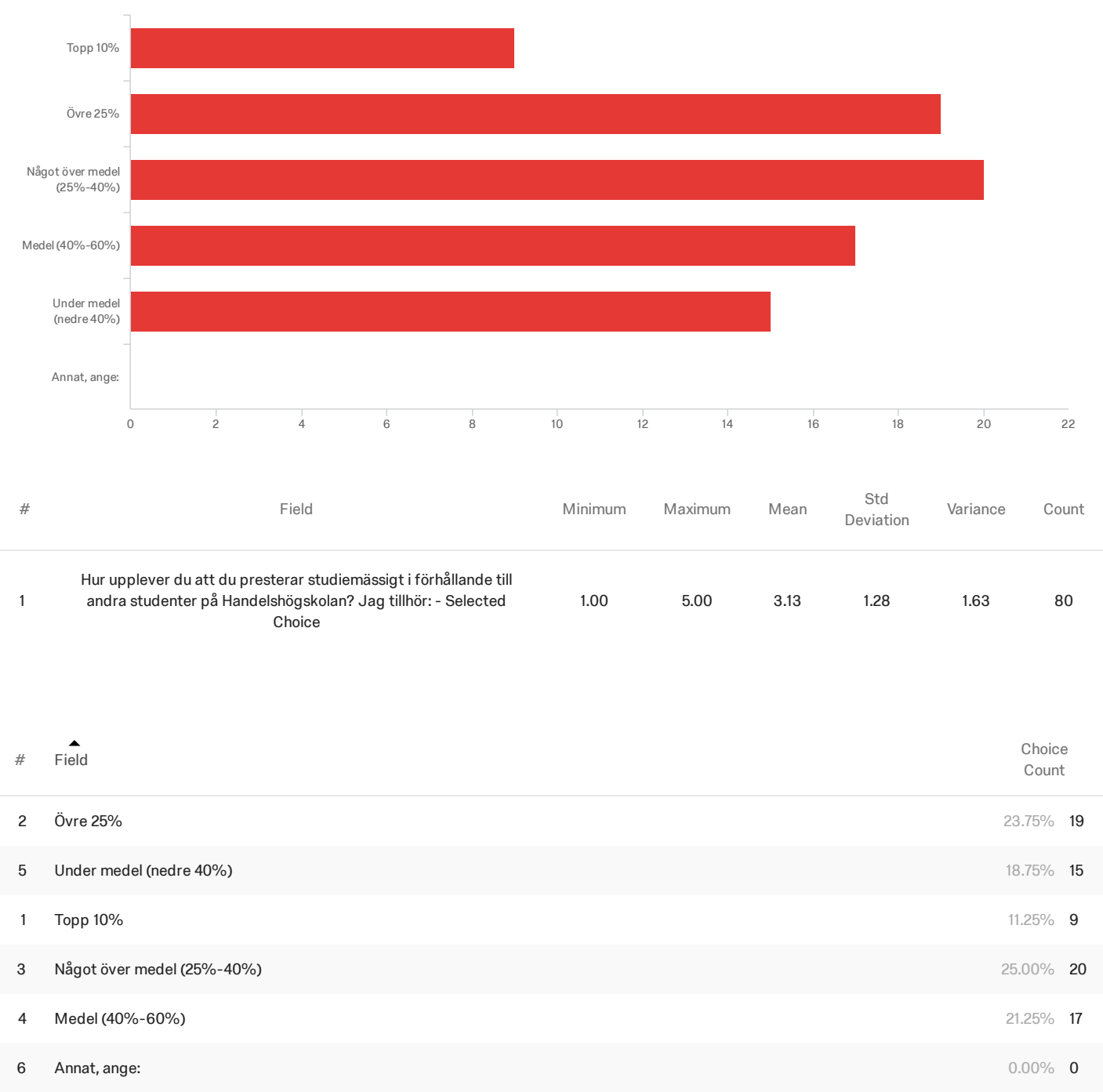
#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Hur upplevde du att du presterade studiemässigt i förhållande till andra elever på gymnasiet i din klass? Jag var: - Selected Choice	1.00	6.00	1.24	0.69	0.48	80

#	Field	Choice Count
1	Topp 10%	83.75% 67
2	Övre 25%	12.50% 10
3	Något över medel (25%-40%)	2.50% 2
4	Medel (40%-60%)	0.00% 0
5	Under medel (nedre 40%)	0.00% 0
6	Annat, ange:	1.25% 1

80

Q9b - Hur upplever du att du presterar studiemässigt i förhållande till andra studenter på

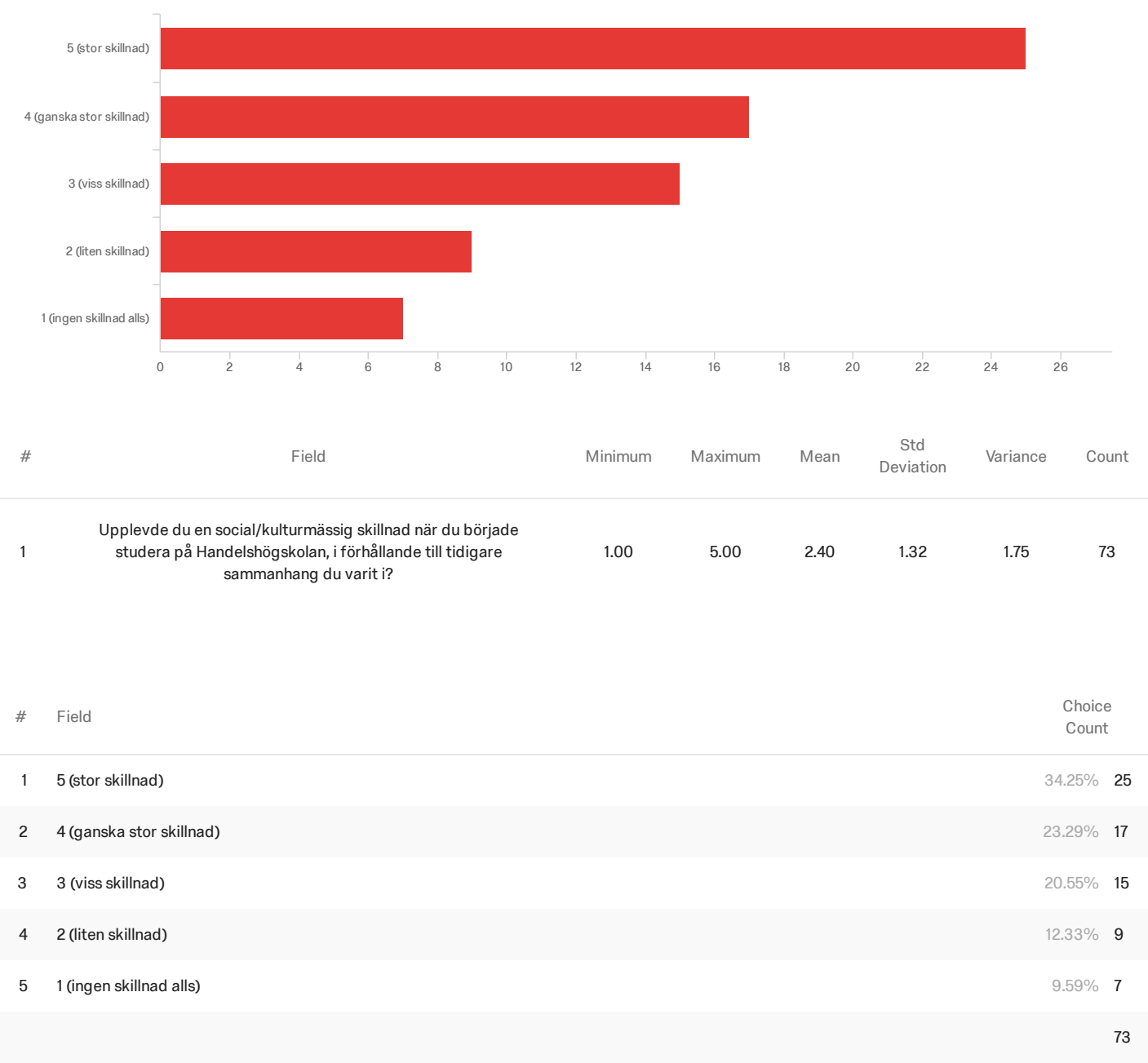
Handelshögskolan? Jag tillhör:

80

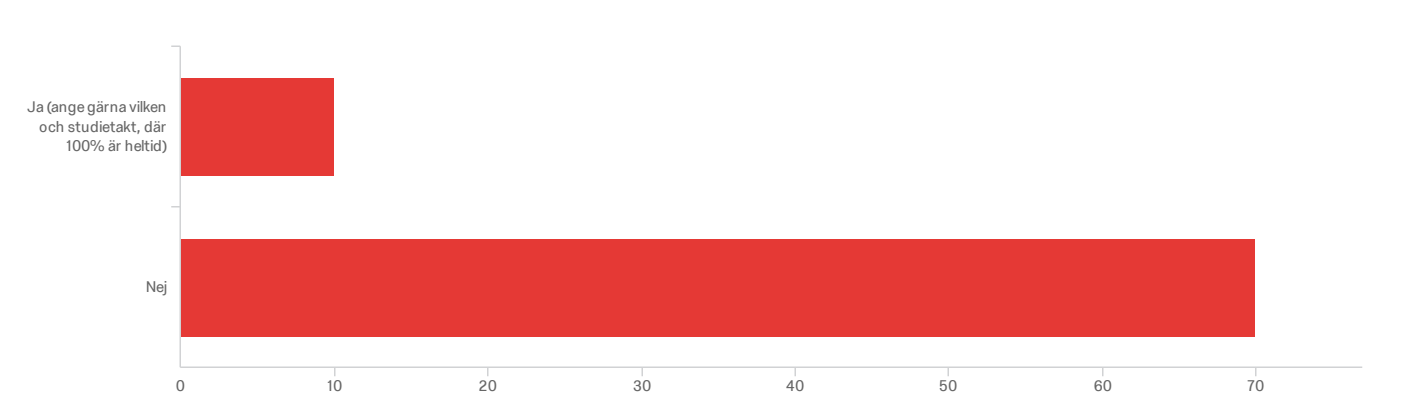
Q17 - Upplevde du en social/kulturmässig skillnad när du började studera på

Handelshögskolan, i förhållande till tidigare sammanhang du varit i?

Showing rows 1 - 6 of 6

Q12 - Läser du en annan utbildning samtidigt?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Läser du en annan utbildning samtidigt? - Selected Choice	1.00	2.00	1.88	0.33	0.11	80

#	Field	Choice Count
1	Ja (ange gärna vilken och studietakt, där 100% är heltid)	12.50% 10
2	Nej	87.50% 70

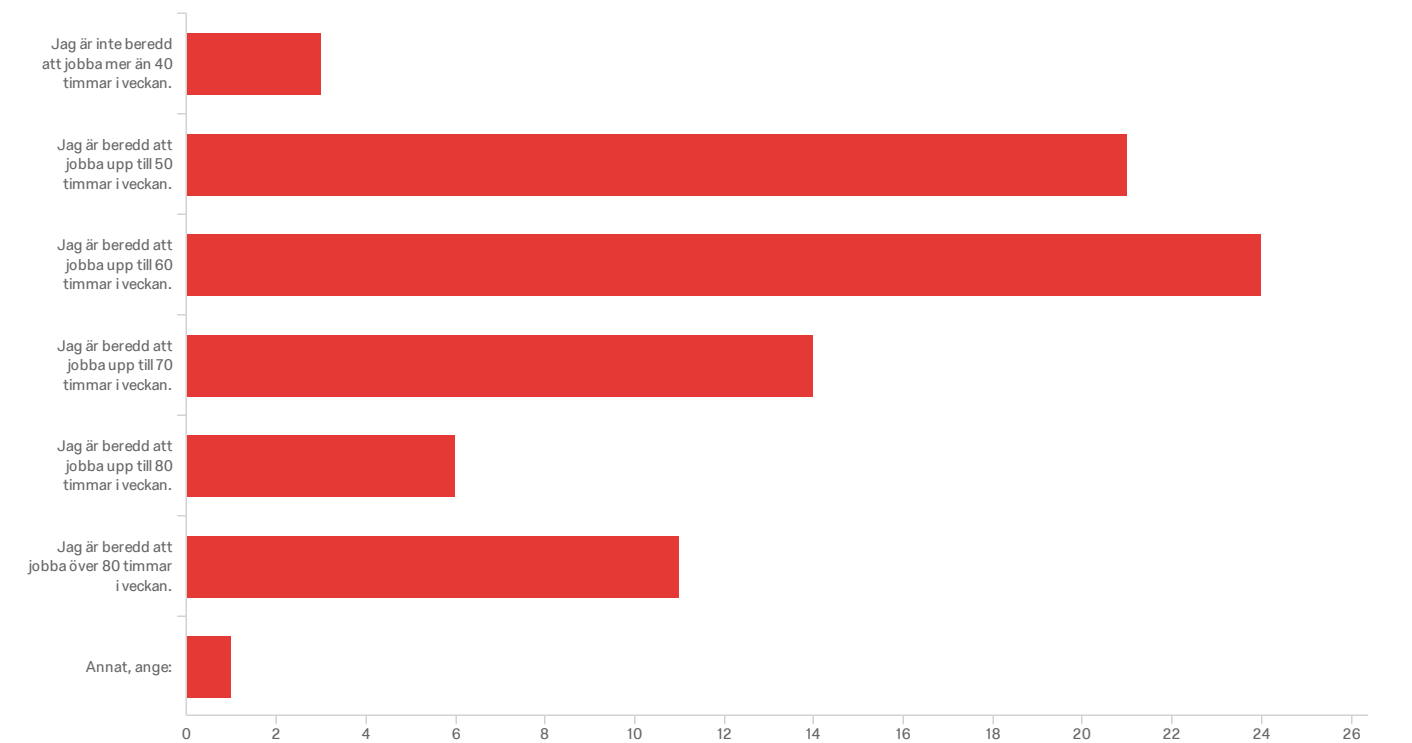
80

Showing rows 1 - 3 of 3

Q11 - Ungefär hur många timmar lägger du på studier under en vecka (lektioner inkluderade)?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Genomsnittlig studietid under en vecka, i timmar	7.00	80.00	38.20	16.97	287.86	80
2	Maximalt antal timmar studier under en och samma vecka	0.00	100.00	60.81	19.30	372.33	79

Q13 - När du tagit examen, hur många timmar i veckan är du beredd att jobba inom de närmsta åren, om det krävs för att uppnå dina mål?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	När du tagit examen, hur många timmar i veckan är du beredd att jobba inom de närmsta åren, om det krävs för att uppnå dina mål? - Selected Choice	1.00	7.00	3.45	1.46	2.12	80

#	Field	Choice Count
1	Jag är inte beredd att jobba mer än 40 timmar i veckan.	3.75% 3
2	Jag är beredd att jobba upp till 50 timmar i veckan.	26.25% 21
3	Jag är beredd att jobba upp till 60 timmar i veckan.	30.00% 24
4	Jag är beredd att jobba upp till 70 timmar i veckan.	17.50% 14
5	Jag är beredd att jobba upp till 80 timmar i veckan.	7.50% 6
6	Jag är beredd att jobba över 80 timmar i veckan.	13.75% 11
7	Annat, ange:	1.25% 1

Field

Choice
Count

80

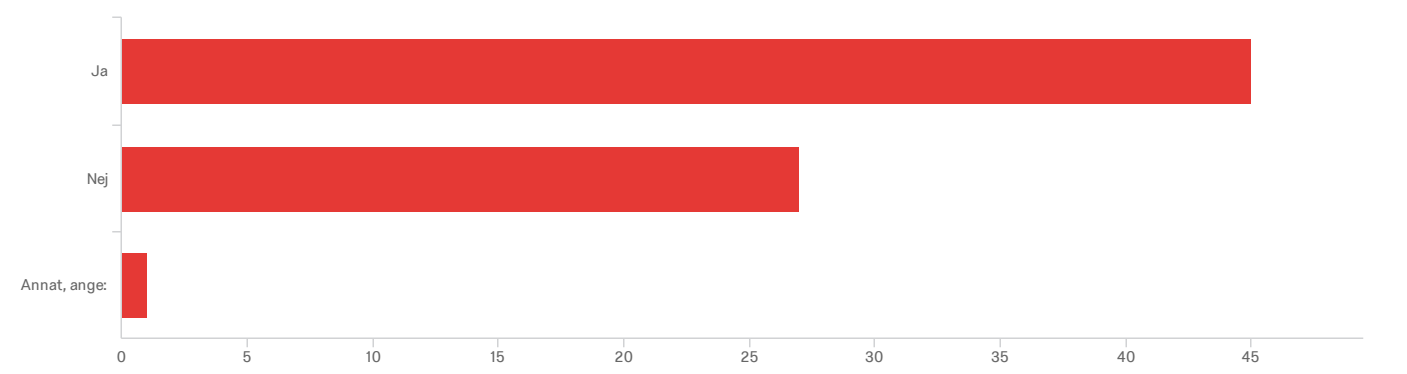
Showing rows 1 - 8 of 8

Q15_7_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Jag är beredd att ge vad som krävs och har förståelse för att detta kan variera mellan olika veckor.

Q18 - Har du någon gång mått dåligt över att inte få högsta betyg i en/flera kurs(er)/delmoment på Handelshögskolan?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Har du någon gång mått dåligt över att inte få högsta betyg i en/flera kurs(er)/delmoment på Handelshögskolan? - Selected Choice	1.00	6.00	2.30	1.06	1.11	73

#	Field	Choice Count
1	Ja	61.64% 45
2	Nej	36.99% 27
3	Annat, ange:	1.37% 1
		73

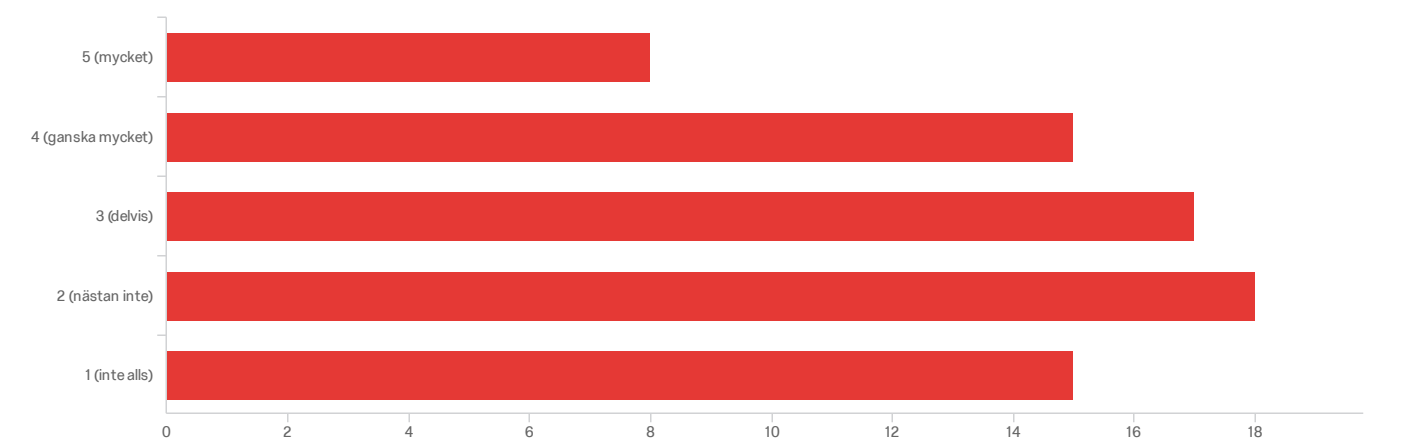
Showing rows 1 - 4 of 4

Q20_6_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Ja, men endast på grund av en dålig personlig insats

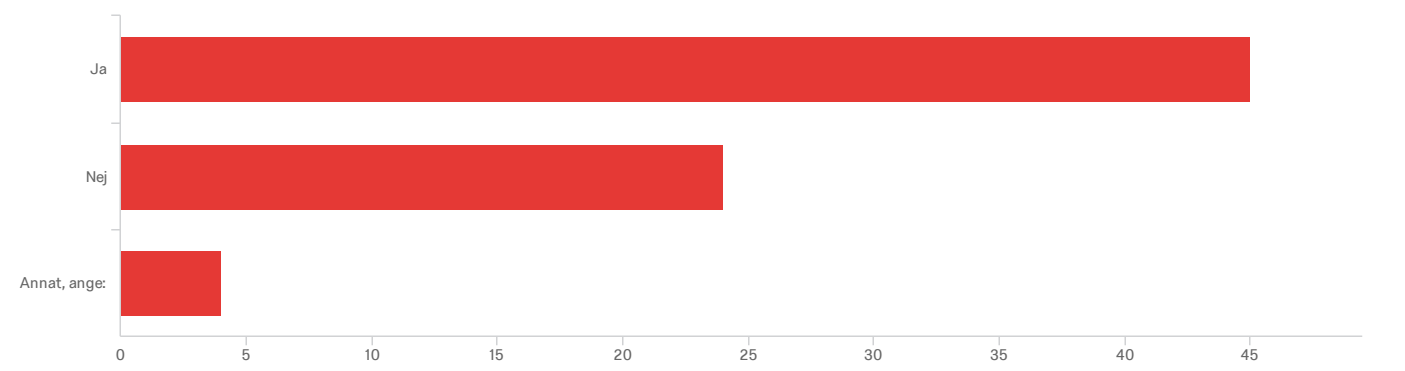
Q23 - Upplevde du att du behövde anpassa hur du framställer dig själv inför andra för att passa in på utbildningen när du började studera?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplevde du att du behövde anpassa hur du framställer dig själv inför andra för att passa in på utbildningen när du började studera?	1.00	5.00	3.23	1.29	1.66	73

#	Field	Choice Count
1	5 (mycket)	10.96% 8
2	4 (ganska mycket)	20.55% 15
3	3 (delvis)	23.29% 17
4	2 (nästan inte)	24.66% 18
5	1 (inte alls)	20.55% 15
		73

Q24 - Upplever du att studierna orsakat ohälsosam stress?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att studierna orsakat ohälsosam stress? - Selected Choice	1.00	4.00	1.82	1.06	1.13	73

#	Field	Choice Count
1	Ja	61.64% 45
2	Nej	32.88% 24
3	Annat, ange:	5.48% 4
		73

Showing rows 1 - 4 of 4

Q14_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

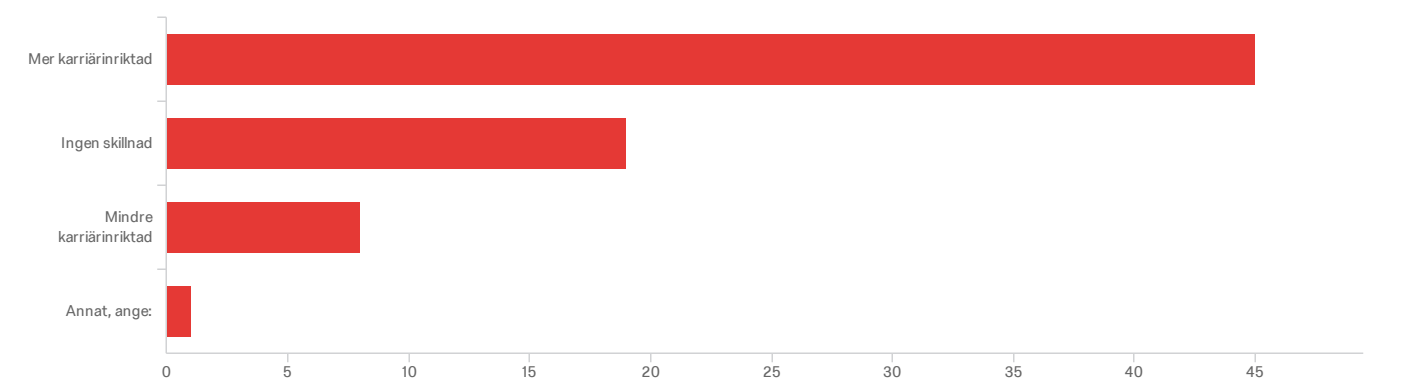
Ibland

Ja, men jag har jobbat mycket emot att påverkas för mycket, vilket kanske lett till att jag har pluggat mindre än vad jag annars skulle ha gjort

Ibland, men överlag nej

Inte studier men kumulerat med två deltidsjobb

Q16 - Upplever du att du har blivit mer eller mindre karriärinriktad på grund av influenser från din utbildning?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att du har blivit mer eller mindre karriärinriktad på grund av influenser från din utbildning? - Selected Choice	1.00	4.00	1.52	0.74	0.55	73

#	Field	Choice Count
1	Mer karriärinriktad	61.64% 45
2	Ingen skillnad	26.03% 19
3	Mindre karriärinriktad	10.96% 8
4	Annat, ange:	1.37% 1

73

Showing rows 1 - 5 of 5

Q56_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

blivit mer uppmärksam på att det är något jag kämpar med

Q7 - Hur gammal är du?

Hur gammal är du?

22

23

25

21

22

21

22

23

20

22

23

20

22

23

21

23

19

25

19

21

23

20

Hur gammal är du?

23

20

20

20

25

22

21

26

25

24

21

98a

21

19

23

21

22

20

19

25

22

19

23

24

Hur gammal är du?

20

20

23

21

21

23

25

22

23

21

20

21

22

21

20

22

20

22

21

22

23

22

25

25

Hur gammal är du?

22

22

19

21

21

23

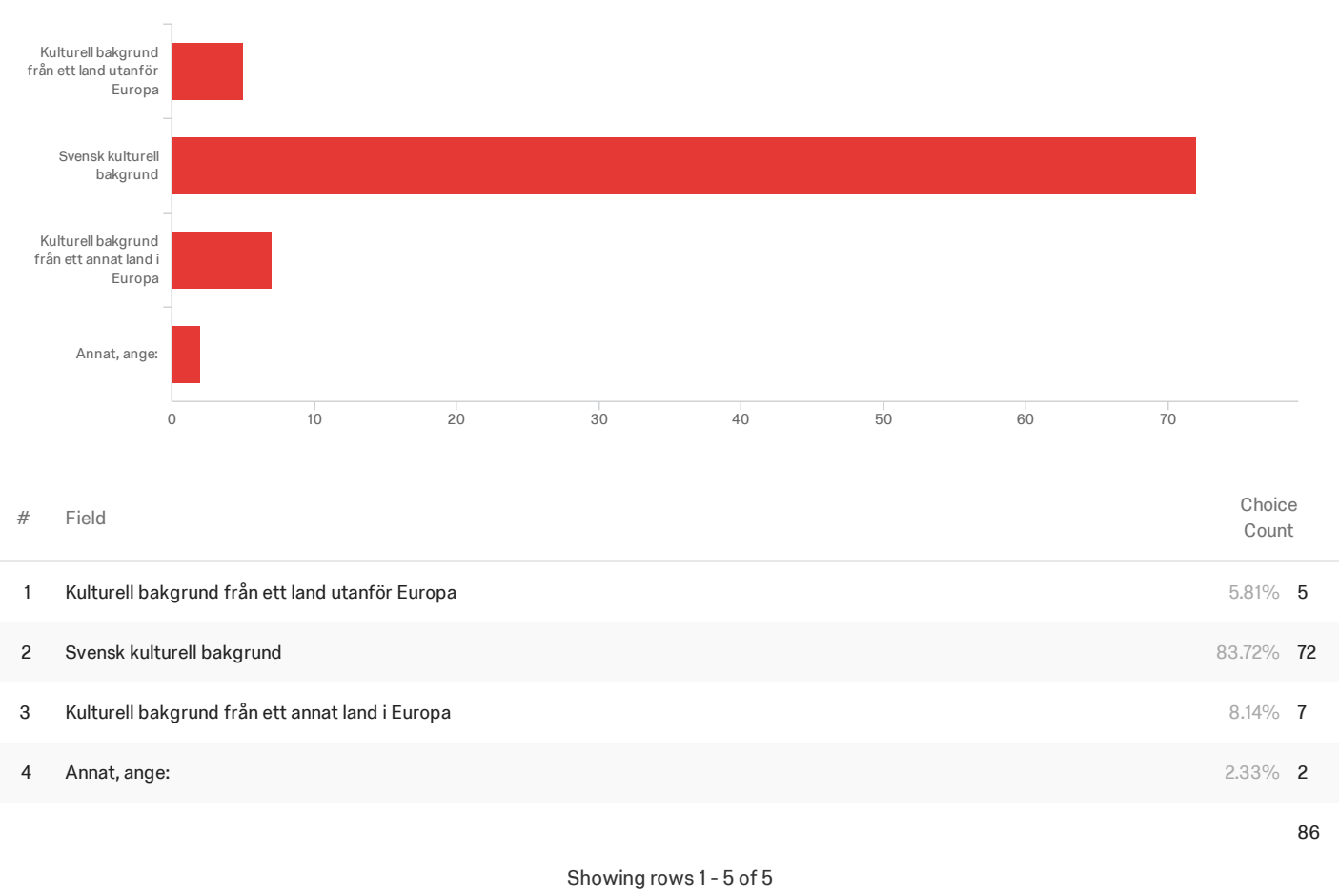
22

20

21

21

Q61 - Hur skulle du beskriva din kulturella bakgrund?

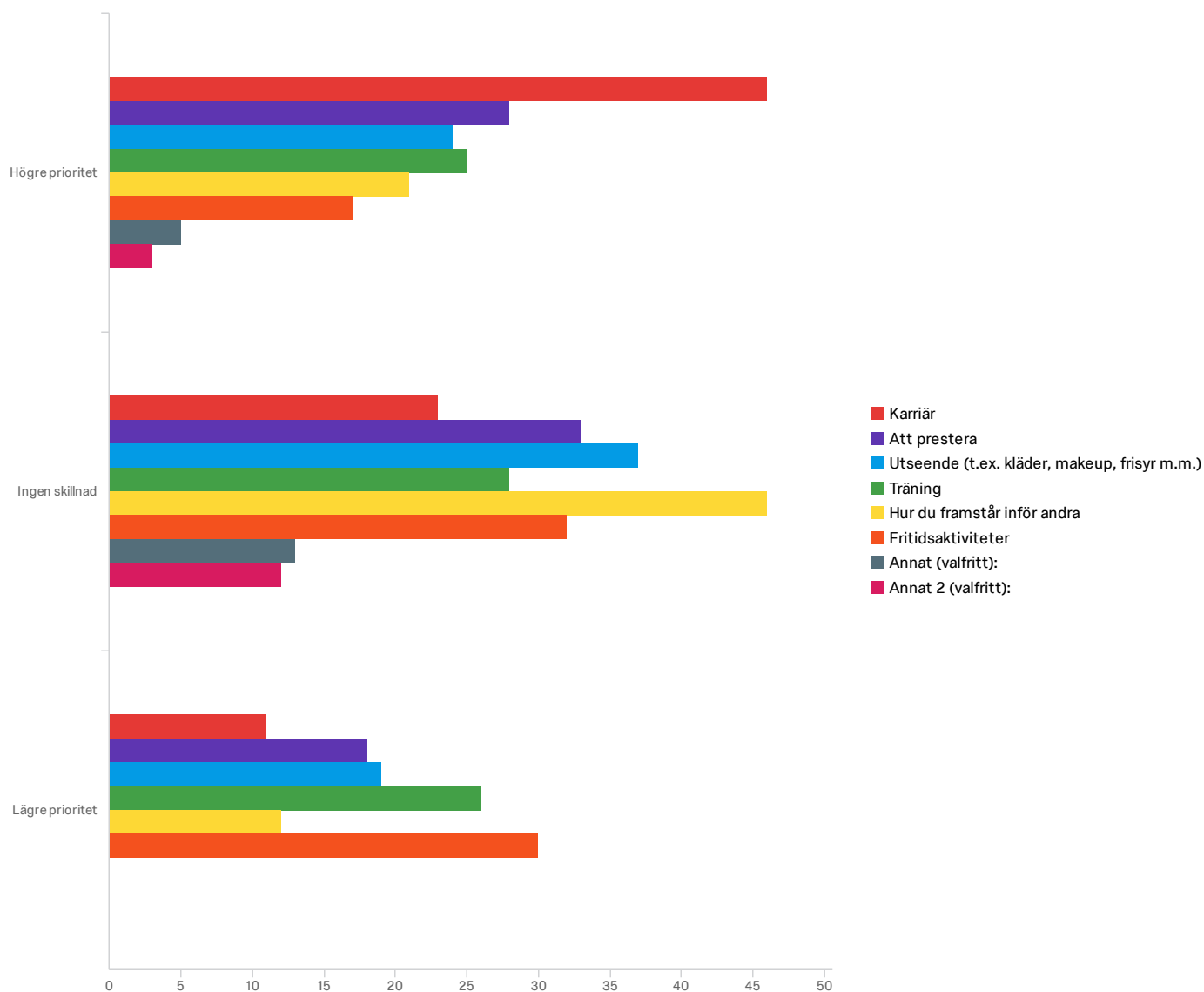
Q61_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Ej vanlig Svensson uppväxt

Svensk och australiensisk, två kulturer

Q14 - Hur prioriterar du följande nu, i jämförelse med innan du började studera?

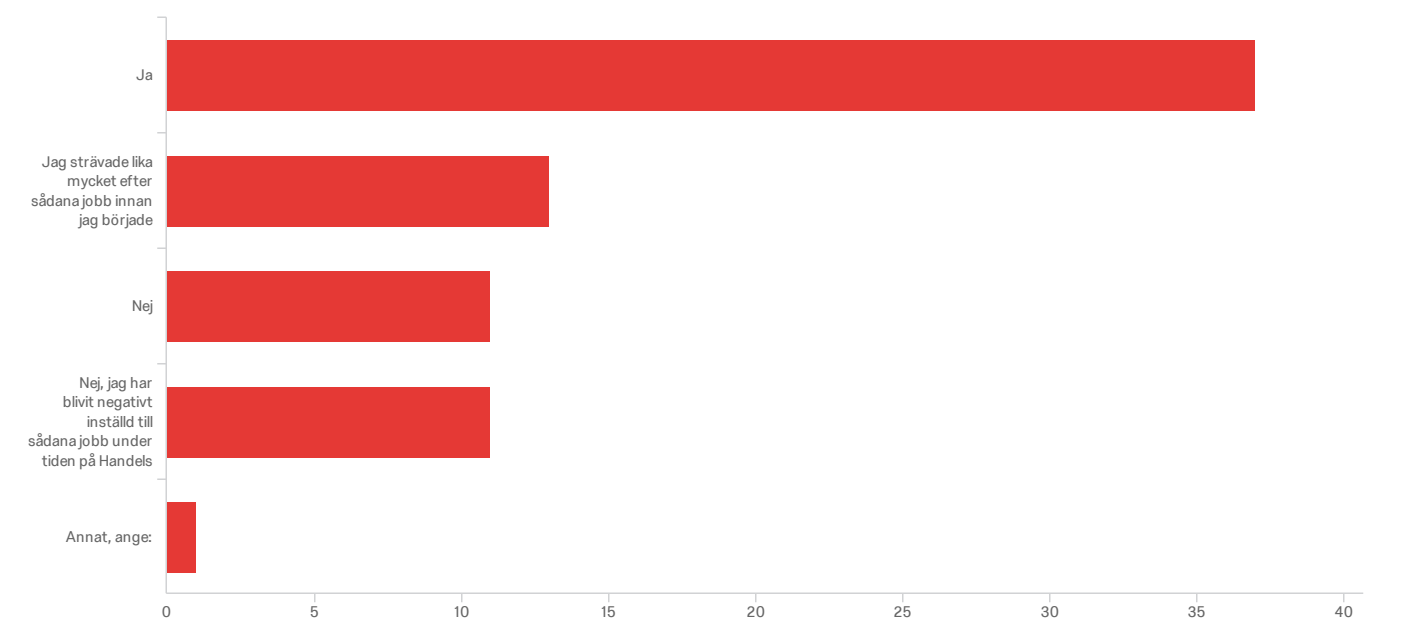
#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Karriär	1.00	7.00	3.26	2.65	7.02	80
2	Att prestera	1.00	7.00	4.46	2.59	6.70	79
3	Utseende (t.ex. kläder, makeup, frisyr m.m.)	1.00	7.00	4.74	2.48	6.14	80
4	Träning	1.00	7.00	4.75	2.58	6.67	79
5	Hur du framstår inför andra	1.00	7.00	4.82	2.33	5.41	79
6	Fritidsaktiviteter	1.00	7.00	5.30	2.30	5.27	79

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
7	Annat (valfritt):	1.00	6.00	4.61	2.24	5.02	18
8	Annat 2 (valfritt):	1.00	6.00	5.00	2.00	4.00	15

#	Field	Högre prioritet		Ingen skillnad		Lägre prioritet		Total
1	Karriär	57.50%	46	28.75%	23	13.75%	11	80
2	Att prestera	35.44%	28	41.77%	33	22.78%	18	79
3	Utseende (t.ex. kläder, makeup, frisyr m.m.)	30.00%	24	46.25%	37	23.75%	19	80
4	Träning	31.65%	25	35.44%	28	32.91%	26	79
5	Hur du framstår inför andra	26.58%	21	58.23%	46	15.19%	12	79
6	Fritidsaktiviteter	21.52%	17	40.51%	32	37.97%	30	79
7	Annat (valfritt):	27.78%	5	72.22%	13	0.00%	0	18
8	Annat 2 (valfritt):	20.00%	3	80.00%	12	0.00%	0	15

Showing rows 1 - 8 of 8

Q72 - Upplever du själv att du strävar mer efter sådana jobb (som i föregående fråga) nu i jämförelse med innan du började studera på Handelshögskolan?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du själv att du strävar mer efter sådana jobb (som i föregående fråga) nu i jämförelse med innan du började studera på Handelshögskolan? - Selected Choice	1.00	6.00	2.30	1.75	3.06	73

#	Field	Choice Count
1	Ja	50.68% 37
2	Jag strävade lika mycket efter sådana jobb innan jag började	17.81% 13
3	Nej	15.07% 11
4	Nej, jag har blivit negativt inställd till sådana jobb under tiden på Handels	15.07% 11
5	Annat, ange:	1.37% 1
		73

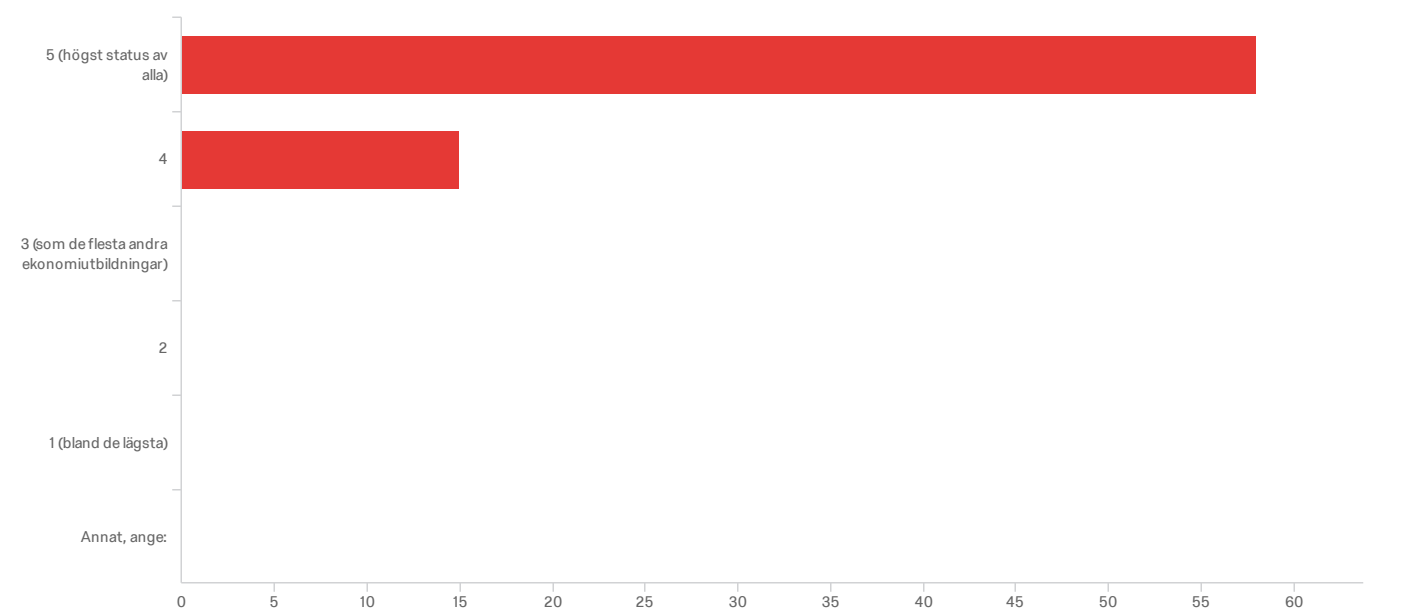
Showing rows 1 - 6 of 6

Q72_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Både ja, och har blivit mer negativt inställd till dem.

Q64 - Vilken status upplever du att Handelshögskolan har i jämförelse med andra ekonomiutbildningar i Sverige?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
---	-------	---------	---------	------	---------------	----------	-------

1	Vilken status upplever du att Handelshögskolan har i jämförelse med andra ekonomiutbildningar i Sverige? - Selected Choice	1.00	2.00	1.21	0.40	0.16	73
---	--	------	------	------	------	------	----

#	Field	Choice Count
1	5 (högst status av alla)	79.45% 58
2	4	20.55% 15
3	3 (som de flesta andra ekonomiutbildningar)	0.00% 0
4	2	0.00% 0
5	1 (bland de lägsta)	0.00% 0
6	Annat, ange:	0.00% 0

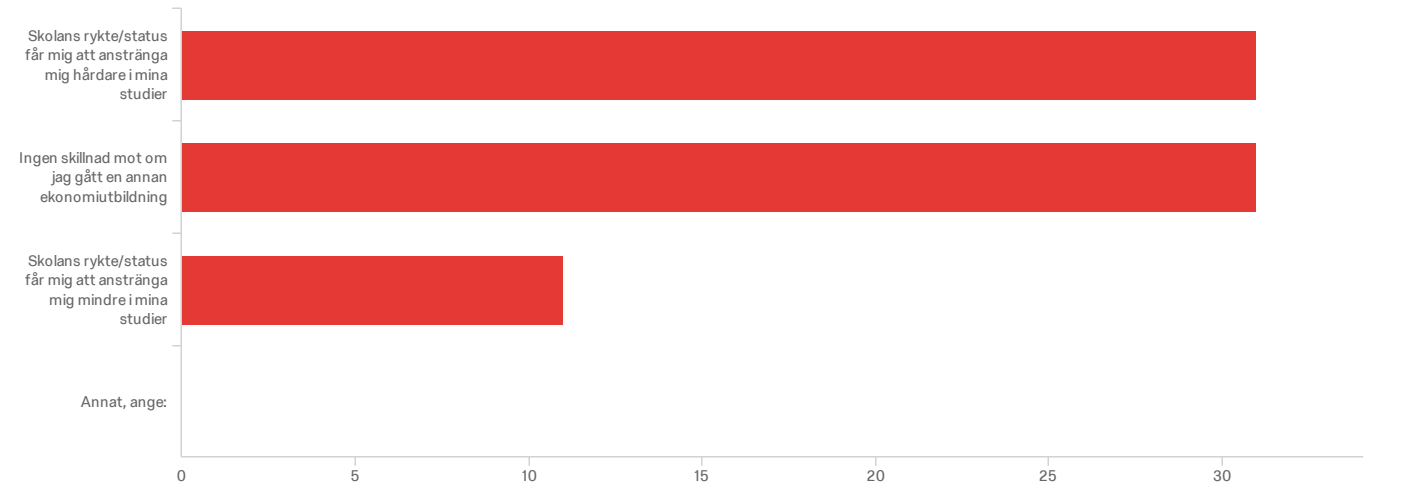
73

Showing rows 1 - 7 of 7

Q64_6_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q65 - Upplever du att skolans status/rykte påverkar hur mycket du anstränger dig i dina studier i förhållande till om du gått en annan ekonomiutbildning i Sverige?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att skolans status/rykte påverkar hur mycket du anstränger dig i dina studier i förhållande till om du gått en annan ekonomiutbildning i Sverige? - Selected Choice	1.00	3.00	1.73	0.71	0.50	73

#	Field	Choice Count
1	Skolans rykte/status får mig att anstränga mig hårdare i mina studier	42.47% 31
2	Ingen skillnad mot om jag gått en annan ekonomiutbildning	42.47% 31
3	Skolans rykte/status får mig att anstränga mig mindre i mina studier	15.07% 11
4	Annat, ange:	0.00% 0

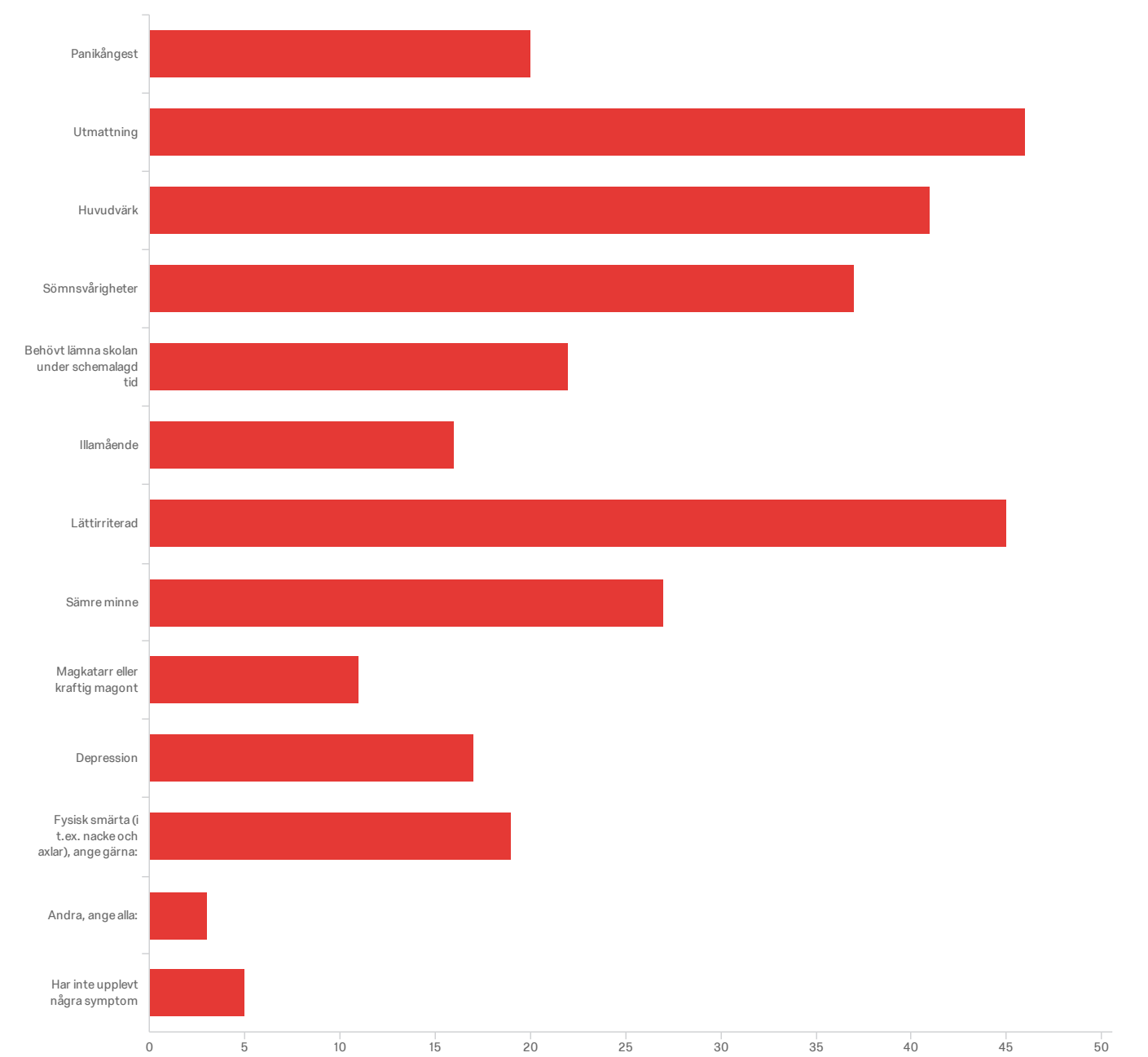
73

Showing rows 1 - 5 of 5

Q65_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q58 - Kryssa i symptom/tillstånd som stress, oro eller press har orsakat under din tid på Handelshögskolan. Om du upplevt andra symptom/tillstånd som inte finns i listan, ange gärna. Observera att alla svar är anonyma.

#	Field	Choice Count
1	Panikångest	6.47% 20
2	Utmattning	14.89% 46

#	Field	Choice Count
3	Huvudvärk	13.27% 41
4	Sömnsvårigheter	11.97% 37
5	Behövt lämna skolan under schemalagd tid	7.12% 22
6	Illamående	5.18% 16
7	Lättirriterad	14.56% 45
8	Sämre minne	8.74% 27
9	Magkatarr eller kraftig magont	3.56% 11
10	Depression	5.50% 17
11	Fysisk smärta (i t.ex. nacke och axlar), ange gärna:	6.15% 19
12	Andra, ange alla:	0.97% 3
13	Har inte upplevt några symptom	1.62% 5
		309

Showing rows 1 - 14 of 14

Q58_4_TEXT - Fysisk smärta (i t.ex. nacke och axlar), ange gärna:

Fysisk smärta (i t.ex. nacke och axlar), ange gärna:

Har ofta ont i nacke och axlar, min rygg knakar mer än förrut pga att jag bär mycket mer grejer till skolan nuförtiden.

Rygg

Nacke, axlar, rygg pga ergonomiskt att plugga

Rygg, nacke och axlar. Går för närvarande till en sjukgymnast.

Ryggont

Nacke, axlar, rygg

Q58_11_TEXT - Andra, ange alla:

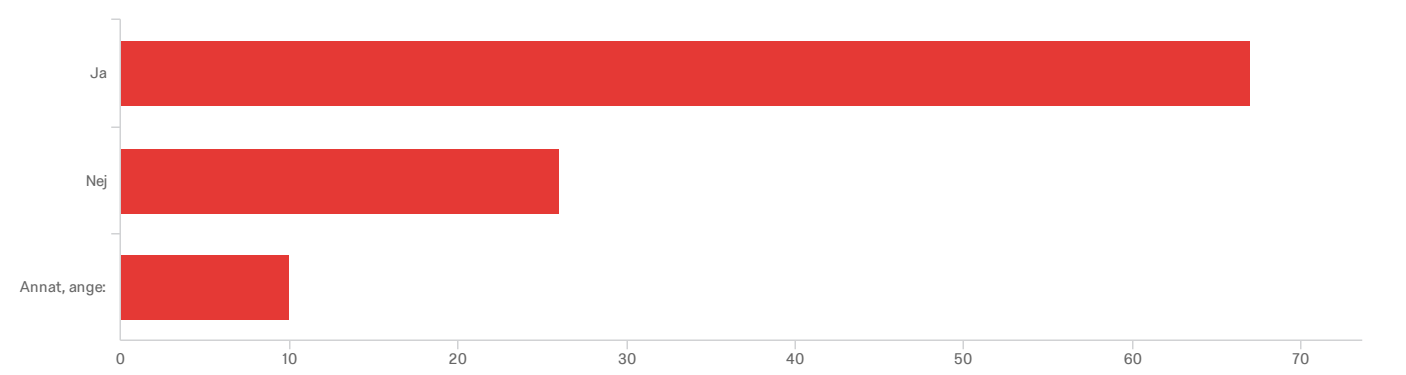
Andra, ange alla:

Kanske på panikångest och depression

Känt vrede när andra fått bättre betyg. Känt mig självmordbenägen.

Sämre syn

Q77 - Upplever du att dina föräldrar pushat dig till att satsa på dina studier?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att dina föräldrar pushat dig till att satsa på dina studier? - Selected Choice	1.00	3.00	1.45	0.66	0.44	103

#	Field	Choice Count
1	Ja	65.05% 67
2	Nej	25.24% 26
3	Annat, ange:	9.71% 10
		103

Showing rows 1 - 4 of 4

Q77_3_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Uppmuntrande är väl snarare rätt ord. Var mycket mer ambitiös än någon av dem.

Pushat mig för/om jag tog initiativet

Troligtvis påverkat mig undermedvetet

Det har mest känns självklart

Stöttat

Uppmuntrat och stöttat men ej pushat

Annat, ange:

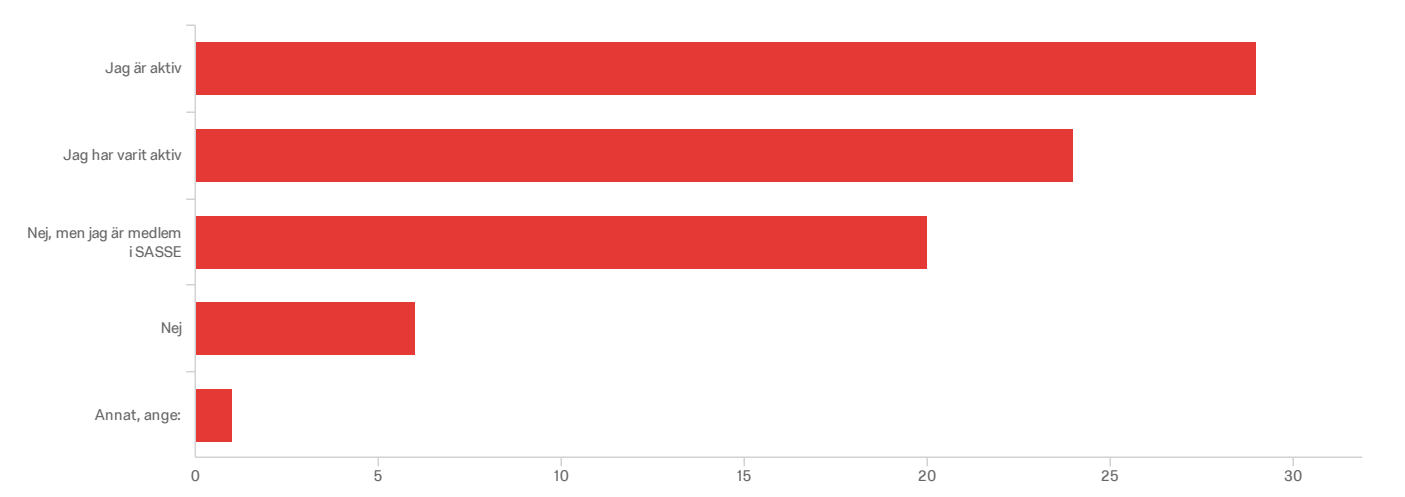
Både och, men jag har alltid varit målmedveten själv

Varken ja eller nej

Inte "pushat", men definitivt uppmuntrat

Ja, men på ett bra uppmuntrande sätt. Inte upplevt det som en press

Q80 - Är du aktiv/har varit aktiv i projekt/utskott i SASSE?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Är du aktiv/har varit aktiv i projekt/utskott i SASSE? - Selected Choice	1.00	6.00	2.41	1.44	2.07	80

#	Field	Choice Count
1	Jag är aktiv	36.25% 29
2	Jag har varit aktiv	30.00% 24
3	Nej, men jag är medlem i SASSE	25.00% 20
4	Nej	7.50% 6
5	Annat, ange:	1.25% 1
		80

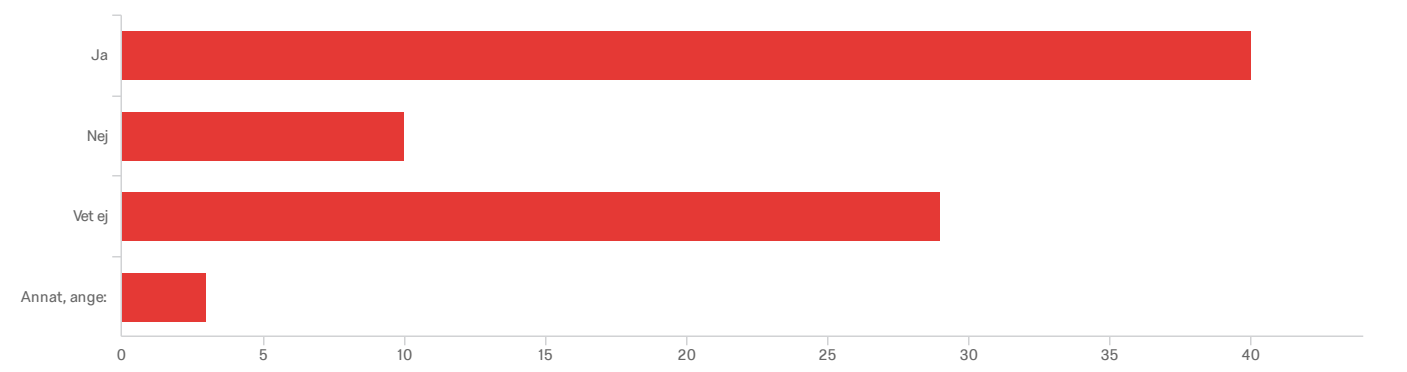
Showing rows 1 - 6 of 6

Q80_6_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Jag är medlem och höll en aktivitet under equality week men "aktiv" är en överdrift

Q88 - Upplever du att det ger fördelar för karriären och för ens CV att ha varit aktiv i SASSE?

#	Field	Choice Count
1	Ja	48.78% 40
2	Nej	12.20% 10
3	Vet ej	35.37% 29
4	Annat, ange:	3.66% 3
		82

Showing rows 1 - 5 of 5

Q88_4_TEXT - Annat, ange:

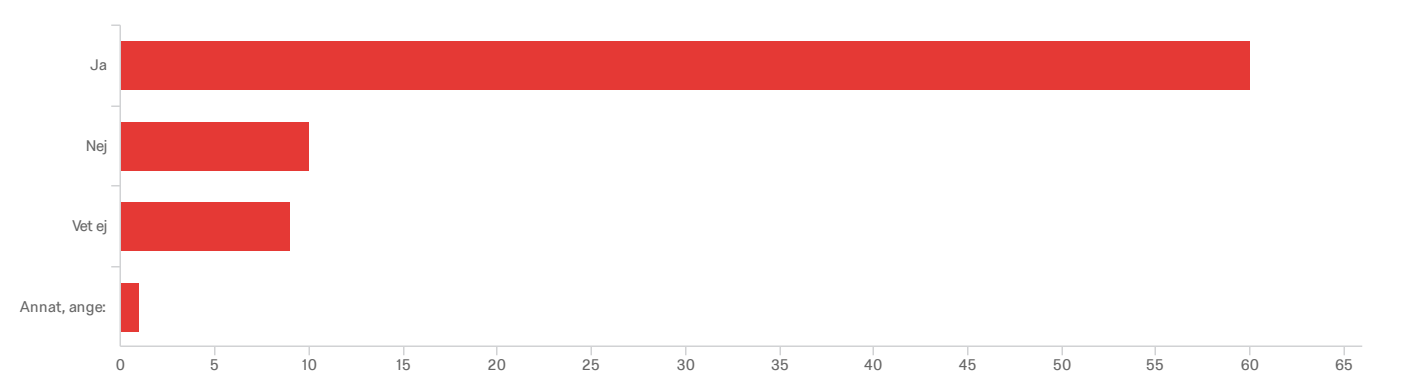
Annat, ange:

Beror på. För de flesta poste NEJ. Men för roller inom Business Committee så absolut.

För vissa högprofilerade och seriösa positioner

Beror på i vad

Q139 - Upplever du att det generellt finns en viss typ av personer som är med i SASSE?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att det generellt finns en viss typ av personer som är med i SASSE? - Selected Choice	1.00	4.00	1.39	0.73	0.54	80

#	Field	Choice Count
1	Ja	75.00% 60
2	Nej	12.50% 10
3	Vet ej	11.25% 9
4	Annat, ange:	1.25% 1
		80

Showing rows 1 - 5 of 5

Q139_4_TEXT - Annat, ange:

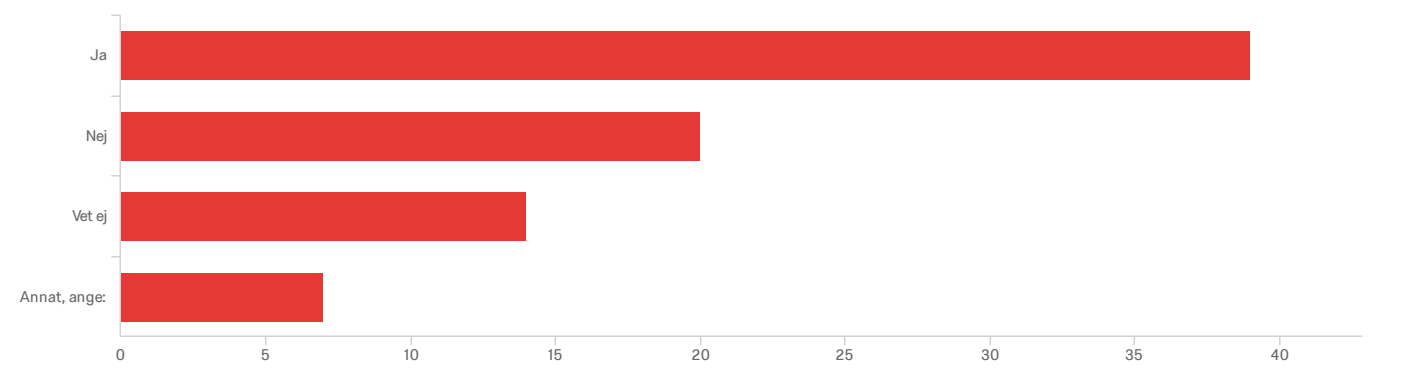
Annat, ange:

De känns inte så genuina

Q141 - Upplever du att det finns karaktärsdrag/bakgrunder (som att vara social, socioekonomisk bakgrund, gilla att festa t.ex.) som det är fördelaktigt att ha för att vara aktiv i SASSE? I så fall, ange kortfattat vilka karaktärsdrag.

WIDGET_ERROR.MISCONFIGURED

Q140 - Känner du att du passar in/skulle passa in i SASSE?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Känner du att du passar in/skulle passa in i SASSE? - Selected Choice	1.00	4.00	1.86	1.00	0.99	80

#	Field	Choice Count
1	Ja	48.75% 39
2	Nej	25.00% 20
3	Vet ej	17.50% 14
4	Annat, ange:	8.75% 7
		80

Showing rows 1 - 5 of 5

Q140_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Så där. Då måste man anpassa sig. Men har inte gjort det

Kanske om jag ens hade varit intresserad, men inte i alla grupper

I vissa utskott, SSIF och kåren exvis

Det beror helt på vilket utskott/vilket sammanhang det handlar om.

Ja, men inte alltid. Isch

Annat, ange:

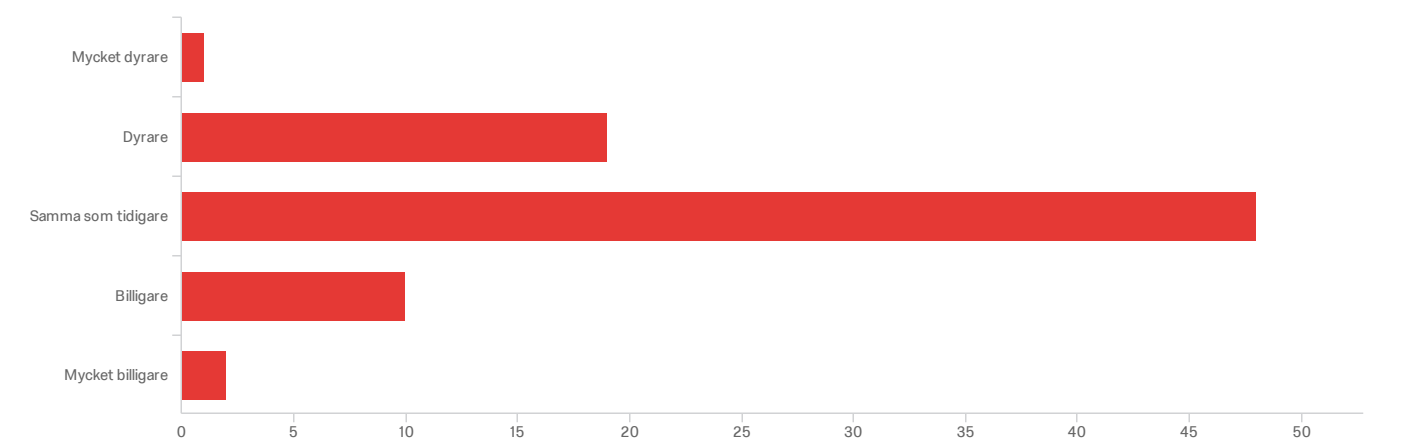
Till viss del

Ibland

Q132 - Hur mycket kostar följande totalt som du brukar ha med dig/på dig: kläder, väska, jacka (för vintern/kallare vår) och skor? Observera att alla svar är anonyma.

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Kläder (kr)	274.00	20000.00	3168.20	3402.66	11578090.64	79
2	Väska (kr)	479.00	15411.00	2572.29	3059.13	9358255.87	24
3	Jacka (för vintern) (kr)	548.00	12808.00	3041.92	2317.92	5372768.24	24
4	Skor (kr)	685.00	3425.00	1400.88	703.57	495014.28	24

Q131 - Köper du i regel billigare eller dyrare kläder nu i jämförelse med innan du började på Handelshögskolan?

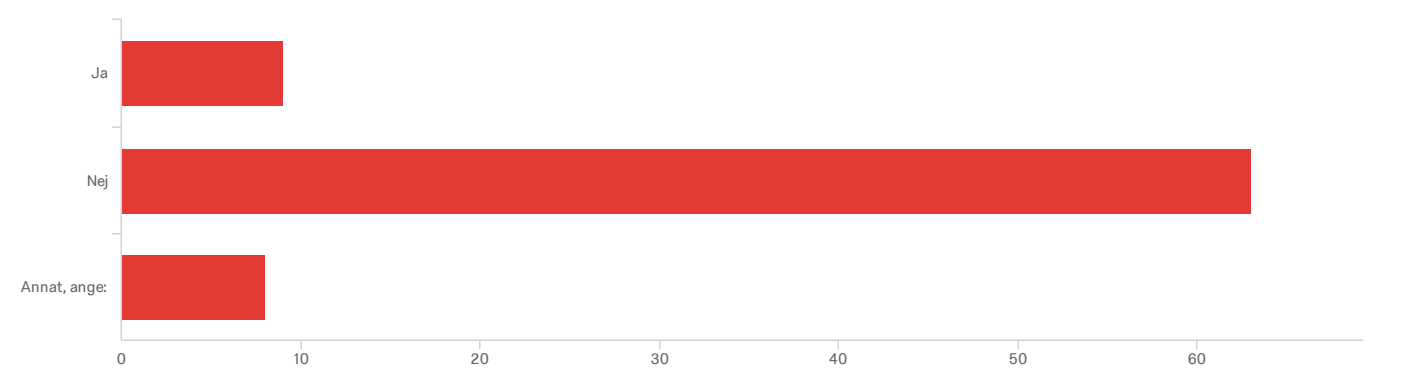
#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Köper du i regel billigare eller dyrare kläder nu i jämförelse med innan du började på Handelshögskolan?	1.00	5.00	2.91	0.71	0.50	80

#	Field	Choice Count
1	Mycket dyrare	1.25% 1
2	Dyrare	23.75% 19
3	Samma som tidigare	60.00% 48
4	Billigare	12.50% 10
5	Mycket billigare	2.50% 2
		80

Showing rows 1 - 6 of 6

Q133 - Upplever du att svaret i föregående är ett resultat av att du går på

Handelshögskolan?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att svaret i föregående är ett resultat av att du går på Handelshögskolan? - Selected Choice	1.00	3.00	1.99	0.46	0.21	80

#	Field	Choice Count
1	Ja	11.25% 9
2	Nej	78.75% 63
3	Annat, ange:	10.00% 8
		80

Showing rows 1 - 4 of 4

Q133_3_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Lite men det är för att man blir äldre och smartare.

Åldersskillnad samt ekonomisk möjlighet nu

Att leva som student

Inte enbart, men delvis.

Oklart

Annat, ange:

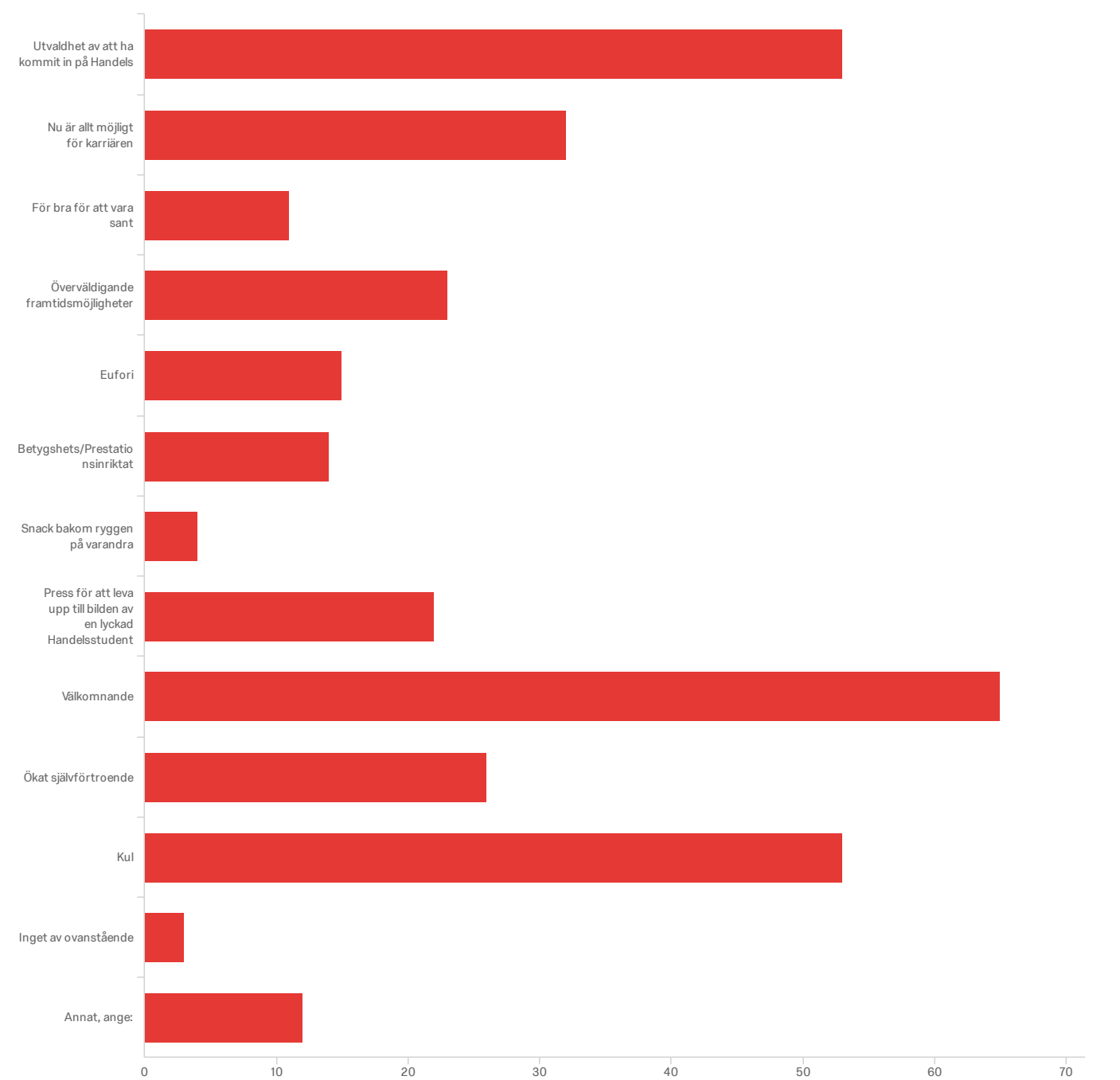
Dyrare kvalitetsplagg men mindre frekvent, samma kostnad över nyttjandeperioden men bättre stil under tiden

Pga jag pluggar och inte har råd med lika dyra

Jag köper inte nyproducerade kläder, är emot konsumtion

Q116 - Hur upplevde du inskrivningsdagen (kryssa i allt som du upplevde)? Skriv gärna

sådant som du upplevde som inte finns på listan.

#	Field	Choice Count
1	Utvaldhet av att ha kommit in på Handels	15.92% 53
2	Nu är allt möjligt för karriären	9.61% 32
3	För bra för att vara sant	3.30% 11

#	Field	Choice Count	
4	Överväldigande framtidsmöjligheter	6.91%	23
5	Eufori	4.50%	15
6	Betygshets/Prestationsinriktat	4.20%	14
7	Snack bakom ryggen på varandra	1.20%	4
8	Press för att leva upp till bilden av en lyckad Handelsstudent	6.61%	22
9	Välkomnande	19.52%	65
10	Ökat självförtroende	7.81%	26
11	Kul	15.92%	53
12	Inget av ovanstående	0.90%	3
13	Annat, ange:	3.60%	12
			333

Showing rows 1 - 14 of 14

Q116_12_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Självutvecklande

Rätt tråkigt helt ärligt

Täntigare och fjantigare

Ålderdomlig och i kontrast med den värdegrund som skolan försöker göra gällande (alltså sämre). Inte så välkomnande av alla typer, utan mer som en uppvisning (av hur Handelsstudenter är/bör vara), lite av en (fysisk) formpress.

Kände av att man skulle hålla sig till vissa samtalsämnen för att uppfattas som relevant. Mycket om typ sommaren o resor men även om de prestigefulla yrken man ville ha framöver. Mycket om kåren också

Inre stress

ganska jobbigt

Mycket om kåren, gjorde att man inte kände sig så hemma.

Likgiltighet

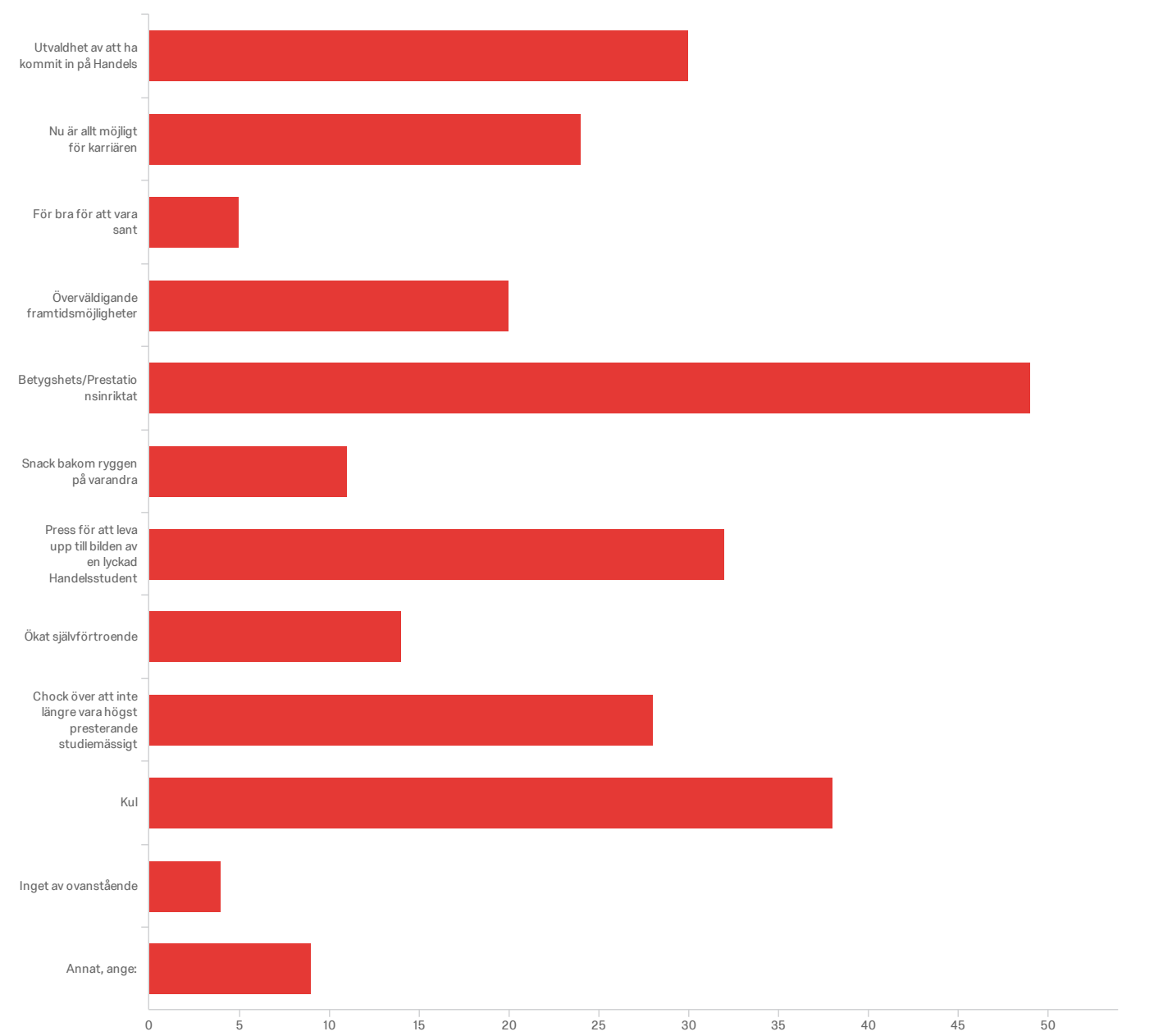
Mkt generiskt "networking" de första veckorna.

Osäkert

Annat, ange:

Hybris, töntigt, kul, inskränkta människor, lots of racism, like a lot, falskhet

Q125 - Hur upplevde du första terminen när väl studierna kommit igång och efter första tentaperioden?

#	Field	Choice Count
1	Utvaldhet av att ha kommit in på Handels	11.36% 30
2	Nu är allt möjligt för karriären	9.09% 24
3	För bra för att vara sant	1.89% 5
4	Överväldigande framtidsmöjligheter	7.58% 20

#	Field	Choice Count
5	Betygshets/Prestationsinriktat	18.56% 49
6	Snack bakom ryggen på varandra	4.17% 11
7	Press för att leva upp till bilden av en lyckad Handelsstudent	12.12% 32
8	Ökat självförtroende	5.30% 14
9	Chock över att inte längre vara högst presterande studiemässigt	10.61% 28
10	Kul	14.39% 38
11	Inget av ovanstående	1.52% 4
12	Annat, ange:	3.41% 9

264

Showing rows 1 - 13 of 13

Q125_12_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Stress

Stress

Stressad

Högre press, sämre självförtroende, olycklig, oviss om framtiden

Ett svart mörker, kommer ej ihåg något i princip

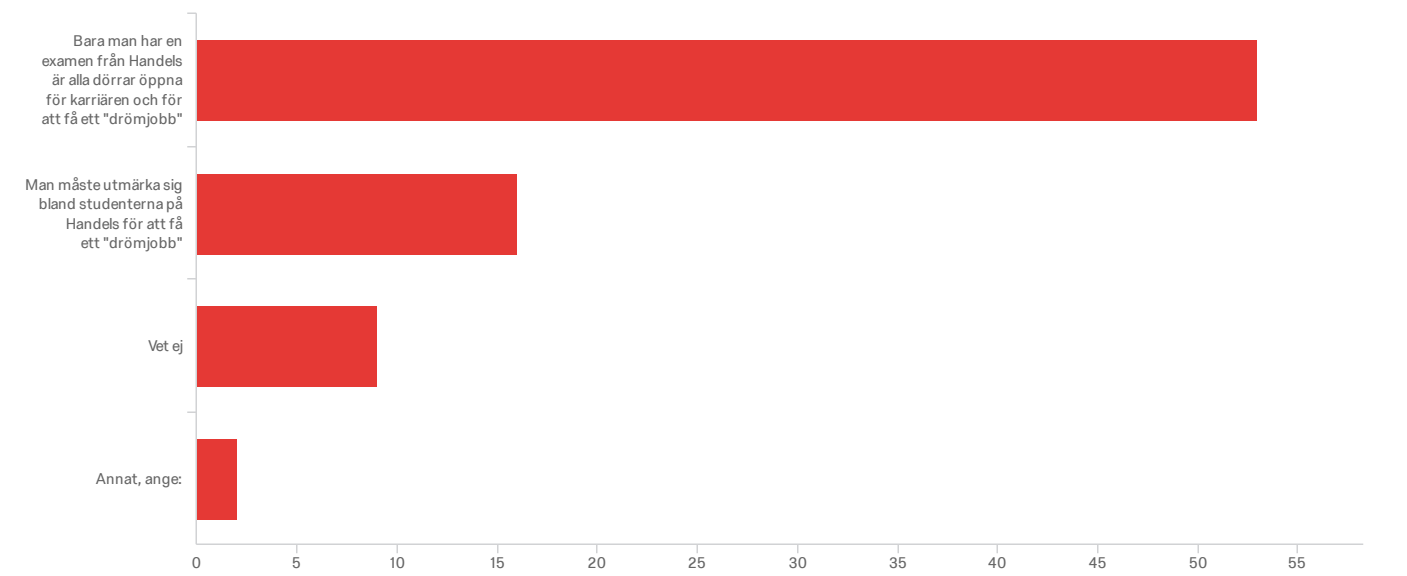
Social press/ångest, hinna vara social och "rolig" och skaffa många vänner fort innan grupper cementeras

Fruktansvärt

Extremt högt arbetstempo

Lots of racism, inskränkt, doktrin, tråkigt, sög livsglädjen ur mig,

Q134 - Vilken bild av en examen från Handelshögskolan fick du under inskrivningsdagen?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Vilken bild av en examen från Handelshögskolan fick du under inskrivningsdagen? - Selected Choice	1.00	4.00	1.50	0.79	0.63	80

#	Field	Choice Count
1	Bara man har en examen från Handels är alla dörrar öppna för karriären och för att få ett "drömjobb"	66.25% 53
2	Man måste utmärka sig bland studenterna på Handels för att få ett "drömjobb"	20.00% 16
3	Vet ej	11.25% 9
4	Annat, ange:	2.50% 2

80

Showing rows 1 - 5 of 5

Q134_4_TEXT - Annat, ange:

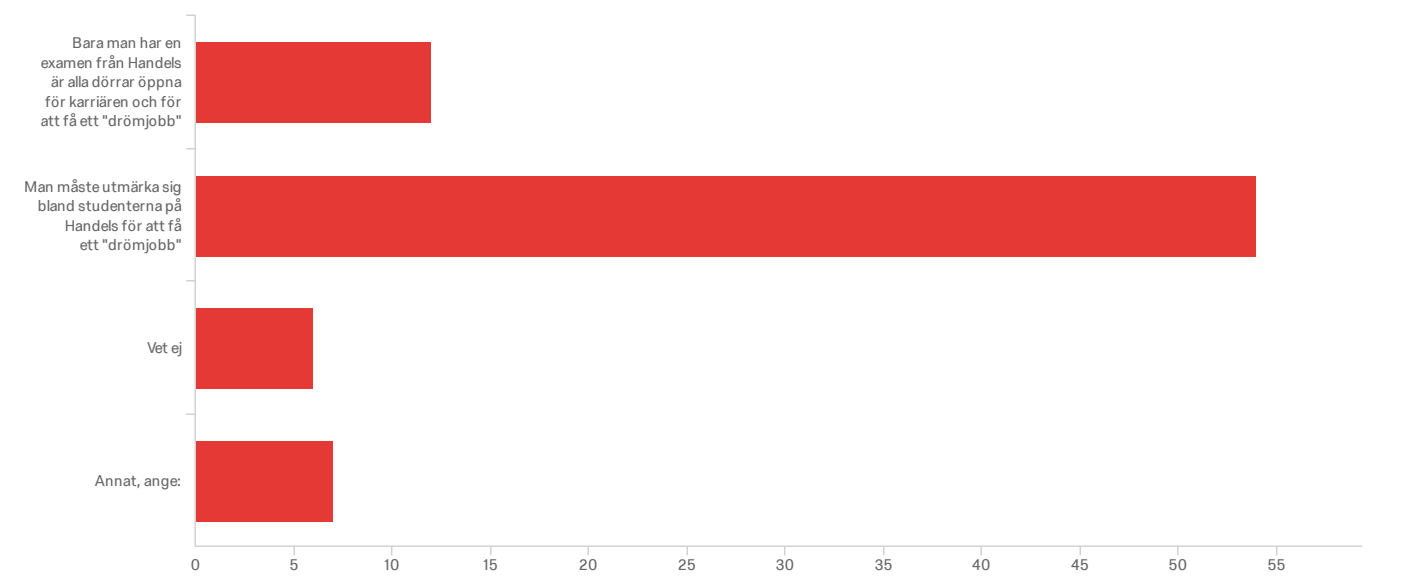
Annat, ange:

Visste ärligt inte vad handelshögskolan var innan jag började studera här

Annat, ange:

nr. 2 om "drömjobb" är inom investment banking / konsult på McKinsey och dylikt

Q120 - Vad är din bild av en examen från Handelshögskolan idag?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Vad är din bild av en examen från Handelshögskolan idag? - Selected Choice	1.00	4.00	2.10	0.76	0.57	79

#	Field	Choice Count
1	Bara man har en examen från Handels är alla dörrar öppna för karriären och för att få ett "drömjobb"	15.19% 12
2	Man måste utmärka sig bland studenterna på Handels för att få ett "drömjobb"	68.35% 54
3	Vet ej	7.59% 6
4	Annat, ange:	8.86% 7

79

Showing rows 1 - 5 of 5

Q99 - Hur skulle du med några ord beskriva en typisk Handelsstudent?

Hur skulle du med några ord beskriva en typisk Handelsstudent?

Ambitiös, utåtriktad och trevlig

Ambitiös

Perfektionist

Ambitiös, målmedveten, tävlingsinriktad

En typisk handelsstudent är en student som gillar att skämta/prata om den traditionella handelsstudenten.

smart, schyst, viktigt att framstå lyckad och populär

Driven, prestationsinriktad

Ambitiös

Utmattad, hetsig och vissa är självupptagna

Ambitiös, målinriktad

Mänsklig

Beror helt på. Finns ingen typisk längre

Driven, social, seriös, överklass men jordnära

Nördig, motiverad och kompetent

Ambitiös, bryr sig om pengar, trevlig

Social men baktalande

Analytisk, driven, hemlighetsfull

Driven och nyfiken!

Framåt, duktig, trevlig

Ambitiös, prestationsinriktad, egocentrisk

Öppen och social

Trevlig, intelligent och ambitiös

Hur skulle du med några ord beskriva en typisk Handelsstudent?

Utåtriktad, driven av status/statusmedveten, möjligen överlägsen attityd

Intelligent, duktig på att nätverka

Social och omtänksam

Målinriktad

Höga betyg.

Ambitiösa, drivna enormt seriösa och sociala. Duktiga!

Vit, bortskämd, högpresterande, social,

Målinriktad, intelligent, utseendemedveten, driven

social, bra utseende, väldigt få intressen utöver plugg och jobb

Öppen, smart, frihetlig

Avslappnad, självsäker, trevlig, ärlig, medveten

Presterare

Driven, kompetent

Ambitiös, vältalig och representabel

Duktig, vältalig, högt självförtroende

Seriös, ansvarstyngd

Generisk och driven

Prestationsinriktad

Går med strömmen

En social, aktiv, högpresterande och ambitiös person

Framåt, nyfikenhet och smart

Välklädd, ambitiös

Smart

Prestationsinriktad, social, duktig på intervjuer, ledare

Hur skulle du med några ord beskriva en typisk Handelsstudent?

Utåt sett glad öppen social, inuti mer ångestfylld

Ambitiös, social, smart

Prestationsinriktad, ambitiös, multifacetterad, stressad, jobbintresserad, hjälpsam

Socialt kompetent och intelligent

Ambitiös

Ytlig kunskap, bra på att göra saker under stress, social och utåtriktad, ambitiös

Väldigt olika!

Driven, engagerad, högpresterande

Väldigt prestationsinriktad, har en bild av att vara perfekt och är rädd om den avslöjas

Prestationsångest

Ambitiös, målmedveten

Hårt arbetande och social kompetens

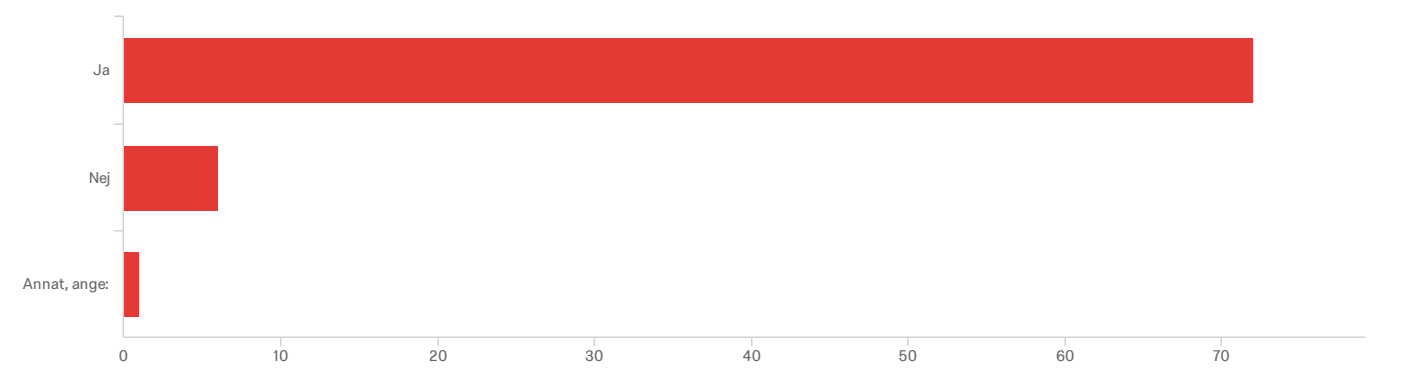
Disciplinerad, gillar att festa, har ångest och väldigt smart

Smal snygg social investment banker med bländande leende och extrem självsäkerhet

Rolig social högpresterande

Ödmjuk, normkritisk, social, smarta

Q103 - Känner du igen kommentarer från andra studenter på Handelshögskolan om att företagsekonomi på SU eller någon annanstans i Sverige är lättare eller inte håller samma nivå som Handelshögskolans utbildning gör?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Känner du igen kommentarer från andra studenter på Handelshögskolan om att företagsekonomi på SU eller någon annanstans i Sverige är lättare eller inte håller samma nivå som Handelshögskolans utbildning gör? - Selected Choice	1.00	4.00	1.19	0.62	0.38	79

#	Field	Choice Count
1	Ja	91.14% 72
2	Nej	7.59% 6
3	Annat, ange:	1.27% 1
		79

Showing rows 1 - 4 of 4

Q103_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Jag har läst på 2st andra lärosäten och det stämmer till 110%

Q143 - Vilket av följande alternativ stämmer bäst överens på dig?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Vilket av följande alternativ stämmer bäst överens på dig? - Selected Choice	1.00	8.00	1.68	0.94	0.88	75

#	Field	Choice Count
1	1. Målinriktad, prestationsinriktad och väljer ofta det som tar mig framåt, även på bekostnad av fritid. Höga ambitioner och långsiktiga mål. Kan vara svårt att få balans mellan arbete och fritid.	45.33% 34

#	Field	Choice Count
2	2. (Lite mellan alternativ 1 och 3) Gör det man ska studiemässigt och satsar i vissa kurser, men prioriterar även fritid rätt högt. Har en benägenhet av att ibland välja fritidsaktiviteter på viss bekostnad av studier och karriär. Allt ska helst vara lite lagom, men kan lägga in en extra växel i studier eller annat vid behov.	48.00% 36
3	3. Känner ingen större press på vare sig karriär, studier eller på att vara på ett visst sätt socialt och strävar inte så mycket efter betyg eller efter att få jobb som är svåra att få. Fritid är viktigt.	5.33% 4
4	Annat, ange:	1.33% 1

75

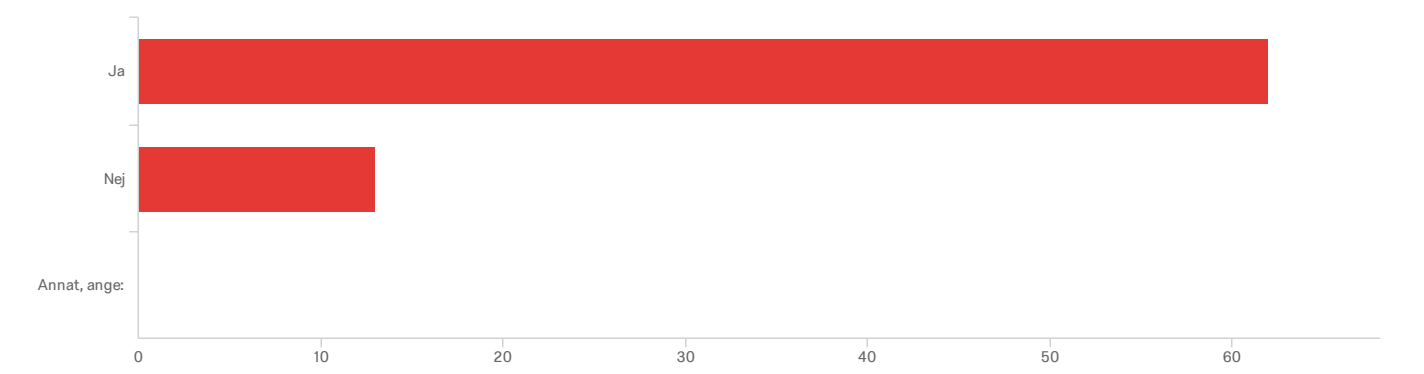
Showing rows 1 - 5 of 5

Q143_8_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Hinner inte läsa

Q144 - Upplever du eller har du upplevt en stor press på att prestera (från dig själv eller andra) under tid på Handelshögskolan?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du eller har du upplevt en stor press på att prestera (från dig själv eller andra) under tid på Handelshögskolan? - Selected Choice	1.00	2.00	1.17	0.38	0.14	75

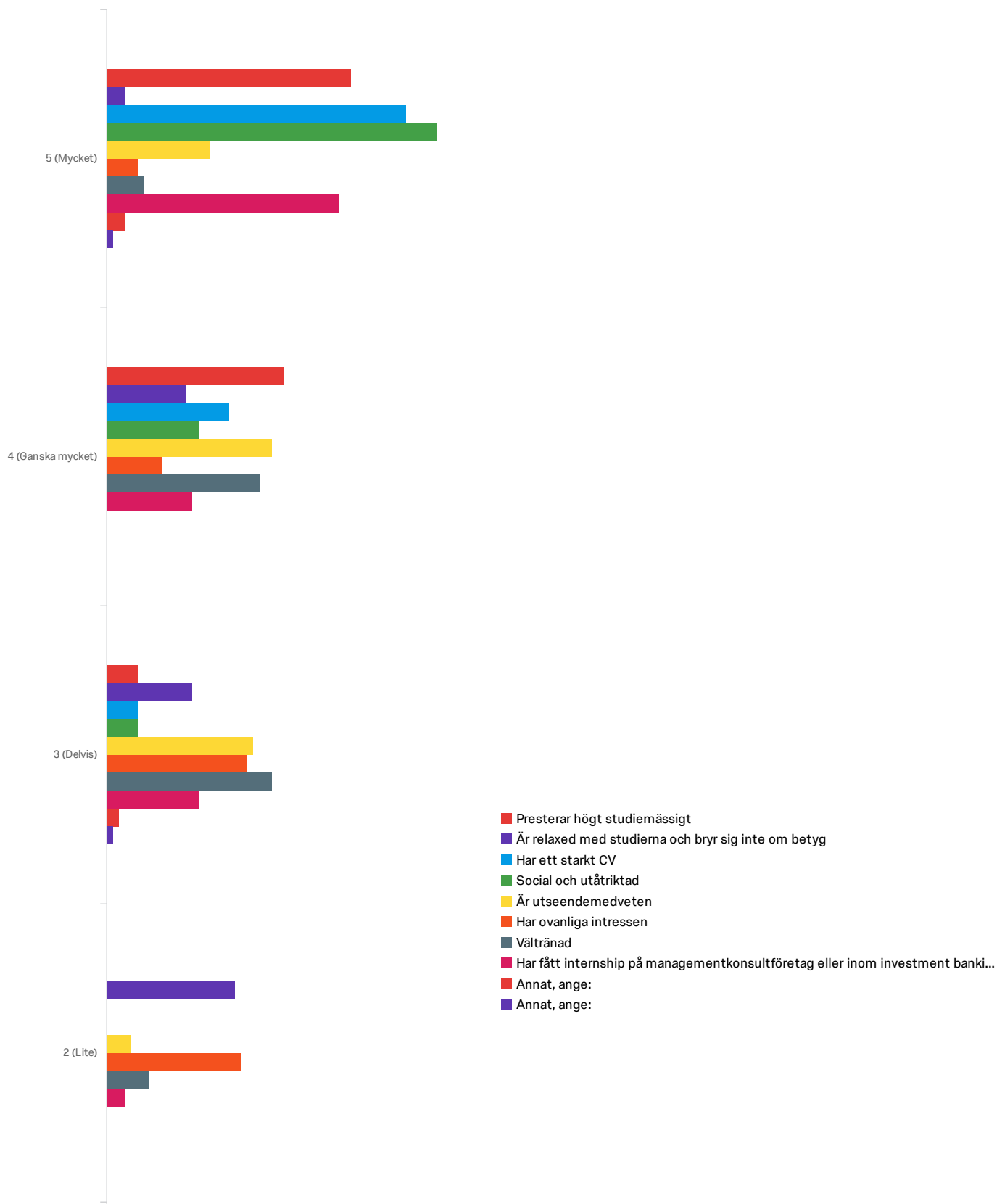
#	Field	Choice Count
1	Ja	82.67% 62
2	Nej	17.33% 13
3	Annat, ange:	0.00% 0
		75

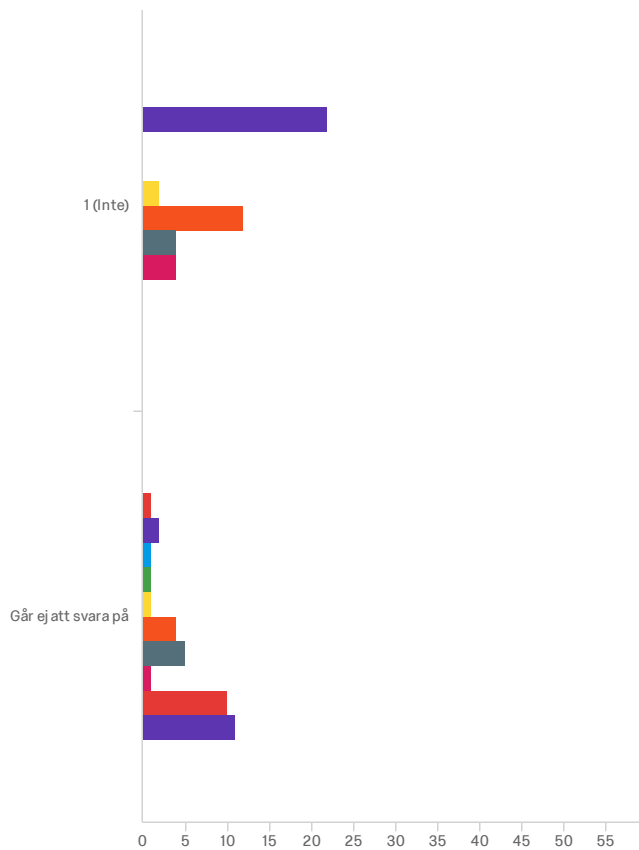
Showing rows 1 - 4 of 4

Q144_3_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q89 - Hur skulle du beskriva en ideal Handelsstudent som Handelsstudenter ser upp till eller strävar efter att likna? Hur väl stämmer följande egenskaper in på en sådan student?

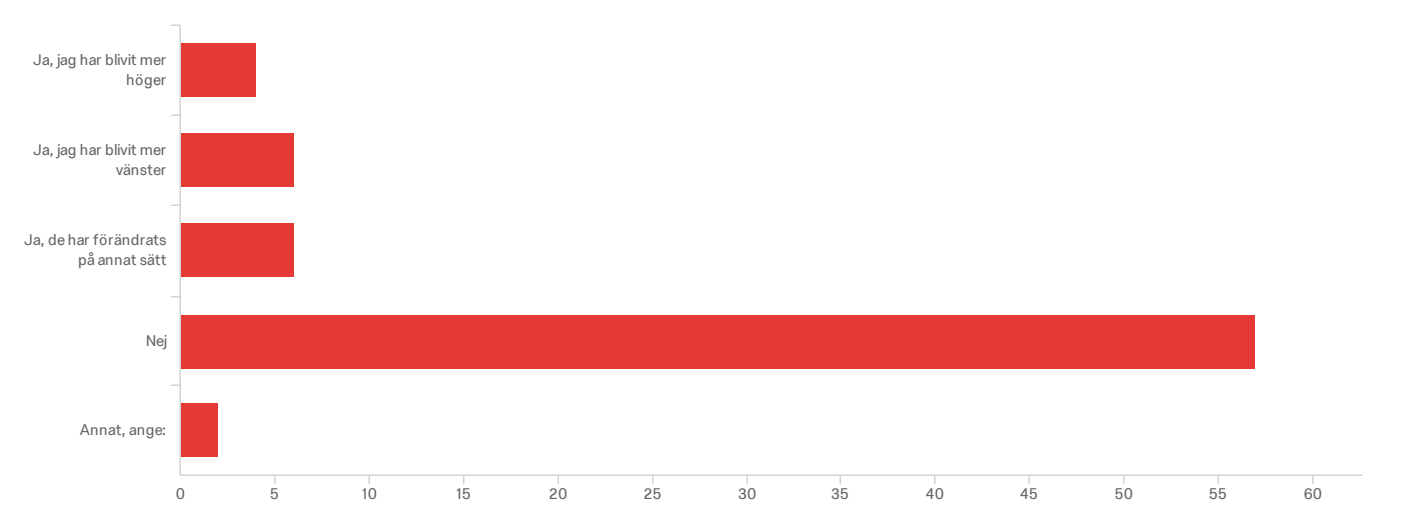

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Presterar högt studiemässigt	1.00	10.00	1.91	1.74	3.04	75
2	Är relaxed med studierna och bryr sig inte om betyg	1.00	10.00	6.84	2.73	7.44	75
3	Har ett starkt CV	1.00	10.00	1.79	1.77	3.13	75
4	Social och utåtriktad	1.00	10.00	1.72	1.78	3.16	75
5	Är utseendemedveten	1.00	10.00	3.99	2.89	8.36	75
6	Har ovanliga intressen	1.00	10.00	6.77	2.60	6.76	75
7	Vältränad	1.00	10.00	5.23	3.02	9.15	74
8	Har fått internship på managementkonsultföretag eller inom investment banking	1.00	10.00	3.21	2.99	8.94	75
9	Annat, ange:	1.00	10.00	7.80	3.54	12.56	15
10	Annat, ange:	1.00	10.00	9.08	2.46	6.07	13

#	Field	5 (Mycket)		4 (Ganska mycket)		3 (Delvis)		2 (Lite)		1 (Inte)		Går ej att svara på		Total
1	Presterar högt studiemässigt	53.33%	40	38.67%	29	6.67%	5	0.00%	0	0.00%	0	1.33%	1	75
2	Är relaxed med studierna och bryr sig inte om betyg	4.00%	3	17.33%	13	18.67%	14	28.00%	21	29.33%	22	2.67%	2	75
3	Har ett starkt CV	65.33%	49	26.67%	20	6.67%	5	0.00%	0	0.00%	0	1.33%	1	75
4	Social och utåtriktad	72.00%	54	20.00%	15	6.67%	5	0.00%	0	0.00%	0	1.33%	1	75
5	Är utseendemedveten	22.67%	17	36.00%	27	32.00%	24	5.33%	4	2.67%	2	1.33%	1	75
6	Har ovanliga intressen	6.67%	5	12.00%	9	30.67%	23	29.33%	22	16.00%	12	5.33%	4	75
7	Vältränad	8.11%	6	33.78%	25	36.49%	27	9.46%	7	5.41%	4	6.76%	5	74
8	Har fått internship på managementkonsultföretag eller inom investment banking	50.67%	38	18.67%	14	20.00%	15	4.00%	3	5.33%	4	1.33%	1	75
9	Annat, ange:	20.00%	3	0.00%	0	13.33%	2	0.00%	0	0.00%	0	66.67%	10	15
10	Annat, ange:	7.69%	1	0.00%	0	7.69%	1	0.00%	0	0.00%	0	84.62%	11	13

Showing rows 1 - 10 of 10

Q142 - Har dina politiska värderingar ändrats under din tid på Handelshögskolan?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Har dina politiska värderingar ändrats under din tid på Handelshögskolan? - Selected Choice	1.00	5.00	3.63	0.88	0.77	75

#	Field	Choice Count
1	Ja, jag har blivit mer höger	5.33% 4
2	Ja, jag har blivit mer vänster	8.00% 6
3	Ja, de har förändrats på annat sätt	8.00% 6
4	Nej	76.00% 57
5	Annat, ange:	2.67% 2
		75

Showing rows 1 - 6 of 6

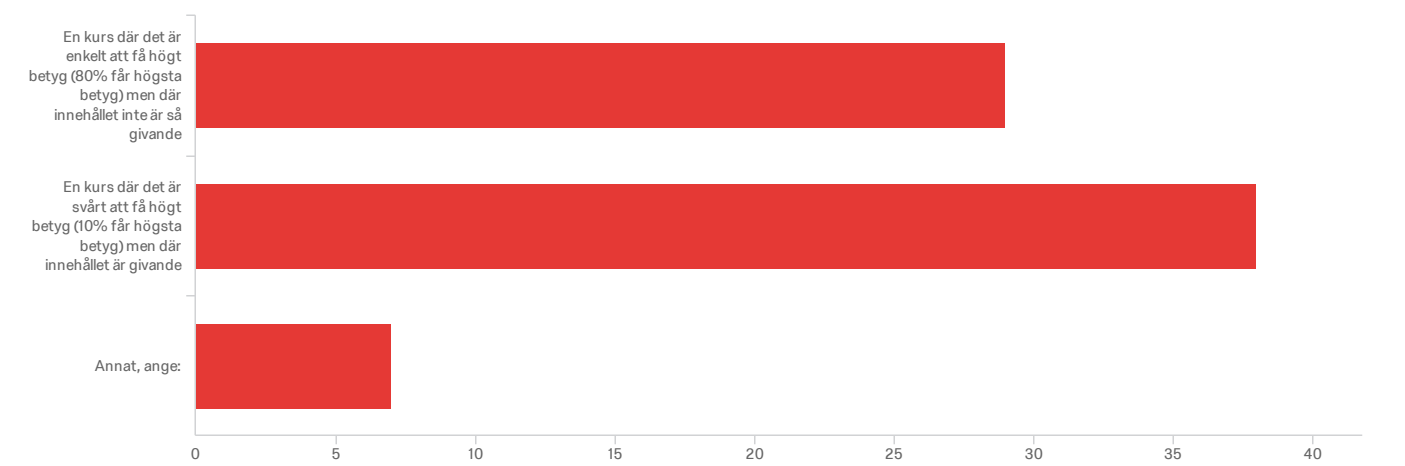
Q142_5_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Mer reflekterande, att bara gå med människor som röstar blått får en att reflektera

Blivit mer vänster men tror ej det är pga HHS

Q96 - Vad väljer du helst för valbar kurs?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Vad väljer du helst för valbar kurs? - Selected Choice	1.00	3.00	1.70	0.63	0.40	74

#	Field	Choice Count
1	En kurs där det är enkelt att få högt betyg (80% får högsta betyg) men där innehållet inte är så givande	39.19% 29
2	En kurs där det är svårt att få högt betyg (10% får högsta betyg) men där innehållet är givande	51.35% 38
3	Annat, ange:	9.46% 7
		74

Showing rows 1 - 4 of 4

Q96_3_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

nåt intressant

Väljer efter intresse oavsett svårighetsgrad, innehåll är självklart viktigt.

Det jag tycker låter roligt, oavsett betygsaspekten

Det jag är intresserad av

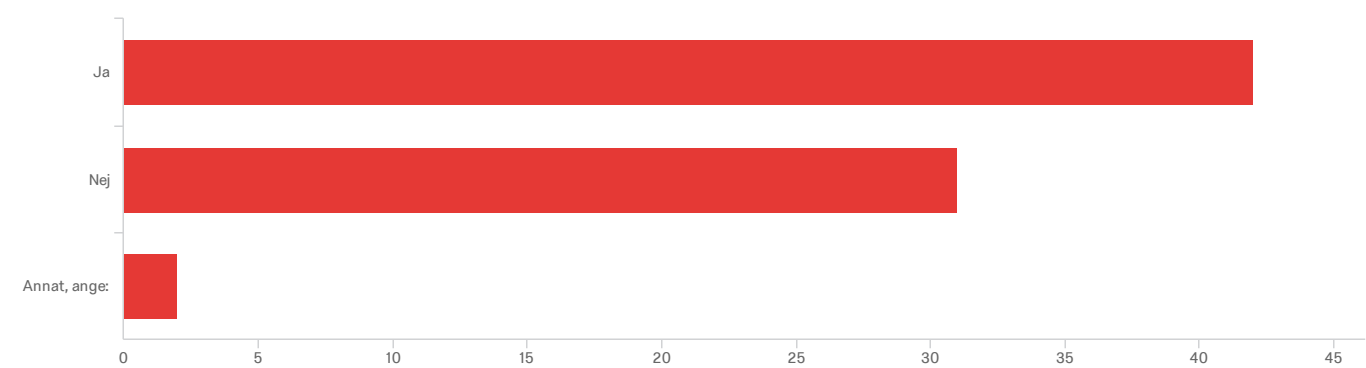
Business english för att jag hört den är "chill" och ekonomisk historia för att jag har ett jättestort intresse för det.

Annat, ange:

En kurs där det är enkelt att få högt betyg och där innehållet är givande

Vet ej

Q84 - Strävar du efter/har du strävat efter att leva upp till höga förväntningar på att vara Handelsstudent (t.ex. på att prestera eller karriär) men haft svårt att känna meningsfullhet i att sträva efter detta?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Strävar du efter/har du strävat efter att leva upp till höga förväntningar på att vara Handelsstudent (t.ex. på att prestera eller karriär) men haft svårt att känna meningsfullhet i att sträva efter detta? - Selected Choice	1.00	3.00	1.47	0.55	0.30	75

#	Field	Choice Count
1	Ja	56.00% 42
2	Nej	41.33% 31
3	Annat, ange:	2.67% 2
		75

Showing rows 1 - 4 of 4

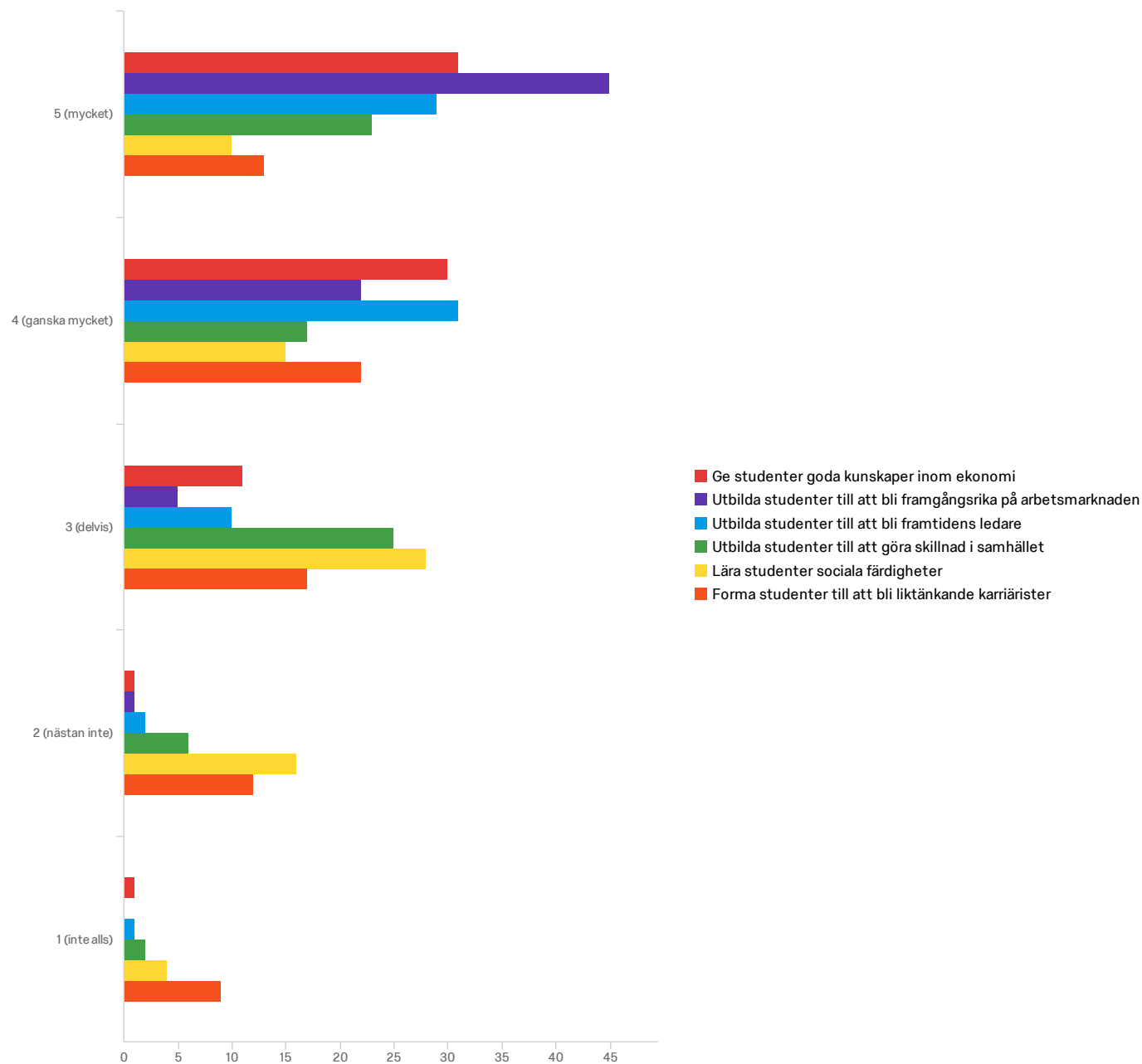
Q84_3_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

C

Vet ej

Q110 - Hur mycket upplever du att följande är Handelshögskolans syfte med utbildningen, eller att utbildningen får följande effekt på studenter?

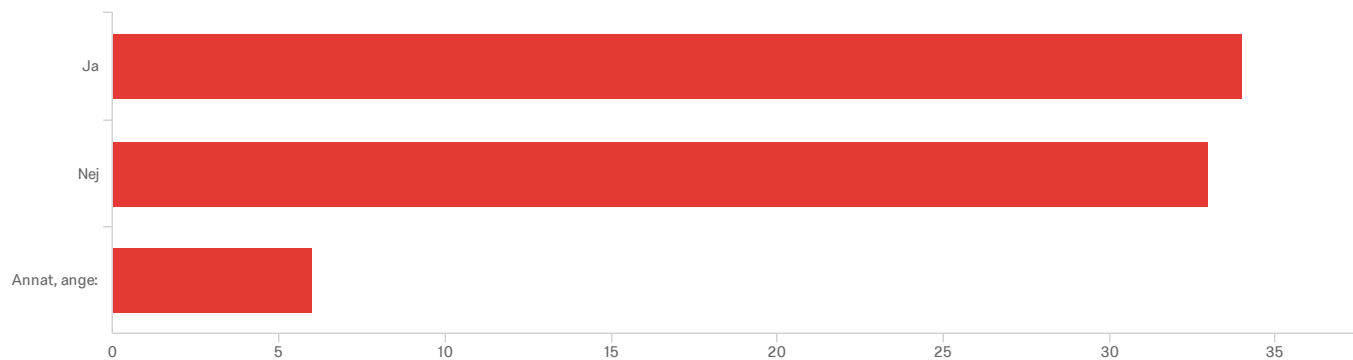
#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Ge studenter goda kunskaper inom ekonomi	1.00	5.00	1.80	0.84	0.70	74
2	Utbilda studenter till att bli framgångsrika på arbetsmarknaden	1.00	4.00	1.48	0.68	0.47	73

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
3	Utbilda studenter till att bli framtidens ledare	1.00	5.00	1.84	0.86	0.74	73
4	Utbilda studenter till att göra skillnad i samhället	1.00	5.00	2.27	1.08	1.16	73
5	Lära studenter sociala färdigheter	1.00	5.00	2.85	1.08	1.17	73
6	Forma studenter till att bli liktänkande karriärister	1.00	5.00	2.75	1.27	1.61	73

#	Field	5 (mycket)		4 (ganska mycket)		3 (delvis)		2 (nästan inte)		1 (inte alls)		Total
1	Ge studenter goda kunskaper inom ekonomi	41.89%	31	40.54%	30	14.86%	11	1.35%	1	1.35%	1	74
2	Utbilda studenter till att bli framgångsrika på arbetsmarknaden	61.64%	45	30.14%	22	6.85%	5	1.37%	1	0.00%	0	73
3	Utbilda studenter till att bli framtidens ledare	39.73%	29	42.47%	31	13.70%	10	2.74%	2	1.37%	1	73
4	Utbilda studenter till att göra skillnad i samhället	31.51%	23	23.29%	17	34.25%	25	8.22%	6	2.74%	2	73
5	Lära studenter sociala färdigheter	13.70%	10	20.55%	15	38.36%	28	21.92%	16	5.48%	4	73
6	Forma studenter till att bli liktänkande karriärister	17.81%	13	30.14%	22	23.29%	17	16.44%	12	12.33%	9	73

Showing rows 1 - 6 of 6

Q107 - Skulle du säga att du är nyttomaximerande, målinriktad, optimerar din tid och väljer aktiviteter som gör mest nytta för mål du har, som din karriär eller studiemässiga resultat?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Skulle du säga att du är nyttomaximerande, målinriktad, optimerar din tid och väljer aktiviteter som gör mest nytta för mål du har, som din karriär eller studiemässiga resultat? - Selected Choice	1.00	4.00	2.15	1.11	1.22	73

#	Field	Choice Count
1	Ja	46.58% 34
2	Nej	45.21% 33
3	Annat, ange:	8.22% 6
		73

Showing rows 1 - 4 of 4

Q107_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

vill men klarar inte av det

Ja, men min prio är inte karriär eller studiemässiga resultat

Man nyttomaximerar väl alltid så mycket man pallar? Alla vill maximera sin nytta men ingen är en maskin.

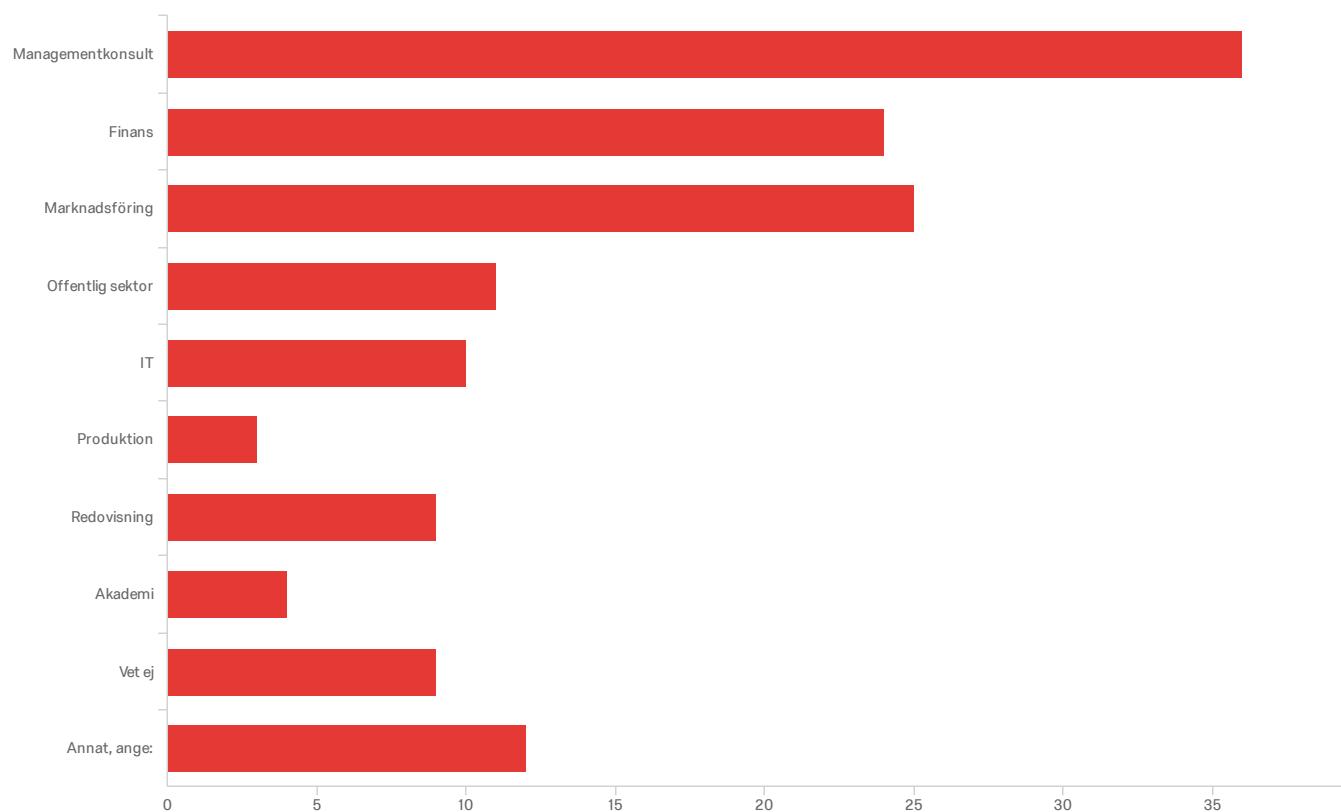
Annat, ange:

Till viss del

Del is

Inte alltid

Q135 - Inom vilken bransch skulle du vilja jobba första åren efter examen (kryssa i ett, två eller tre alternativ)?

#	Field	Choice Count
1	Managementkonsult	25.17% 36
2	Finans	16.78% 24
3	Marknadsföring	17.48% 25
4	Offentlig sektor	7.69% 11
5	IT	6.99% 10
6	Produktion	2.10% 3
7	Redovisning	6.29% 9
8	Akademi	2.80% 4
9	Vet ej	6.29% 9
10	Annat, ange:	8.39% 12

Q135_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Ledarskap & organisation

Kommunikation

Tech

Diplomati

HR

UD

Överväger att studera på kth efter handels så kanske går in i en techrelaterad bransch och blir ingenjör eller egenföretagarehr

teknik

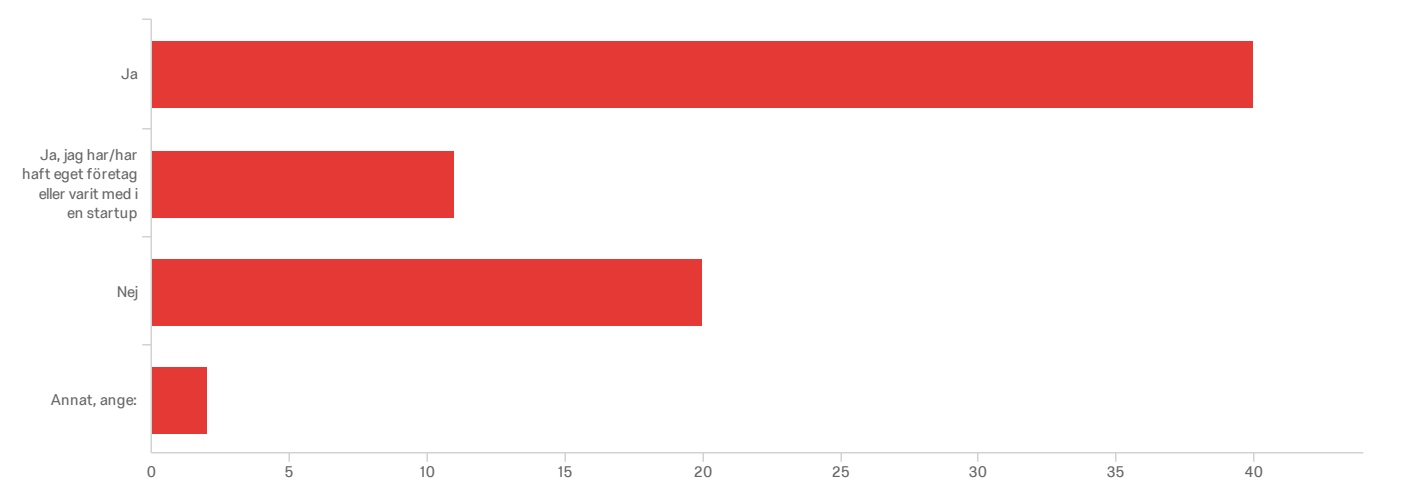
Egenföretagare

Entreprenörskap - branschoberoende

Entreprenörskap

Hållbarhet

Q136 - Är du entreprenörmässig som person eller skulle du vilja jobba med
entreprenörskap?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Är du entreprenörmässig som person eller skulle du vilja jobba med entreprenörskap? - Selected Choice	1.00	4.00	2.45	0.78	0.60	73

#	Field	Choice Count
1	Ja	54.79% 40
2	Ja, jag har/har haft eget företag eller varit med i en startup	15.07% 11
3	Nej	27.40% 20
4	Annat, ange:	2.74% 2

73

Showing rows 1 - 5 of 5

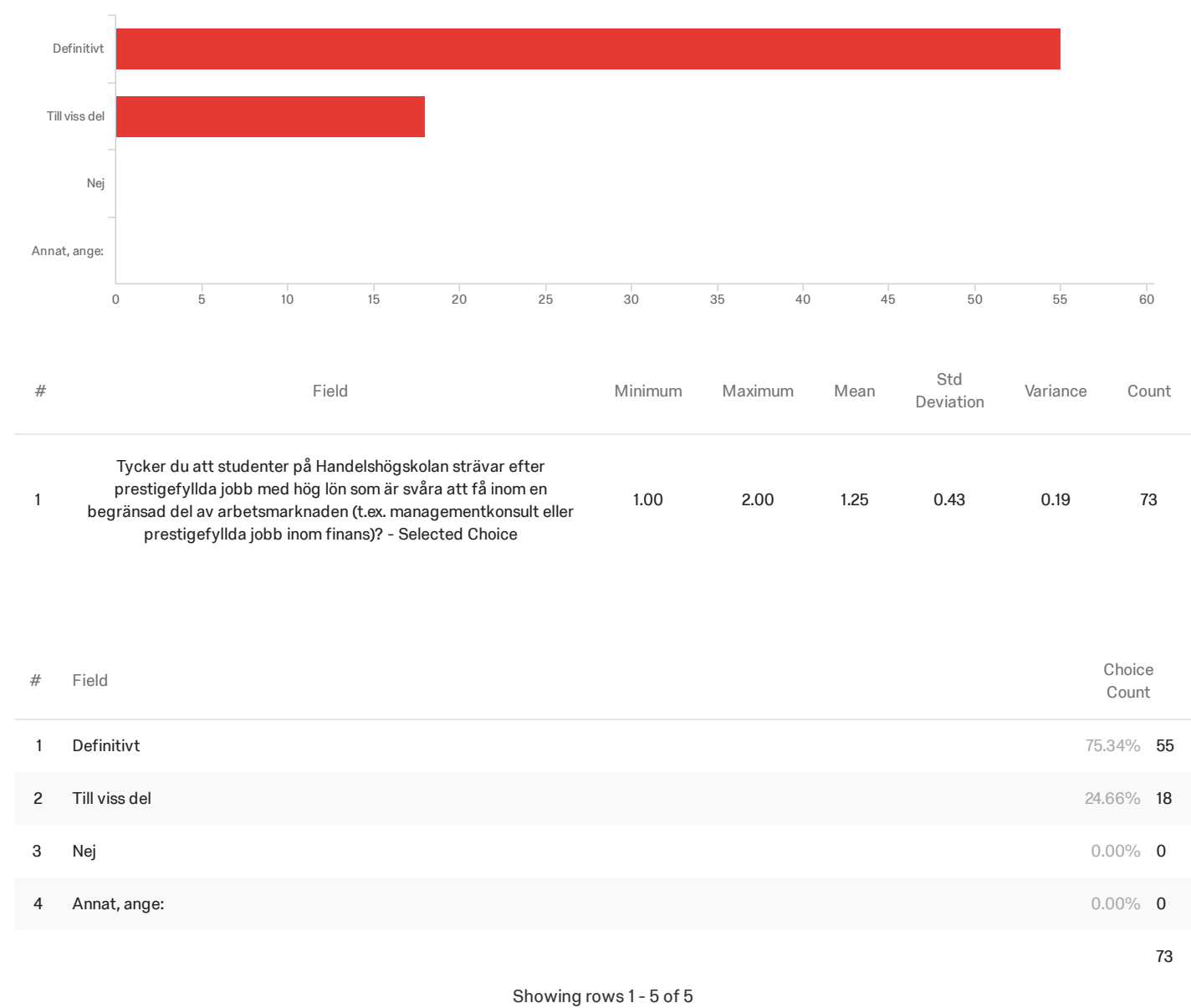
Q136_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Kanske

Eventuellt

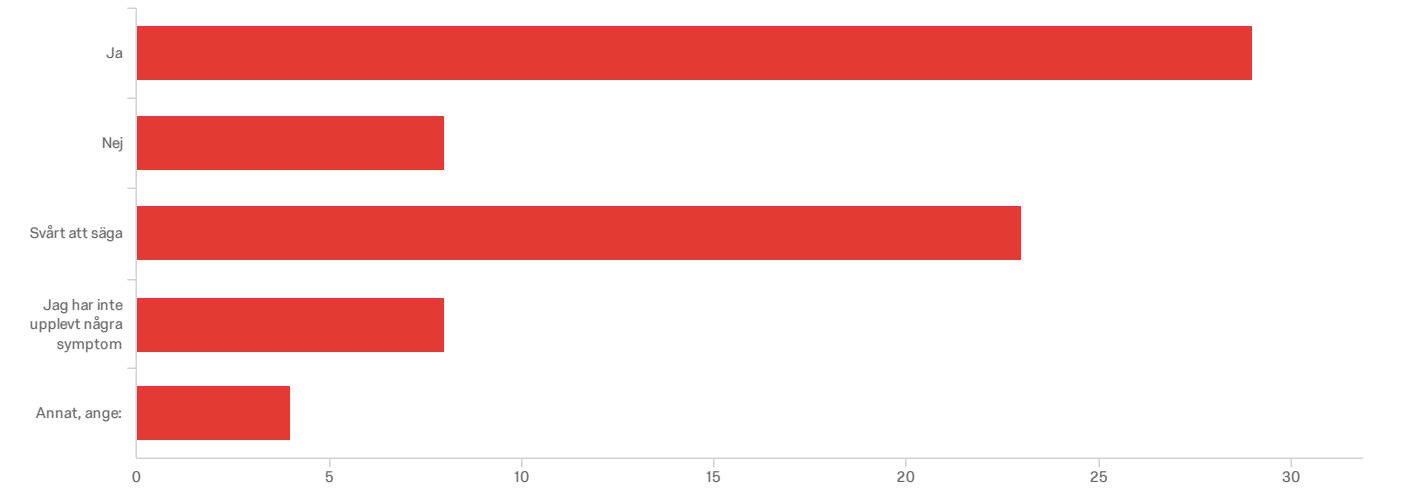
Q97 - Tycker du att studenter på Handelshögskolan strävar efter prestigefyllda jobb med hög lön som är svåra att få inom en begränsad del av arbetsmarknaden (t.ex. managementkonsult eller prestigefyllda jobb inom finans)?

Q97_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q98 - Upplever du att symptom i föregående fråga till största del beror på dina studier och/eller är orsakat av att du är student på Handelshögskolan?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att symptom i föregående fråga till största del beror på dina studier och/eller är orsakat av att du är student på Handelshögskolan? - Selected Choice	1.00	5.00	2.36	1.35	1.81	72

#	Field	Choice Count
1	Ja	40.28% 29
2	Nej	11.11% 8
3	Svårt att säga	31.94% 23
4	Jag har inte upplevt några symptom	11.11% 8
5	Annat, ange:	5.56% 4
		72

Showing rows 1 - 6 of 6

Q98_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Huvudvärk och sömnsvärigheter. De andra beror på en kombination av skolan och annat.

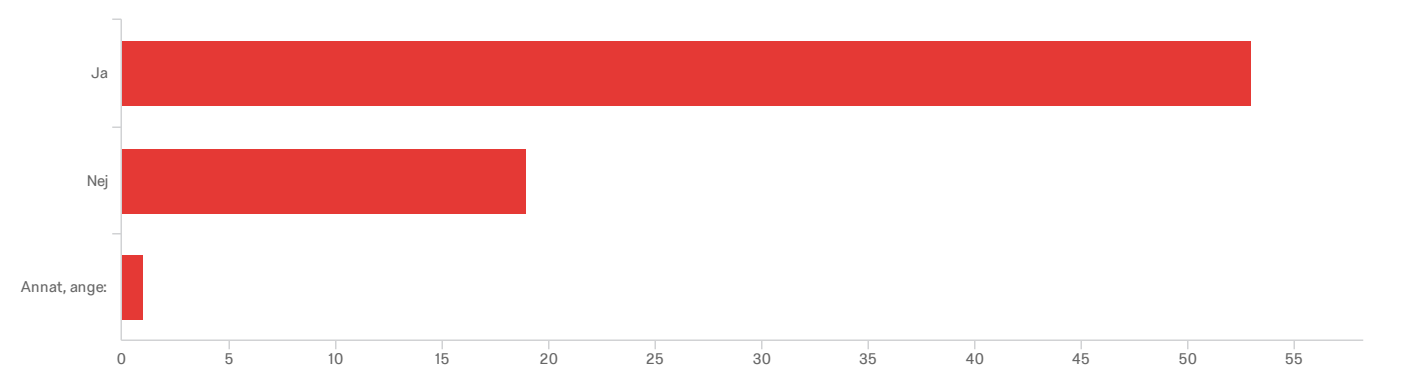
Annat, ange:

Delvis, har prioriterat träning mindre sen jag började. Har troligen inverkan, men mycket är också skolan

Var sjuk av andra skäl vilket gjorde studierna mer ansträngande

Till viss del

Q108 - Upplever du att studierna vid Handelshögskolan gjort att du mått dåligt någon gång under din studietid?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Upplever du att studierna vid Handelshögskolan gjort att du mått dåligt någon gång under din studietid? - Selected Choice	1.00	3.00	1.29	0.48	0.23	73

#	Field	Choice Count
1	Ja	72.60% 53
2	Nej	26.03% 19
3	Annat, ange:	1.37% 1
		73

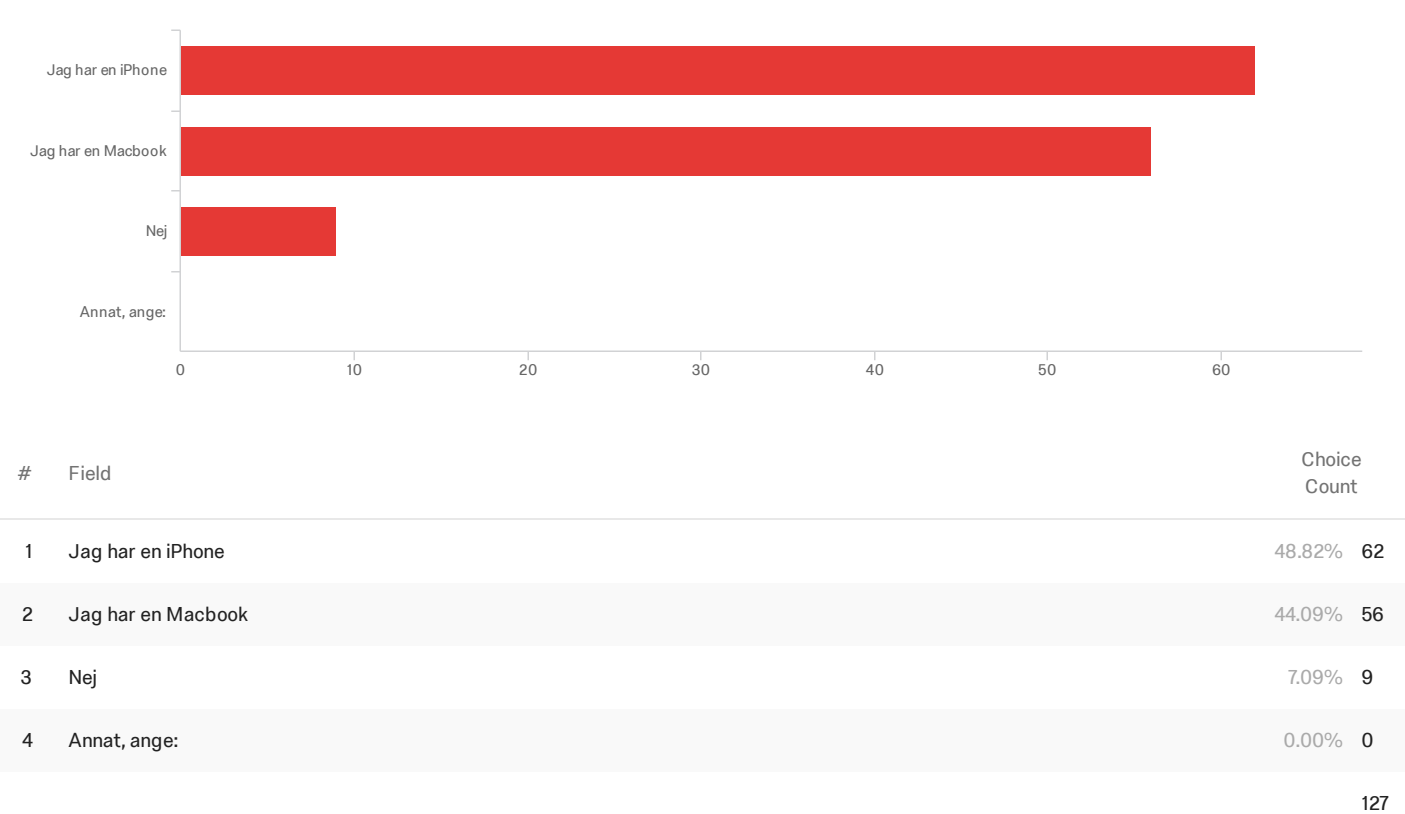
Showing rows 1 - 4 of 4

Q108_3_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Kanske

Q109 - Näst sista frågan! Har du en iPhone och/eller Macbook?

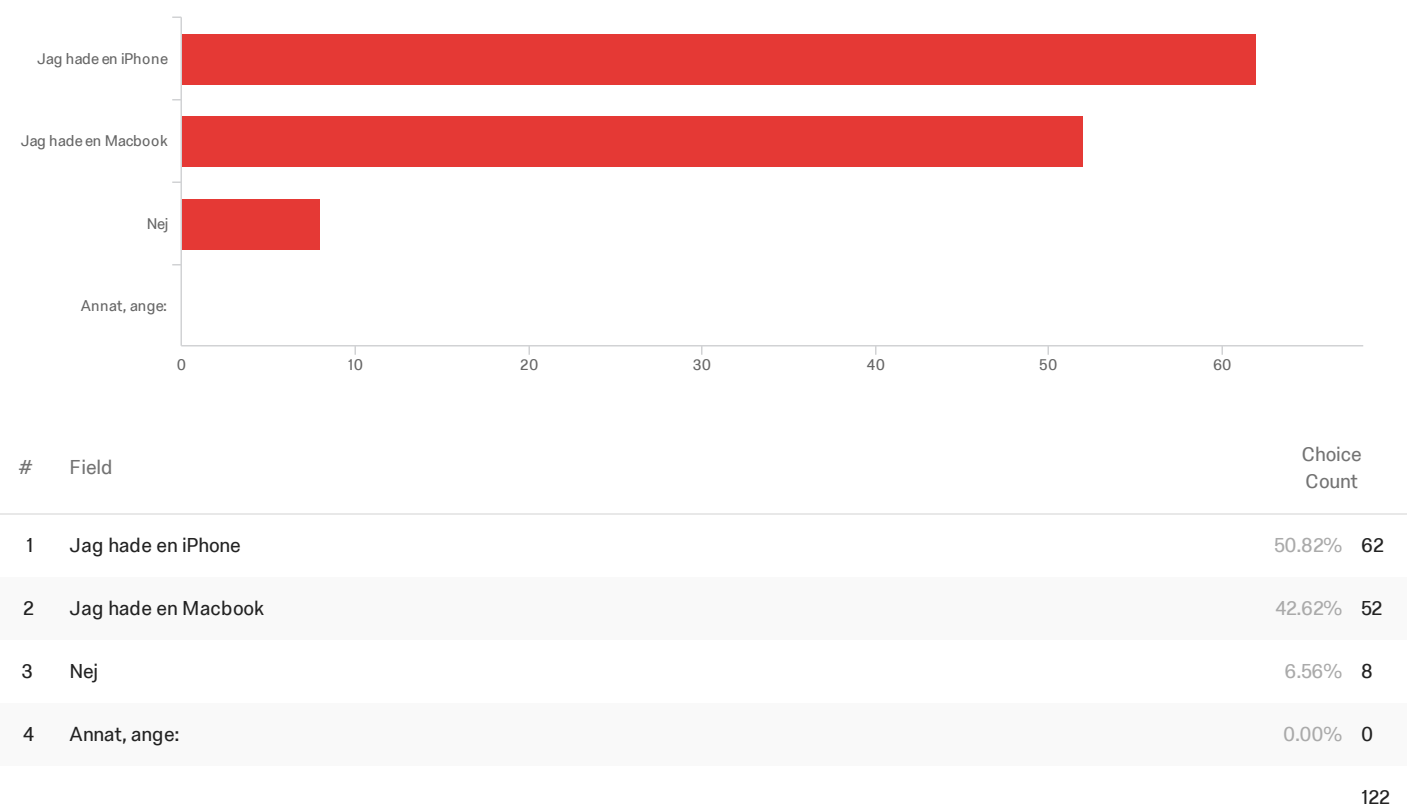

Q109_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q138 - Hade du en iPhone och/eller Macbook när du började studera vid

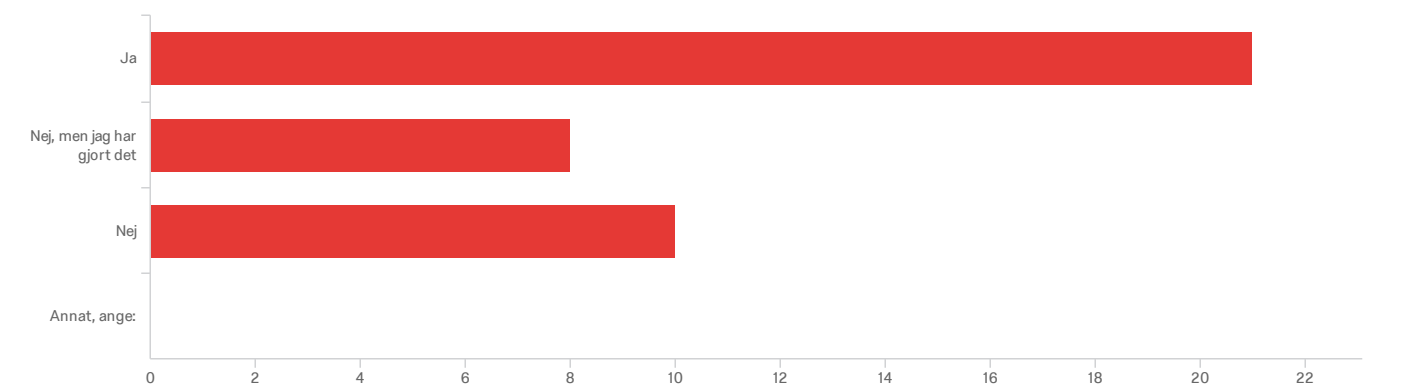
Handelshögskolan?

Q138_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q146 - Jobbar du vid sidan om studierna?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Jobbar du vid sidan om studierna? - Selected Choice	1.00	3.00	1.72	0.85	0.72	39

#	Field	Choice Count
1	Ja	53.85% 21
2	Nej, men jag har gjort det	20.51% 8
3	Nej	25.64% 10
4	Annat, ange:	0.00% 0

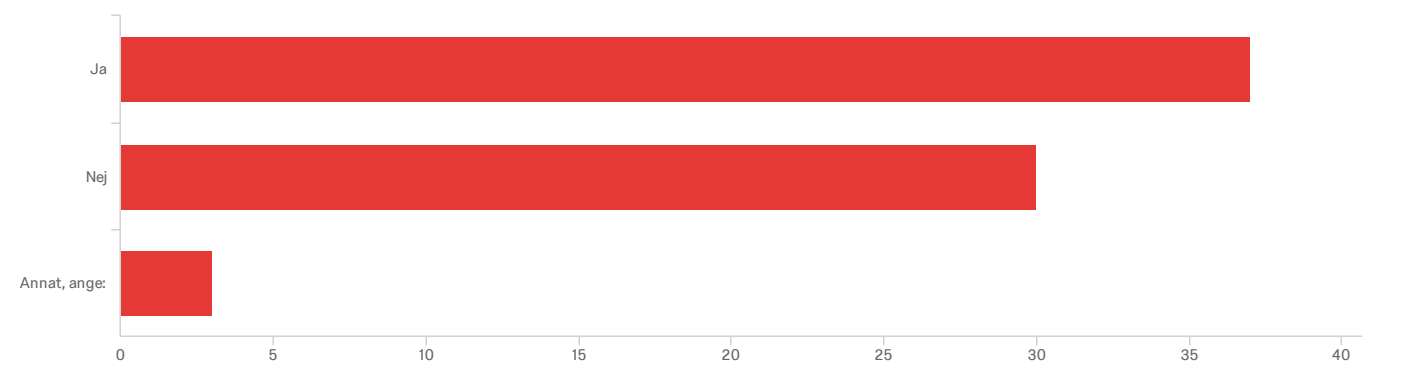
39

Showing rows 1 - 5 of 5

Q146_4_TEXT - Annat, ange:

Annat, ange:

Q125 - Har du svårt att hitta work-life balance (balans mellan studier/arbete och fritid)?

#	Field	Minimum	Maximum	Mean	Std Deviation	Variance	Count
1	Har du svårt att hitta work-life balance (balans mellan studier/arbete och fritid)? - Selected Choice	1.00	3.00	1.51	0.58	0.34	70

#	Field	Choice Count
1	Ja	52.86% 37
2	Nej	42.86% 30
3	Annat, ange:	4.29% 3
		70

Showing rows 1 - 4 of 4

Q125_3_TEXT - Annat, ange:

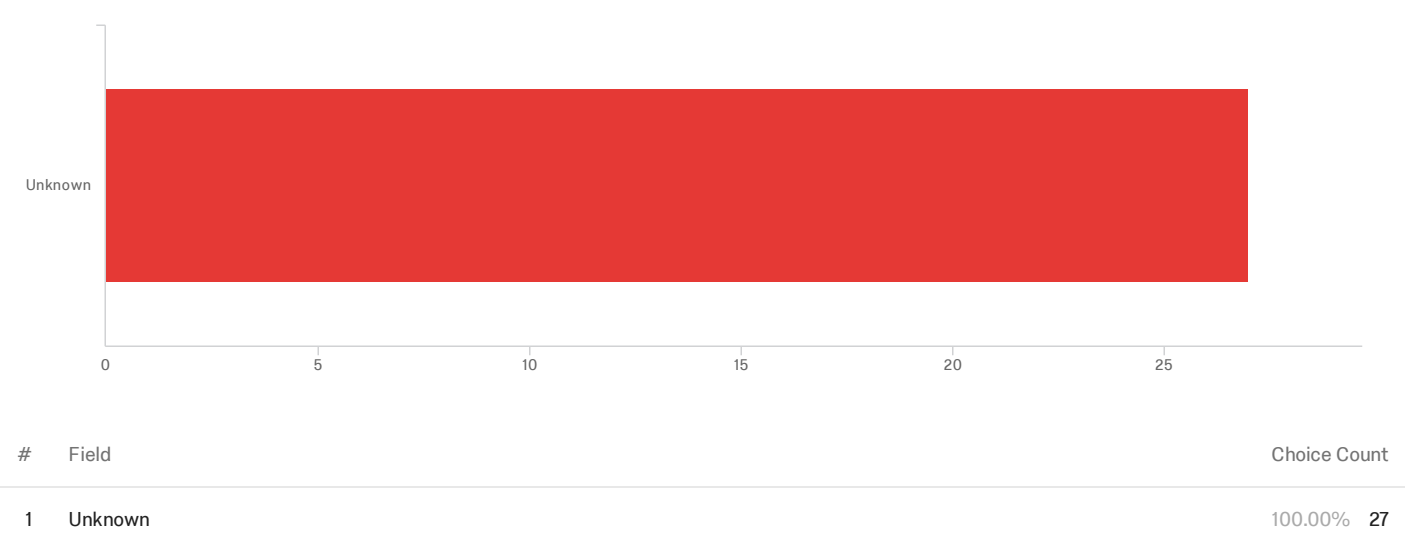
Annat, ange:

Finns inte så mycket alternativ om man vill hålla takten uppe

Ja mycket men bor långt bort och pendlar ca 3-4 timmar om dagen så det är främst därför

Till viss del

Q141 - Topics

Showing rows 1 - 1 of 1

End of Report